Ч. 76 (14.908). Львів, четвер 7. квітня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" З ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Кардинал Інніцер виїхав до Риму.

ШУШНІҐ ЗДОРОВИЙ.

На домагання папи кард. Інніцер виїхав до Риму — мабуть, щоб дати вияснення щодо постави австрійського епископату у справі аншлюсу.

Німецьке інформаційне бюро заперечує поголоску, немовби Шушніґ збожеволів. Він здоровий, перебуває у своїм мешканні.

КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА МІКЛЯСА ВИДАЛИЛИ З ВІДНЯ?

У пресі появилася вістка, що б. президентов. Міклясові наказали замешкати в одному з трьох міст, віддалених понад 200 км. від Відня.

Новий еспанський червоний уряд.

Барсельонський уряд зреконструовано. Тепер ресорти в ньому розподілено ось як:

Премієр і міністр оборони: Неґрін, закордонні справи: Альварсу дель Вайо, внутр. справи: Павліно Гомез, рільництво: Урібе, справедливість: Ґонзалез Пона, скарб: Зосте, праця: Айгуаде, шляхи: Хінез де льос Ріос, публичні роботи: Веляо, освіта: Блянко.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ ІБАРС ДЕ НОҐЕРА І БАЛЯҐЕР.

Як повідомляють офіційно зі Саляманки, араґонський корпус сфорсував ріку Рібаґорзону та заняв місто Ібарс де Ноґера. Інший відділ сфорсував ріку Фарфану і заняв місто Ґренону, що інший Манарґенс.

АРАҐОНСЬКИЙ ФРОНТ УЖЕ НЕ ІСТНУЄ.

Армія ґен. Москарда машерує у напрямі армії ґен. Яґе; вона дійшла до міста Баляґер.

Національні війська зближуються до рік Ноґуара Параллеса і Ноґуара Рібаґорзана, що постачають 60% електричної енергії для Барсельони і катальонської промислової округи.

КІНЕЦЬ КАТАЛЬОНСЬКОЇ АТОНОМІЇ.

Еспанський національний уряд рішив після 7-годинного засідання скасувати автономний статут Катальонії.

Реформа румунської державної адміністрації.

НАЧАЛЬНА ПАЛАТА КОНТРОЛІ. — АДМІНІСТРАЦІЙНІ ОКРУГИ ІДЕНТИЧНІ З ВІЙСЬКОВИМИ.

Новий румунський уряд взявся до реорґанізації державної адміністрації. Утворено найвищу палату контролі, залежну безпосередньо від премієра, яка контролюватиме цілу державну скарбову господарку.

Рівночасно опрацьовують закон про новий поділ держави — на 7 великих адміністраційних округ, що будуть покриватися з корпусними округами.

Як відомо, служба безпеки підпорядкована тепер військовій владі; виходило би, що такий стан має залишитись на постійне, коли адміністраційний поділ пристосовують до військового.

Повітові префекти будуть рекрутуватися зпоміж професійних урядовців, а не — як дотепер — зпоміж партійних політиків.

—o—

Протибольшевицьке повстання музулманів у Сх. Туркестані.

Як подають зі Суйюану, 8.000 вояків під командою ґен. Орато Баші підняло повстання проти совітофільського уряду у східньому (китайському) Туркестані. При підтримці мусулманських військ ґен. Мачуніна утворено велику мусулманську армію, якої частина йде на місто Акосу у південно-західній частині Сінкіяну.

Оба ґенерали ще в літі минулого року проголосили „святу війну проти комунізму".

Sygn. VI. 1. Pr. 111/38. Wyciąg z protokolu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie S. O. J. Locker i S. O. J. Blumicz w sprawie konfiskaty nr. 66 czasopisma p. t. „Dilo" z daty Lwów, dnia 26. marca 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 111/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 1. kwietnia 1938 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 25. marca 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" nr. 66 z daty Lwów, dnia 26. marca 1938, zawierającego: 1) w artykule p. t. „Radykalizacja ozstroków" w ustępie od słowa „wydawały" do słowa „czasopysy"; 2) w artykule p. t. „Znowu Hryńky": a) w ustępie od słów „Chiba tilky ta" do słowa „zdijsnyłaśa"; b) w ustępie od słów „kotre ciu" do słowa „Katołycyzm" znamiona ad 1 i 2 występku z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dzpp. nr. 6 ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Wymienione ustępy przez tendencyjne i świadome fałszywe naświetlanie polityki mniejszościowej, prowadzonej przez władze państwowe, szerzą wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatym powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki, w. r. Protokolant: Mędrał, w. r. Za zgodność: L. Janowicz, kier. sekr.

Sygn. VI. 1. Pr. 109/38. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie S. O. J. Niementowski i d.r J. Locker w sprawie konfiskaty nr. 65 czasopisma p. t. „Dilo" z daty Lwów, dnia 25. marca 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 109/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 30. marca 1938 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 24. marca 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo" nr. 65 z daty Lwów, dnia 25. marca 1938 r., zawierającego: w artykule p. t. „Obrjadowe widstupnyctwo i borot'ba z nym": a) w ustępie od słów „takij" do słowa „czynnyky"; b) w ustępie od słowa „Szlachta" do słowa „istorii"; c) w ustępie od słów „nakaz odnoho" do słowa „szlachty"; d) w ustępie od słow „Pro cej zrist" do słowa „i holodu"; e) w ustępie od słowa „uriadowoho" do słowa „agitacii" znamiona występku z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dzpp. nr. 6 ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Wymienione ustępy mają na celu przez tendencyjne i świadomie fałszywe przedstawienie stosunków na ziemiach wschodnich i polityki mniejszościowej władz państwowych na tychże ziemiach szerzyć wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatym powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki, w. r. Protokolant: Mędrał, w. r. Za zgodność: L. Janowicz, kier. sekr.

—o—

ОЩАДНІСТЬ І ПОЛІТИКА.

Два дні цілий Львів мав нагоду наглядно переконатися, яку велику масу вкладників мають декотрі банки, головно Комунальна Каса Ощадности, Почтова Каса Ощадности (П. К. О.) і Галицька Каса Ощадности, і то здебільша дрібних вкладників. У тих довжезних чергах, серед тої юрби затрівожених вкладників, що заливала тротуари, а навіть вулицю — спиняючи комунікацію — переважали люди, що ніяк не виглядали не то на великих, а навіть на середніх і малих капіталістів.

Видно, що не пішла намарно сильна ощадностева пропаганда, ведена ріжнородними засобами — від відозв з підписами найвище поставлених достойників з нагоди місяця ощадности, до листів від П. К. О. до кожної служниці з заохотою ощаджувати і аж до тих яскравих неонових реклям: „Певносьць, зауфане".

Не можна дивуватися, що в тих памятних днях схвилювання серед тої маси сірих людей та „певність" і „довіря" сильно захиталися. Про це ревно постаралася брукова преса своїми воєнними алярмами, зрештою з дуже поважними матеріяльними користями для себе. Але для влади, для всякої влади на світі рун на банки це справа дуже некорисна. А вже виплата вкладок при асисті численної поліції напевно не є добрим засобом ощадностевої пропаганди. Правда, треба признати спокій і лагідність поліційних органів, що старалися в ті дні утримати порядок серед тої маси затрівожених вкладників.

Бо напевне, якби котрий з тих вкладників дістав тоді доброго стусана в бік або бодай вчув декілька соковитих слів, то вже не так скоро поніс би він свої ощадности до банку. І так якась дама кричала на ціле горло: „Волю тримати свої гроші в сіннику" і та клясична економічна теза знайшла повне признання серед тої цілої маси, котрі з ознаками більшої або меншої нетерплячки чекали годинами своєї черги.

Для цілого господарського життя в державі, тимсамим і для держави ця теза є вбивча. Не може нормально розвиватися господарське життя в державі, коли громадяни будуть тримати свої ощадности в сінниках. Треба, щоби громадяни несли свої ощадности до банків і то не важне, яку вивіску має банк та в якій мові. Важне те, щоб ті ощадности несли, кожний до того банку, до якого має найбільше довіря. І то не лише громадяни польської народности, але і громадяни т. зв. „мнейшосці народових".

Ч. 76 (14.908). Львів, четвер 7. квітня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. РІК LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Кардинал Інніцер виїхав до Риму.

ШУШНІҐ ЗДОРОВИЙ.

На домагання папи кард. Інніцер виїхав до Риму — мабуть, щоб дати вияснення щодо постави австрійського епископату у справі аншлюсу.

Німецьке інформаційне бюро заперечує поголоску, немовби Шушніґ збожеволів. Він здоровий, перебуває у своїм мешканні.

КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА МІКЛЯСА ВИДАЛИЛИ З ВІДНЯ?

У пресі появилася вістка, що б. президентові Міклясові наказали замешкати в одному з трьох міст, віддалених понад 200 км. від Відня.

Новий еспанський червоний уряд.

Барсельонський уряд зреконструовано. Тепер ресорти в ньому розподілено ось як:

Премієр і міністр оборони: Неґрін, закордонні справи: Альварсу дель Вайо, внутр. справи: Павліно Ґомез, рільництво: Урібе, справедливість: Ґонзалез Пона, скарб: Зосте, праця: Айгуаде, шляхи: Хінез де льос Ріос, публичні роботи: Веляо, освіта: Блянко.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ ІБАРС ДЕ НОҐЕРА І БАЛЯҐЕР.

Як повідомляють офіційно зі Саляманки, араґонський корпус сфорсував ріку Рібаґорзону та заняв місто Ібарс де Ноґера. Інший відділ сфорсував ріку Фарфану і заняв місто Ґренону, що інший Манарґенс.

АРАҐОНСЬКИЙ ФРОНТ УЖЕ НЕ ІСТНУЄ.

Армія ген. Москарда машерує у напрямі армії ґен. Яґе; вона дійшла до міста Баляґер.

Національні війська зближуються до рік Ноґуара Параллеса і Ноґуара Рібаґорзана, що постачають 60% електричної енергії для Барсельони і катальонської промислової округи.

КІНЕЦЬ КАТАЛЬОНСЬКОЇ АТОНОМІЇ.

Еспанський національний уряд рішив після 7-годинного засідання скасувати автономний статут Катальонії.

Реформа румунської державної адміністрації.

НАЧАЛЬНА ПАЛАТА КОНТРОЛІ. — АДМІНІСТРАЦІЙНІ ОКРУГИ ІДЕНТИЧНІ З ВІЙСЬКОВИМИ.

Новий румунський уряд взявся до реорґанізації державної адміністрації. Утворено найвищу палату контролі, залежну безпосередньо від премієра, яка контролюватиме цілу державну скарбову господарку.

Рівночасно опрацьовують закон про новий поділ держави — на 7 великих адміністраційних округ, що будуть покриватися з корпусними округами.

Як відомо, служба безпеки підпорядкована тепер військовій владі; виходило би, що такий стан має залишитись на постійне, коли адміністраційний поділ пристосовують до військового.

Повітові префекти будуть рекрутуватися зпоміж професійних урядовців, а не — як досі — зпоміж партійних політиків.

—o—

Протибольшевицьке повстання мусулманів у Сх. Туркестані.

Як подають зі Суіюану, 8.000 вояків під командою ґен. Орато Баші підняло повстання проти совітофільського уряду у східньому (китайському) Туркестані. При підтримці мусулманських військ ґен. Мачуніна утворено велику мусулманську армію, якої частина йде на місто Акосу у південно-західній частині Сінкіяну.

Оба ґенерали ще в літі минулого року проголосили „святу війну проти комунізму“.

Sygn. VI. 1. Pr. 111/38. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie S. O. J. Locker i S. O. J. Blumicz w sprawie konfiskaty nr. 66 czasopisma p. t. „Dilo“ z daty Lwów, dnia 26. marca 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 111/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 1. kwietnia 1938 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 25. marca 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo“ nr. 66 z daty Lwów, dnia 26. marca 1938, zawierającego: 1) w artykule p. t. „Radykalizacja nastrojów“ w ustępie od słowa „wydawaty“ do słowa „czasopysy“; 2) w artykule p. t. „Znowu Hryńky“: a) w ustępie od słów „Chiba tilky ta“ do słowa „zdijsnyłaśa“; b) w ustępie od słów „kotre ciu“ do słowa „Katołycyzm“ zawierające znamiona ad 1 i 2 występku z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dzpp. nr. 6 ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Wymienione ustępy przez tendencyjne i świadomie fałszywe naświetlanie polityki mniejszościowej, prowadzonej przez władze państwowe, szerzą wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatym powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki, w. r. Protokolant: Mędraś, w. r. Za zgodność: L. Janowicz, kier. sekr.

Sygn. VI. 1. Pr. 109/38. Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego. Sąd Okręgowy, Wydział VI. karny we Lwowie w składzie: Przewodniczący: Wiceprezes S. O. Ł. Malicki, Sędziowie S. O. J. Niemenowski i d-r J. Locker w sprawie konfiskaty nr. 65 czasopisma p. t. „Diło“ z daty Lwów, dnia 25. marca 1938 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 109/38 na posiedzeniu niejawnym w dniu 30. marca 1938 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu Okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 24. marca 1938 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Diło“ nr. 65 z daty Lwów, dnia 25. marca 1938 r., zawierającego: w artykule p. t. „Obrjadowe widstupnyctwo i borot'ba z nym“: a) w ustępie od słów „akcij“ do słowa „czynnyky“; b) w ustępie od słowa „Szlachta“ do słowa „istorii“; c) w ustępie od słów „nakaz odnoho“ do słowa „szlachty“; d) w ustępie od słow „Pro cej zrist“ do słowa „i hołodu“; e) w ustępie od słowa „uriadowoho“ do słowa „agitacii“ znamiona występku z art. 170 k. k., zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dzpp. nr. 6 ex 1863, t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 złotych. Uzasadnienie. Wymienione ustępy mają na celu przez tendencyjne i świadomie fałszywe przedstawienie stosunków na ziemiach wschodnich i polityki mniejszościowej władz państwowych na tychże ziemiach szerzyć wiadomości mogące zaniepokoić ogół publiczny. Według §§ 487, 489, 493 p. k. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatym powyższe postanowienie uzasadnione. — Przewodniczący: Malicki, w. r. Protokolant: Mędraś, w. r. Za zgodność: L. Janowicz, kier. sekr.

—o—

ОЩАДНІСТЬ І ПОЛІТИКА.

Два дні цілий Львів мав нагоду наглядно переконатися, яку велику масу вкладників мають декотрі банки, головно Комунальна Каса Ощадности, Почтова Каса Ощадности (П. К. О.) і Галицька Каса Ощадности, і то здебільша дрібних вкладників. У тих довжезних черґах, серед тої юрби затривожених вкладників, що заливала тротуари, а навіть вулицю — спиняючи комунікацію — переважали люди, що ніяк не виглядали не то на великих, а навіть на середніх і малих капіталістів.

Видно, що не пішла намарно сильна ощадностева пропаганда, ведена ріжнородними засобами — від відозв з підписами найвище поставлених достойників з нагоди місяця ощадности, до листів від П. К. О. до кожної служниці з заохотою ощаджувати і аж до тих яскравих неонових реклям: „Певносьць, зауфане“.

Не можна дивуватися, що в тих памятних днях схвилювання серед тої маси сірих людей та „певність“ і „довіря“ сильно захитались. Про це ревно постаралася брукова преса своїми воєнними алярмами, зрештою з дуже поважними матеріяльними користями для себе. Але для влади, для всякої влади на світі рун на банки це справа дуже некорисна. А вже виплата вкладок при асисті численної поліції напевно не є добрим засобом ощадностевої пропаганди. Правда, треба признати спокій і лагідність поліційних органів, що старалися в ті дні утримати порядок серед тої маси затривожених вкладників.

Бо напевне, якби котрий з тих вкладників дістав тоді доброго стусана в бік або бодай вчув декілька соковитих слів, то вже не так скоро поніс би він свої ощадности до банку. І так якась дама кричала на ціле горло: „Волію тримати свої гроші в сіннику“ і та клясична економічна теза знайшла повне признання серед тої цілої маси, котрі з ознаками більшої або меншої нетерплячки чекали годинами своєї черги.

Для цілого господарського життя в державі, тимсамим і для держави ця теза є вбивча. Не може нормально розвиватися господарське життя в державі, коли громадяни будуть тримати свої ощадности в сінниках. Треба, щоби громадяни несли свої ощадности до банків і те не важне, яку вивіску має банк та в якій мові. Важне те, щоб ті ощадности несли, кожний до того банку, до якого має найбільше довіря. І то не лише громадяни польської народности, але і громадяни т. зв. „меншостей народових“,

Доволі численних представників отих „меншости“ можна було помітити в тих безконечних чергах, що чекали на виплату вкладок перед Ком. Касою Ощадности, Галицькою Касою Ощадности і перед віконцями почтових урядів. Одних пізнати зразу по характеристичних для їх раси рисах, — других — наших таки братів знаємо з лиця або й особисто. Тим першим попалося дещо при тій нагоді у Варшаві від елементів, що користають з кожної нагоди, щоб собі погуляти.

Перед українськими банками не стояли черги. Правда, вони не мають такої маси вкладників, але якби так збіглися одного дня всі вкладники хочби до Центробанку (кілька тисяч осіб), то таки черга мусілаб чекати до другого дня. Прийшло, як нас інформує Центробанк, 37 осіб за оба дні, побрали вкладки, а декотрі зараз їх знов залишили, як переконалися, що банк виплачує без ніяких перешкод.

Правда, українська преса не видавала надзвичайних додатків. Наші люди мають ще довіря. Несуть вкладки до українбанків і до сільських Райфайзенок. Великих вкладників мало, більшість складає по кілька золотих. Є такі, що можуть складати одноразово 5, 10, найбільше 50 сотиків, так звані дрібні ощадности. Але треба і такі ощадности приймати і з тих ощадностей зростають капітали; так виховуються масові кадри постійних вкладників.

Не нехтують сотиковими ощадностями такі багаті нації як англійці, французи, німці — всюди там є величезні установи, що займаються організацією тої справи; є там ріжнородні, до найменших подробиць опрацьовані і випробовані системи, як збирати дрібні ощадности. Адже ніякий банк не всилі при більшій кількости дрібних вкладників контувати зокрема кожних вплачених 5 чи 10 сотиків.

Одною з таких систем є знана й уживана від давніх часів у цілому світі маркова система (також у польських касах Стефчика). Завело подібну маркову систему недавно наше Т-во „Ощадність“, котре пропагує й організує у нас від давніх літ ощадностеву справу. І от дістає Т-во „Ощадність“ такий документ:

Potwierdzam, że 25. III 1938 zakwestionowałem u Petra Sochackiego s. Michała w Chocinie 24 książeczek oszczędnościowych in blanco, znaczków po 10 gr. 112 sztuk, 19 żetonów po 5 gr., 29 żetonów po 2 gr., i 29. żetonów po 1 gr., na ogólną sumę 15·42 zł. Chocin 25 marca 1938 Dombrowski, Szowiniak.

Злочинець Петро Сохацький — це книговод кредитової кооперативи в Хотіні; підписані панове — постерункові держ. поліції зліквідували так радикально небезпечну акцію та випитують: де ще є такі збірниці? По селах іде страх, „небезпечна справа — пахне кримiналом“.

Так пропагують ощадність у краю, що здавна терпить на брак капіталів.

П. Староста в Теребовлі покликується на розпорядок міністра з 3. жовтня 1937 р. про заборону всяких збірок з нагоди зимової допомоги і забороняє збирати дрібні ощадности, бо, мовляв, це також збірка на якусь ціль. Насуваються такі питання:

Чому не поширити тої заборони взагалі на всі вкладкові ощадности в банках?

Чому вільно складати ощадність по 2, 10, і 1.000 зол. і це не перешкаджає зимовій допомозі, а не вільно складати по 10 сотиків, бо це зимовій допомозі перешкаджає?

Очевидно, один і другий вкладник складає на якусь ціль. Перший може на виїзд до Карльсбаду чи нове футро, другий на те, щоб купити восени дитині шкільні книжки, або купити бараболі на переднівку, чи (це найчастіше) щоб заплатити податок.

Чому тому другому не вільно ощаджувати?

Чи та заборона збирати дрібні вкладки ощадности торкається також польських установ дрібного кредиту, чи лише українських? Якщо так, то може взагалі влада не бажає собі, щоб українці складали свої ощадности в кредитових устновах, включно з П. К. О. і Комунальними Касами?

Були колись і на польських землях такі заказн. Під карою утрати служби в державних чи самоуправних урядах не вільно було полякам урядовцям складати свої ощадности в польських кредитових установах. Одначе та заборона пруського уряду не спинювала поляків перед ощадністю і вони поміщували свої гроші в польських кредитових установах, — та заборона навіть розбуджувала серед поляків охоту щадити. За місяць після такої заборони зібрало польське громадянство у своїх кредитових установах кілька міліонів марок. Маємо надію, що нинішні заборони не припинять ощадностевої акції і серед нашого громадянства.

Але признати треба, що такий стан — ненормальний. І тому компетентні чинники ясно мусять сказати: вільно, чи не вільно щадити? Треба в цій справі видати ясні розпорядки, а українське громадянство вже якось до них пристосується.

Бо пощо п. Петро Сохацький і тисячі інших постійних громадян мають переживати прикрі хвилини? І пощо панове Домбровські, Шовіняки й сотні інших постерункових мають тратити надурно дорогий час, шукаючи за ощадностевими книжечками і марками, замість за всякого роду злочинцями і бандитами, яких, на жаль, ще досить багато гуляє безкарно в нашім краю...

Боротьба Швайцарії проти комунізму і війни.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 4. квітня 1938.

Большевизм зазнає невдач не лише у Катальонії, але і в політичній ідеольогії. Московська диплoматія та її преса в Европі говорили досі, що „фашизм це війна“, доки не почало перемогати рішуче переконання, що „большевизм, це війна“. Остання промова Мусолінія про збройні сили Італії викликала у Швайцарії велику увагу, навіть деяке схвилювання. Але воно не перешкодило швайцарській пресі дати розумну відповідь тим французьким денникам, що з нещирим здивуванням питали, для чого потребував Мусоліні виголошувати таку „войовничу“ промову? Тут вказують на те, що цю промову призначено на адресу тих політичних груп Франції, які за всяку ціну намагалися примусити французький уряд до збройної інтервенції в Катальонії. Коли Франція від цієї інтервенції, такої небезпечної для миру цілої Европи, стримується, то вона це завдячує, розуміється не швайцарським впливам. Але це не зменшує значіння того факту, що Швайцарія у своїй боротьбі проти комунізму і війни є зразком для багатьох европейських держав, особливо для тих, що дбають пильно також про свою невтральність.

Зразком цієї невтральности був і процес проти керманичів швайцарських комуністів, які постачали збаламучених швайцарських громадян на фронт еспанських большевиків. Процес відбувся недавно в Ціріху і закінчився засудом обвинувачених від 8 до 15 місяців вязниці. Кари чекають і на тих жертв большевицької демагогії, які матимуть щастя врятувати своє життя та вернутися до батьківщини. Виглядів на це вони мають небагато. Швайцарські громадяни, які перебували увесь час у Барсельоні, але мусіли тепер вернутися нарешті додому, оповіли представникам швайцарської преси жахливі речі про вязниці, а навіть кораблі в портах, переповнені жертвами большевицького уряду Еспанії, між якими є й багато чужинців, зокрема „вольонтерів“, що ждали свого повороту додому. В останнім часі панував у Барсельоні гострий брак засобів поживи, і діти поворотців, яких гостили на двірці, жадібно кинулись до молока, якого вони не бачили місяцями. Поворот швайцарців з большевицької частини Еспанії викликав тут настрій дуже немилий для швайцарських комуністів та соціялістів.

Але остання сесія швайцарської Національної Ради доводить виразно, що боротьба проти комунізму почата так успішно восени минулого року в Женеві розвивається успішно і по інших кантонах. Національна Рада ствердила значною більшістю закон про заборону комуністичних організацій на території женевського кантону. З погляду чисто юридичного цей закон не викликав справді найменшого сумніву, бо кантони зобовязані утримувати суспільний лад у себе і мають право обмежувати чинність асоціяцій, означену загальною конституцією, коли ці мають на увазі цілі і уживають засобів загрозливих для безпеки держави. До цієї категорії належать комуністичні організації кермовані з Москви, як це міг легко довести перед Національною Радою женевський посол Теодор Обер, наводячи відповідні факти з діяльности комуністів у Швайцарії та тексти з комуністичних видань. А його підтримали деякі поважні члени Ради з французької і німецької частини Швайцарії.

Але женевцям і цілій Національній Раді йшло не стільки про сумнівне юридичне ствердження протикомуністичного закону, як про те, щоб його морально і політично ухвалила ціла швайцарська Федерація. І таку ухвалу осягнули в повній мірі. Засідання, на яких обговорювали цей закон, обернулися у справжню національну демонстрацію проти комуністів та інших приятелів Москви. Представник дотичної комісії посол Горжера з кантону Во, заявив, що комісія приняла закон більшістю шістьох голосів проти трьох. У своїй промові про організацію, статути та діяльність комуністичної партії він вказав між іншим на постанови Федерального Трибуналу проти діяльности комуністів в армії спрямованої на її розклад. „Уряд опертий на терорі є комуністичною засадою... Швайцарські комуністи нечисленні, але за ними стоять московські та всякі інші організації. Держава має причини числитися з небезпечною меншиною, що уживає терористичних засобів. Проти комунізму не можна боротися ідеольогічними засобами. Комуністи всіх країв є агентами крівавого диктатора у Кремлі“...

Відповідь соціяліста з Арґав, Шміта, що виступив в обороні комуністів, була досить невдала. Він заявив, що сучасні швайцарські урядові партії вийшли самі з революції, твердив, що „фашистівські“ держави небезпечніші від Москви, і радив не робити з комуністів мучеників. Ще гірше пописався комуніст Боденман з Базелю заявляючи, що диктатура пролетаріяту є переходовою необхідністю, яка має допровадити до доби справжньої демократії. Очевидно такої, як у СССР. Соціялістам він віддячився дуже зле твердженням, що комуністи не є небезпечніші, ніж соціялісти та що обидві партії мають ті самі цілі.

Найгостріше виступив проти комуністів розуміється голова Протикомуністичної Інтернаціональної Унії, Обер, з Женеви, заявляючи, що московські аґенти є знаряддями обширної революційної орґанізації, для яких найбільш кроваві і злочинні засоби діяльности добрі. Завзяту промову виголосив також женевський лібераль Альбер Піко закінчуючи її такою заявою: „Демократія не повинна бути режімом немочі та потурання. В житті народів бувають моменти, коли треба вжити суворих заходів проти тих, що намагаються систематично руйнувати державні інституції.“

Виступи женевських „соціялістичних“ оборонців комуністів, Ніколя та Дікера не мали бажаного ними успіху. Федеральну ґарантію женевського закону принято більшістю 112 голосів проти 42.

При кінці сесії Федеральної Ради дала і відповідь на інтерпеляцію посла Мюзі у справі Лідії Ґросовської, що брала участь у замордуванні колишнього аґента московського уряду Ігнаца Райса, біля Льозани. Відповідь ця була дуже прикра не лише для швайцарських комуністів, але і для французького уряду. В ній стверджено, що французька судова влада не додержала точно зобовязань щодо видачі Ґросовської швайцарському урядові. Відповідь кінчиться також заявою: „Федеральна Рада не може ствердити, чи правдиве є повідомлення преси, що Амбасада СССР в Парижі інтервеніювала перед французьким урядом, щоб Лідію Ґросовську звільнили.“

Швидкий зріст протикомуністичного, отже й протимосковського руху в Швайцарії, країні справді демократичній, це дуже характеристичний симптом політичної еволюції, яку переживає тепер Европа.

М. Давид.

Доволі численних представників отих „меншосці" можна було помітити в тих безконечних чергах, що чекали на виплату вкладок перед Ком. Касою Ощадности, Галицькою Касою Ощадности і перед віконцями почтових урядів. Одних пізнати зразу по характеристичних для їх раси рисах, — других — наших таки братів знаємо з лиця або й особисто. Тим першим попалося дещо при тій нагоді у Варшаві від елементів, що користають з кожної нагоди, щоб собі погуляти.

Перед українськими банками не стояли черги. Правда, вони не мають такої маси вкладників, але якби так збіглися одного дня всі вкладники хочби до Центробанку (кілька тисяч осіб), то таки черга мусілаб чекати до другого дня. Прийшло, як нас інформує Центробанк, 37 осіб за оба дні, побрали вкладки, а декотрі зараз їх знов залишили, як переконалися, що банк виплачує без ніяких перешкод.

Правда, українська преса не видавала надзвичайних додатків. Наші люди мають ще довіря. Несуть вкладки до українбанків і до сільських Райфайзенок. Великих вкладників мало, більшість складає по кілька золотих. Є такі, що можуть складати одноразово 5, 10, найбільше 50 сотиків, так звані дрібні ощадности. Але треба і такі ощадности приймати і з тих ощадностей зростають капітали; так виховуються масові кадри постійних вкладників.

Не нехтують сотиковими ощадностями такі багаті нації як англійці, французи, німці — всюди там є величезні установи, що займаються орґанізацією тої справи: є там ріжнородні, до найменших подробиць опрацьовані і випробовані системи, як збирати дрібні ощадности. Адже ніякий банк не всилі при більшій кількости дрібних вкладників контувати зокрема кожних вплачених 5 чи 10 сотиків.

Одною з таких систем є знана й уживана від давніх часів у цілому світі маркова система (також у польських касах Стефчика). Завело подібну маркову систему недавно наше Т-во „Ощадність", котре пропагує й орґанізує у нас від давніх літ ощадностеву справу. І от дістає Т-во „Ощадність" такий документ:

Potwierdzam, że 25. III 1938 zakwestionowałem u Petra Sochackiego s. Michała w Chocinie 24 książeczek oszczędnościowych in blanco, znaczków po 10 gr. 112 sztuk, 19 żetonów po 5 gr., 29 żetonów po 2 gr., i 29. żetonów po 1 gr., na ogólną sumę 15·42 zł. Chocin 25 marca 1938 Dombrowski, Szowiniak.

Злочинець Петро Сохацький — це книговод кредитової кооперативи в Хотіні; підписані панове — постерункові держ. поліції зліквідували так радикально небезпечну акцію та випитують: де ще є такі збірниці? По селах іде страх, „небезпечна справа — пахне кріміналом".

Так пропагують ощадність у краю, що здавна терпить на брак капіталів.

П. Староста в Теребовлі покликується на розпорядок міністра з 3. жовтня 1937 р. про заборону всяких збірок з нагоди зимової допомоги і забороняє збирати дрібні ощадности, бо, мовляв, це також збірка на якусь ціль. Насуваються такі питання:

Чому не поширити тої заборони взагалі на всі вкладкові ощадности в банках?

Чому вільно складати ощадність по 2, 10 і 1.000 зол. і це не перешкаджає зимовій допомозі, а не вільно складати по 10 сотиків, бо це зимовій допомозі перешкаджає?

Очевидно, один і другий вкладник складає на якусь ціль. Перший може на виїзд до Карльсбаду чи нове футро, другий на те, щоб купити восени дитині шкільні книжки, або купити бараболі на переднівку, чи (це найчастіше) щоб заплатити податок.

Чому тому другому не вільно ощаджувати?

Чи та заборона збирати дрібні вкладки ощадности торкається також польських установ дрібного кредиту, чи лише українських? Якщо так, то може взагалі влада не бажає собі, щоб українці складали свої ощадности в кредитових установах, включно з П. К. О. і Комунальними Касами?

Були колись і на польських землях такі заказі. Під карою утрати служби в державних чи самоуправних урядах не вільно було полякам урядовцям складати свої ощадности в польських кредитових установах. Одначе та заборона пруського уряду не спинювала поляків перед ощадністю і вони поміщували свої гроші в польських кредитових установах, — та заборона навіть розбуджувала серед поляків охоту щадити. За місяць після такої заборони зібрало польське громадянство у своїх кредитових установах кілька міліонів марок. Маємо надію, що нинішні заборони не припинять ощадностевої акції і серед нашого громадянства.

Але признати треба, що такий стан — ненормальний. І тому компетентні чинники ясно мусять сказати: вільно, чи не вільно щадити? Треба в цій справі видати ясні розпорядки, а українське громадянство вже якось до них пристосується.

Бо пощо п. Петро Сохацький і тисячі інших постійних громадян мають переживати прикрі хвилини? І пощо панове Домбровські, Шовіняки й сотні інших постерункових мають тратити надурно дорогий час, шукаючи за ощадностевими книжечками і марками, замість за всякого роду злочинцями і бандитами, яких, на жаль, ще досить багато гуляє безкарно в нашім краю...

Боротьба Швайцарії проти комунізму і війни.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 4. квітня 1938.

Большевизм зазнає невдач не лише у Катальонії, але і в політичній ідеольогії. Московська дипльоматія та її преса в Европі говорили досі, що „фашизм це війна", доки не почало перемогати рішуче переконання, що „большевизм, це війна". Остання промова Мусолінія про збройні сили Італії викликала у Швайцарії велику увагу, навіть деяке схвилювання. Але воно не перешкодило швайцарській пресі дати розумну відповідь тим французьким денникам, що з нещирим здивуванням питали, для чого потребував Мусоліні виголошувати таку „войовничу" промову? Тут вказують на те, що цю промову призначено на адресу тих політичних груп Франції, які за всяку ціну намагалися примусити французький уряд до збройної інтервенції в Катальонії. Коли Франція від цієї інтервенції, такої небезпечної для миру цілої Европи, стримується, то вона це завдячує, розуміється не швайцарським впливам. Але це не зменшує значіння того факту, що Швайцарія у своїй боротьбі проти комунізму і війни є зразком для багатьох европейських держав, особливо для тих, що дбають пильно також про свою невтральність.

Зразком цієї невтральности був і процес проти керманичів швайцарських комуністів, які постачали збаламучених швайцарських громадян на фронт еспанських большевиків. Процес відбувся недавно в Ціріху і закінчився засудом обвинувачених від 8 до 15 місяців вязниці. Кари чекають і на тих жертв большевицької демагогії, які матимуть щастя врятувати своє життя та вернутися до батьківщини. Виглядів на це вони мають небагато. Швайцарські громадяни, які перебували увесь час у Барсельоні, але мусіли тепер вернутися нарешті додому, оповіли представникам швайцарської преси жахливі речі про вязниці, а навіть кораблі в портах, переповнені жертвами большевицького уряду Еспанії, між якими є й багато чужинців, зокрема „вольонтерів", що ждали свого повороту додому. В останнім часі панував у Барсельоні гострий брак засобів поживи, і діти поворотців, яких гостили на двірці, жадібно кинулись до молока, якого вони не бачили місяцями. Поворот швайцарців з большевицької частини Еспанії викликав тут настрій дуже немилий для швайцарських комуністів та соціялістів.

Але остання сесія швайцарської Національної Ради доводить виразно, що боротьба проти комунізму почата так успішно восени минулого року в Женеві розвивається успішно і по інших кантонах. Національна Рада ствердила значною більшістю закон про заборону комуністичних організацій на території женевського кантону. З погляду чисто юридичного цей закон не викликав справді найменшого сумніву, бо кантони зобовязані утримувати суспільний лад у себе і мають право обмежувати чинність асоціяцій, означену загальною конституцією, коли ці мають на увазі цілі і уживають засобів загрож... вих для безпеки держави. До цієї категорії на... лежать комуністичні організації керовані ... Москви, як це міг легко довести перед Наці... нальною Радою женевський посол Теодор Обе... наводячи відповідні факти з діяльности кому... ністів у Швайцарії та тексти з комуністичн... видань. А його підтримали деякі поважні чле... Ради з французької і німецької частини Швай... царії.

Але женевцям і цілій Національній Ра... йшло не стільки про сумнівне юридичне ствер... дження протикомуністичного закону, як про те, щоб його морально і політично ухвалила ці... швайцарська Федерація. І таку ухвалу осягнув в повній мірі. Засідання, на яких обговорюва... цей закон, обернулися у справжню національ... демонстрацію проти комуністів та інших пр... ятелів Москви. Представник дотичної комісі... посол Горжера з кантону Во, заявив, що комісі... приняла закон більшістю шістьох голосів прот... трьох. У своїй промові про організацію, статут та діяльність комуністичної партії він вказ... між іншим на постанови Федерального Триб... налу проти діяльности комуністів в армії спр... мованої на її розклад. „Уряд опертий на терор є комуністичною засадою... Швайцарські ком... ністи нечисленні, але за ними стоять московс... та всякі інші організації. Держава має прича... числитися з небезпечною меншиною, що ужив... терористичних засобів. Проти комунізму не мо... на боротися ідеольогічними засобами. Комуні... сти всіх країв є агентами крівавого диктатора у Кремлі"...

Відповідь соціяліста з Арґав, Шміта, що виступив в обороні комуністів, була досить не... вдала. Він заявив, що сучасні швайцарські ур... дові партії вийшли самі з революції, тверд... що „фашистівські" держави небезпечніші ві... Москви, і радив не робити з комуністів му... ників. Ще гірше написався комуніст Боде... з Базелю заявляючи, що диктатура пролетарі... ту є переходовою необхідністю, яка має доп... вадити до доби справжньої демократії. Очеви... но такої, як у СССР. Соціялістам він віддячи... дуже зле твердженням, що комуністи не є не... безпечніші, ніж соціялісти та що обидві парті... мають ті самі цілі.

Найгостріше виступив проти комуністів р... зуміється голова Протикомуністичної Інтерна... ціональної Унії, Обер, з Женеви, заявляючи, що московські аґенти є знаряддями обширної ре... волюційної орґанізації, для яких найбільш кр... ваві і злочинні засоби діяльности добрі. Зак... ну промову виголосив також женевський лібе... рал Альбер Піко закінчуючи її такою заяв... „Демократія не повинна бути режімом без... та потурання. В житті народів бувають момен... коли треба вжити суворих заходів проти т... що намагаються систематично руйнувати де... жавні інституції."

Виступи женевських „соціялістичних" обо... ронців комуністів, Ніколя та Дікера не мали ба... жаного ними успіху. Федеральну ґарантію же... невського закону принято більшістю 112 голо... сів проти 42.

При кінці сесії Федеральної Ради дали і ві... повідь на інтерпеляцію посла Мюзі у справі Лі... дії Гросовської, що брала участь у замордува... ні колишнього аґента московського уряду Ігна... ца Райса, біля Льозани. Відповідь ця була ду... прикра не лише для швайцарських комуністів але і для французького уряду. В ній стверджу... но, що французька судова влада не додержа... точно зобовязань щодо видачі Гросовсь... швайцарському урядові. Відовідь кінчиться та... кож заявою: „Федеральна Рада не може ствер... дити, чи правдиве є повідомлення преси, що Амбасада СССР в Парижі інтервеніювала перед французьким урядом, щоб Лідію Гросовсь... звільнили."

Швидкий зріст протикомуністичного, от... й протимосковського руху в Швайцарії, краї... справді демократичній, це дуже характеристи... ний симптом політичної еволюції, яку переб... тепер Европа.

М. Дзвінк...

Більше уваги сільсько-господарській акції!

Ми є свідками останніми роками, як серед нашого громадянства дуже зросло зрозуміння для справи розбудови рідної торговлі і промислу. Цей, безперечно незвичайно позитивний прояв нашого громадянського життя має теж свою негативну сторінку. Декуди він поглиблює, і без цього велике у нас, недоціновання хліборобства як варстату праці. Зокрема шкідливе це, коли йде про широкі маси нашої сільської молоді. У багатьох селах найактивніша частина молоді, захоплена думками здобути варстати праці у промислі чи торговлі „у місті", відчужується від землі і часто починає дивитися на працю батьків зі співчуттям, а то й погордою.

Як з одного боку гін нашого громадянства, зокрема нашого села, до промислу і торговлі, „до міста" треба витати, так з другого боку зростові недоціновання землі, як варстату праці, ми повинні дуже енергійно протиставитись.

Передусім з таких причин: 1. Хліборобство стоїть у нас ще на дуже низькому рівні і вимагає великого вкладу свідомої праці й „молодечого запалу". 2. Хліборобство — це найздоровіший у народі консервативний елемент і тому не є маловажною справою, чи це хліборобство сильне і чи праця хлібороба має відповідну пошану.

Коли мова про хліборобство, як варстат праці, то треба ствердити, що в деякому значінні **у хліборобстві ми стоїмо таксамо позаду, як у торговлі та промислі**. Великі можливости є ще перед нами в обох останніх ділянках, але ще більші можливости є перед нами у хліборобстві. У першому випадку треба говорити передусім про кількість, у другому про якість, але і там і тут є ще багато роботи.

Крім цього розбудова хліборобства — це головний і практично **единий засіб ліквідації недоживлювання широкої, міліонової маси нашого селянства** та піднесення його життевої стопи.

ЩО МОЖЕ ДАТИ ЩЕ ЗЕМЛЯ.

І тому, коли нині підносимо гасла „До торговлі!" або „Розбудовуймо промисл!", то таксамо енергійно повинні ми пропагувати гасло: „Розбудовуймо хліборобство!" Що наше хліборобство справді треба ще розбудовувати, може зілюструвати нам табличка, яка вказує, кілько деяких плодів збирають пересічно з гектара у нас і кілько там, де хліборобство стоїть дуже високо. (Дані зі „Ст. Річника" за 1937 р.).

Пересічний збір з 1-го га у сотн.

	пшениця	жито	ячмінь	овес	бараболя	цукрові буряки
Голяндія	29.1	22.9	29.7	20.5	186.1	372.5
Данія	29.8	17.6	28.6	26.3	168.4	320
Воев. львів.	11.2	10.8	10.9	11.2	120	178
Воев. станисл.	12.1	12.3	11.1	11.3	111	149
Воев. терноп.	12.0	11.8	11.0	11.7	121	133
Воев. волин.	12.5	11.3	12.0	11.4	102	158
Воев. познан.	16.4	13.0	15.6	15.7	136	235

Слід підкреслити, що наведені плоди належать до найстарших, найбільш „популярних" і найширше знаних культурних управ і тут ріжниці ще найменші. Куди більші ріжниці бачимо у зборах у нас і деінде з сіножатей і пасовиськ (посівні сіножати і пасовиська), з садів, у зборах городовини, льну, конопель і т. д. і т. д.

Ось ще один доказ, на якому примітивному рівні стоїть ще наше хліборобство та кілько при відповідному поступі воно моглоб нам ще дати.

10.000 ІНЖИНІРІВ І 360 ШКІЛ.

Наші хліборобські господарства на землях у Польщі дають річно разом понад 150 міліонів сотнарів обірнику. Цей обірник переховує наше селянство назагал у дуже примітивний спосіб і специялісти обраховують, що щонайменше 45% вартісних хемічних складників (головно азоту) обірнику в наших господарствах пропадає. Приймають, що при поступовому переховуванні обірнику повинно марнуватися найбільш 15% цих складників. Отже у нас непотрібно марнується 30% обірнику. У сумі дає це 45 міліонів сотнарів обірнику щороку. Яку це представляє вартість?

Приймають, що 1 сотнар обірнику має таку вартість, як 30 кг. бараболі (бо додаток 1-го сотнара обірнику дає надвишку 30 кг. бараболі). Таким чином 45 міліонів сотнарів обірнику має вартість 13,500.000 сотнарів бараболі. Приймім, що сотнар бараболі коштує всього тільки 5 зол.: 13,500.000 × 5 зол. = 67,500.000 зол. Приймім округло: **60 міліонів золотих.**

Тілько в одному лише році тратять наші хлібороби через невідповідне, примітивне зберігання обірнику. За ці гроші можна би, нпр., вибудувати 3000 великих, мурованих шкіл (кожну коштом 15.000 зол.) і платити 9000 учителям цих шкіл цілий рік по 138 зол. місячно. Цим дослівно „з обірником викиненим грошем" моглиби наші хлібороби цілий рік оплачувати 10.000 інжинірів-агрономів (по 200 зол. місячно) і утримувати 360 хліборобських шкіл, кожну коштом 100.000 зол.

Якщо тілько тратимо лиш на одному обірнику, то кілько-ж ми тратимо на: примітивній обрібці землі, на примітивній управі лук і пасовиськ, на садах, огородах, на лихій якости худоби і т. д.!

Все це моменти, які промовляють за тим, що земля — це в нас ще теж, подібно як торговля і промисл, дуже мало вихіснуване джерело народнього доходу, що вона таксамо криє в собі для нас ще велитенські можливости збільшення доходів і що гасло „розбудовуймо хліборобство!" у нас теж дуже актуальне.

ПЕТЕР СОДЕН.

Страховище.

Панна Гізі, що мешкала на 4-ому поверсі, зупинилася на воротах дому, де стояла сторожева і почала розмову:

— Ви знаете, пані Гадрболец, що вчорашній вечір був для мене попросту страшний. Я ще на

Страховище.

свому віку так не перелякалася, повірте!

Сторожева зачинила двері і вийшла на коридор, служаючи цікаво. Гадрболец помогла панні Гізі делікатно постирати з лиця трохи за багато пудру, що перемішався з якоюсь водою, може навіть кольонською.

— Я знову не така, щоб зараз когонебудь налякатися... але це було щось таке несамовите... Кажу вам несамовите — і залюбки повторила ще раз це слово.

Витягнула папіроску з торбинки, що пахтіла від батистової хустиночки, пустила димок і почала оповідати:

— Ви знаете самі, що я виступаю у театрі між восьмою і пів девятою... мала роля.. але все це краще, ніж нічого в такі тяжкі часи. Мій наречений — головний директор — каже, що з таких скромних роль починали всі великі артистки. Отже по виставі ввечір вертаюся трамваєм до дому... Мій наречений мав засідання, бо звичайно відвозить мене до хати своєю новою лімузиною. Висідаю на своїй зупинці, як звичайно. За мною йде якийсь худощавий добродій. Ясна річ, я не звертаю на нього ніякої уваги. Я взагалі не дивлюся на незнайомих мужчин... переді мною може сидіти собі Кларк Гейбл, чи цілу годину йти за мною... мені байдуже. Але той худощавий панок, зрештою дуже елеґантно одягнений, у синьому модному пальті, у сірому капелюсі з гарною стяжкою, у дорогих нових черевиках.., Отже той панок іде за мною вулицею крок за кроком. Ви сами найліпше знаете, як у нас темно ввечер, навіть на більших вулицях. Я скручую у малу вуличку Лявеца, знаете, а він теж туди, я переходжу церковну площу — він теж. Тепер уже мені стало трохи неприемно. Дивлюся довкола, чи є може який поліцай... Але де! Пустиня. Вже зачинаю трохи підбігати, і на розі, коло аптики на хвилину оглядаюся. Бачу, що той чоловік має страшне лице — брутальне, як який боксер, зовсім малпа — з низьким чолом, запалими малими очками, попросту як бандит. А тепер, дорога пані Гадрболец, уявіть собі мою ситуацію: я зовсім сама ввечір на вулиці з таким мужчиною, що наступає мені на пяти, якби тільки чекав на вигідну хвилину, коли може мене зловити за обшивку і втягнути до якоїсь нори! Я вже навмисне починаю звільняти крок, щоб його не дразнити, може так успокоїться, думаю. Вулиця Садова, потім Візінга, нарешті скручую вже на нашу вулицю — ні, таки біда не відчепилася, йде далі. Ви знаете, пані Гадрболец, що я не полохлива, я раз навіть нашому інспіцієнтові дала в писок, як він посмів зайти до моєї гардероби. Аж залящало по коридорі. Але тут чуже індивідуум іде за мною як мара, щораз ближче підсувається.

Панна Гізі витягнула пудерничку, щоб збільшити настрій свого оповідання. Її носик виглядав, як зроблена із глини дитяча лялечка. Сторожева перевертала очима, якби заздалегідь насолоджувалася сензацією:

— Направду сцена ставала несамовита. А тепер слухаєте як далі? Щораз гірше. Я вбігаю до камениці і скачу через цілий поріг, три ступні нараз. Ворота затріскую і гадаю, що я вже безпечна. Але-ж ні! Те страховище лізе за мною до дому. Я чую, як він сопе за мною. Коли скручую на площадці сходів бачу його страшне лице. Виглядає зовсім як божевільний. Напевне втік з дому божевільних. Правду казав мій наречений, генеральний директор, що має лімузину, що я не повинна ніколи сама вертатися вночі до дому. Але щож? Другого авта він не має... Отже слухайте далі, бо тепер приходить найстрашніша річ. Я вибігаю наверх по сходах. Перший поверх, другий поверх, а той тип увесь час за мною. Віддихає тяжко і страшно. Здається до смерти не забуду того віддиху. Моє серце гатає як молотом. Я мимохіть пригадала собі якусь поезію, де говорять про молот і про серце як на ковалі. Я вже задеревіла. Не можу йти далі і обертаюся. Той тип підходить до мене вже зовсім близько і я тоді, як не крикну до нього: „Чого ви хочете від мене, страшний чоловіче? Чи ви відчепитеся чи ні? Коли зараз не заберетеся то я пічну кричати за поліцією!"

А він — ні слова. Вимахує руками, щось бурмоче, і суне далі. Я вже зовсім непритомна біжу на четвертий поверх, бо знаю, що це божевільний і щаслива, що нарешті я добігла до дверей, засуваю двері, на заствку. Слава Богу! Аж тепер він відчепився, щез із моїх очей! Утік, коли я його налякала поліцією і криком. Але яка це була моя ніч, то цього не можу вам пані Гадрболец оповісти. Я взяла три порошки на сон і нічого не помогло. Кидало мене на ліжку і я цілу ніч бачила перед собою ту потвору! Но, добре... але чому ви смієтеся, то я зовсім не розумію?!..

Сторожева справді усміхалася щораз повніш. Її повне обличчя почало від маленького усміху і розясніло як сонце при повному заході. Подумала хвилину і поволі, спокійно відповіла:

— Синій плащ? Сірий капелюх, кажете? І якось так бурмотів? І нічого більше не говорив? Панно Гізі то не був ніякий бандит ані божевільний, тільки оператор від нагнітків, що мешкає у нас на третьому поверсі під числом 17. Він щойно недавно спровадився.

Панна Гізі зовсім поблідла, хоч мала на обличчі багато рўжу і здивувалася:

— Но добре, але чому він нічого не говорив? Чому він не пояснив мені бодай одним словом?

Сторожева знов усміхнулася:

— Він бідака не може говорити. Він глухонімий!

Панна Гізі виймає з уст папіроску і кидає її люто в кут.

— Но, не казала я вам, що мені трапилася страшна річ! Попросту нечуване!

І виходить люто на вулицю.

Іер. в. г.

Більше уваги сільсько-господарській акції!

Ми є свідками останніми роками, як серед нашого громадянства дуже зросло зрозуміння для справи розбудови рідної торговлі і промислу. Цей, безперечно незвичайно позитивний прояв нашого громадянського життя має теж свою негативну сторінку. Декуди він поглиблює, і без цього велике у нас, недоцінювання хліборобства як варстату праці. Зокрема шкідливе це, коли йде про широкі маси нашої сільської молоді. У багатьох селах найактивніша частина молоді, замоплена думками здобути варстати праці у промислі чи торговлі „у місті", відчужується від землі і часто починає дивитися на працю батьків зі співчуттям, а то й погордою.

Як з одного боку гін нашого громадянства, зокрема нашого села, до промислу і торговлі, „до міста" треба витати, так з другого боку зростові недоцінювання землі, як варстату праці, ми повинні дуже енергійно протиставитись.

Передусім з таких причин: 1. Хліборобство стоїть у нас ще на дуже низькому рівні і вимагає великого вкладу свідомої праці й „молодечого запалу". 2. Хліборобство — це найздоровіший у народі консервативний елемент і тому не є маловажною справою, чи це хліборобство сильне і чи праця хлібороба має відповідну пошану.

Коли мова про хліборобство, як варстат праці, то треба ствердити, що в деякому значінні **у хліборобстві ми стоїмо таксамо позаду, як у торговлі та промислі**. Великі можливости є ще перед нами в обох останніх ділянках, але ще більші можливости є перед нами у хліборобстві. У першому випадку треба говорити передусім про кількість, у другому про якість, але і там і тут є ще багато роботи.

Крім цього розбудова хліборобства — це головний і практично **єдиний засіб ліквідації недоживлювання широкої, міліонової маси нашого селянства** та піднесення його життевої стопи.

ЩО МОЖЕ ДАТИ ЩЕ ЗЕМЛЯ.

І тому, коли нині підносимо гасла „До торговлі!" або „Розбудовуймо промисл!", то таксамо енергійно повинні ми пропагувати гасло: „Розбудовуймо хліборобство!" Що наше хліборобство справді треба ще розбудовувати, може зілюструвати нам табличка, яка вказує, кілько деяких плодів збирають пересічно з гектара у нас і кілько там, де хліборобство стоїть дуже високо. (Дані зі „Ст. Річника" за 1937 р.).

Пересічний збір з 1-го га у сотн.

	пшениці	жито	ячмінь	овес	бараболі	цукрові бураки
Голяндія	29.1	22.9	29.7	20.5	186.1	372.5
Данія	29.8	17.6	28.6	26.3	168.4	320
Воєв. львів.	11.2	10.8	10.9	11.2	120	178
Воєв. станисл.	12.1	12.3	11.1	11.3	111	149
Воєв. терноп.	12.0	11.8	11.0	11.7	121	133
Воєв. волин.	12.5	11.3	12.0	11.4	102	158
Воєв. познан.	16.4	13.0	15.6	15.7	136	235

Слід підкреслити, що наведені плоди належать до найстарших, найбільш „популярних" і найширше знаних культурних управ і тут ріжниці ще найменші. Куди більші ріжниці бачимо у зборах у нас і деінде з сіножатей і пасовиськ (посівні сіножати і пасовиська), з садів, у зборах городовини, льну, конопель і т. д. і т. д.

Ось ще один доказ, на якому примітивному рівні стоїть ще наше хліборобство та кілько при відповідному поступі воно моглоб нам ще дати.

10.000 ІНЖИНІРІВ І 360 ШКІЛ.

Наші хліборобські господарства на землях у Польщі дають річно разом понад 150 міліонів сотнарів обірнику. Цей обірник переховує наше селянство назагал у дуже примітивний спосіб і спеціялісти обраховують, що щонайменше 45% вартісних хемічних складників (головно азоту) обірнику в наших господарствах пропадає. Приймають, що при поступовому переховуванні обірнику повинно марнуватися найбільш 15% цих складників. Отже у нас непотрібно марнується 30% обірнику. У сумі дає це 45 міліонів сотнарів обірнику щороку. Яку це представляє вартість?

Приймають, що 1 сотнар обірнику має таку вартість, як 30 кг. бараболі (бо додаток 1-го сотнара обірнику дає надвишку 30 кг. бараболі). Таким чином 45 міліонів сотнарів обірнику має вартість 13,500.000 сотнарів бараболі. Приймім, що сотнар бараболі коштує всього тільки 5 зол.: 13,500.000 × 5 зол. = 67,500.000 зол. Приймім округло: **60 міліонів золотих.**

Тілько в одному лише році тратять наші хлібороби через невідповідне, примітивне зберігання обірнику. За ці гроші можна би, нпр., вибудувати 3000 великих, мурованих шкіл (кожну коштом 15.000 зол.) і платити 9000 учителям цих шкіл цілий рік по 138 зол. місячно. Цим дослівно „з обірником викиненим грошем" могли би наші хлібороби цілий рік оплачувати 10.000 інжинірів-агрономів (по 200 зол. місячно) і утримувати 360 хліборобських шкіл, кожну коштом 100.000 зол.

Якщо тілько тратимо лиш на одному обірнику, то кілько-ж ми тратимо на: примітивній обрібці землі, на примітивній управі лук і пасовиськ, на садах, огородах, на лихій якости худоби і т. д.!

Все це моменти, які промовляють за тим, що земля — це в нас ще теж, подібно як торговля і промисл, дуже мало вихіснуване джерело народнього доходу, що вона таксамо криє в собі для нас ще велитенські можливости збільшення доходів і що гасло „розбудовуймо хліборобство!" у нас теж дуже актуальне.

ПЕТЕР СОДЕН.

Страховище.

Панна Гізі, що мешкала на 4-ому поверсі, зупинилася на воротах дому, де стояла сторожева і почала розмову:

— Ви знаєте, пані Гадрболец, що вчорашній вечір був для мене попросту страшний. Я ще на

Страховище.

свому віку так не перелякалася, повірте!

Сторожева зачинила двері і вийшла на коридор, слухаючи цікаво. Гадрболец помогла панні Гізі делікатно постирати з лиця трохи за багато пудру, що перемішався з якоюсь водою, може навіть кольонською.

— Я знову не така, щоб зараз когонебудь лякатися... але це було щось таке несамовите... Кажу вам несамовите — і залюбки повторила ще раз це слово.

Витягнула папіроску з торбинки, що пахтіла від батистової хустиночки, пустила димок і почала оповідати:

— Ви знаєте самі, що я виступаю у театрі між восьмою і пів девятою... мала роля... але все це краще, ніж нічого в такі тяжкі часи. Мій наречений — головний директор — каже, що з таких скромних роль починали всі великі артистки. Отже по виставі ввечір вертаюся трамваєм до дому... Мій наречений мав засідання, бо звичайно відвозить мене до хати своєю новою лімузиною. Висідаю на своїй зупинці, як звичайно. За мною їде якийсь худощавий добродій. Ясна річ, я не звертаю на нього ніякої уваги. Я взагалі не дивлюся на незнайомих мужчин... передімною може сидіти собі Клерк Гейбл, чи цілу годину йти за мною... мені байдуже. Але той худощавий панок, зрештою дуже елегантно одягнений, у синьому модному пальті, у сірому капелюсі з гарною стяжкою, у дорогих нових черевиках... Отже той панок іде за мною вулицею крок за кроком. Ви сами найліпше знаєте, як у нас темно ввечер, навіть на більших вулицях. Я скручую у малу вуличку Ляйца, знаєте, а він теж туди, я переходжу церковну площу — він теж. Тепер уже мені стало трохи неприємно. Дивлюся довкола, чи є може який поліцай... Але де! Пустиня. Вже зачинаю трохи підбігати, і на розі, коло аптики на хвилину оглядаюся. Бачу, що той чоловік має страшне лице — брутальне, як який боксер, зовсім малпа — з низьким чолом, запалими малими очками, попросту як бандит. А тепер, дорога пані Гадрболец, уявіть собі мою ситуацію: я зовсім сама ввечір на вулиці з таким мужчиною, що наступає мені на пяти, якби тільки чекав на вигідну хвилину, коли може мене зловити за обшивку і втягнути до якоїсь нори! Я вже навмисне починаю звільняти крок, щоб його не дразнити, може так успокоїться, думаю. Вулиця Садова, потім Візінґа, нарешті скручую вже на нашу вулицю — ні, таки біда не відчепилася, йде далі. Ви знаєте, пані Гадрболец, що я не полохлива, я раз навіть нашому інспіцієнтові дала в писок, як він посмів зайти до моєї гардероби. Аж залящало по коридорі. Але тут чуже індивідуум іде за мною як мара, щораз ближче підсувається.

Панна Гізі витягнула пудерничку, щоб збільшити настрій свого оповідання. Її носик виглядав, як зроблена із глини дитяча лялечка. Сторожева перевертала очима, якби заздалегідь насолоджувалася сенсацією:

— Направду сцена ставала несамовита. А тепер слухаєте як далі? Щораз гірше. Я вбігаю до камениці і скачу через цілий поріг, три ступні нараз. Ворота затріскаю і гадаю, що я вже безпечна. Але-ж ні! Те страховище лізе за мною до дому. Я чую, як він сопе за мною. Коли скручую на площадці сходів бачу його страшне лице. Виглядає зовсім як божевільний. Напевне втік з дому божевільних. Правду казав мій наречений, генеральний директор, що має лімузину, що я не повинна ніколи сама вертатися вночі до дому. Але щож? Другого авта він не має... Отже слухайте далі, бо тепер приходить найстрашніша річ. Я вибігаю наверх по сходах. Перший поверх, другий поверх, а той тип увесь час за мною. Віддихає тяжко і страшно. Здається до смерти не забуду того віддиху. Моє серце гатає як молотом. Я мимохіть пригадала собі якусь поезію, де говорить про молот і про серце як на ковалі. Я вже задеревіла. Не можу йти далі і обертаюся. Той тип підходить до мене вже зовсім близько і я тоді, як не крикну до нього: „Чого ви хочете від мене, страшний чоловіче? Чи ви відчепитеся чи ні? Коли зараз не заберетеся то я почну кричати за поліцією!"

А він — ні слова. Вимахує руками, щось бурмоче, і суне далі. Я вже зовсім непритомна біжу на четвертий поверх, бо знаю, що це божевільний і щаслива, що нарешті я добігла до дверей, засуваю двері, на засувку. Слава Богу! Аж тепер він відчепився, щез із моїх очей! Утік, коли я його налякала поліцією і криком. Але яка це була моя ніч, то цього не можу вам пані Гадрболец оповісти. Я взяла три порошки на сон і нічого не помогло. Кидало мене на ліжку і я цілу ніч бачила перед собою ту потвору! Но, добре... але чому ви смієтеся, то я зовсім не розумію?!..

Сторожева справді усміхалася щораз повніше. Її повне обличчя почало від маленького усміху і розясніло як сонце при повному заході. Подумала хвилину і поволі, спокійно відповіла.

— Синій плащ? Сірий капелюх, кажете? І якось так бурмотів? І нічого більше не говорив? Панно Гізі то не був ніякий бандит ані божевільний, тільки оператор від нагнітків, що мешкає у нас на третьому поверсі під числом 17. Він щойно недавно спровадився.

Панна Гізі зовсім поблідла, хоч мала на обличчі багато рожу і здивувалася:

— Но добре, але чому він нічого не говорив? Чому він не пояснив мені бодай одним словом?

Сторожева знов усміхнулася:

— Він бідака не може говорити. Він глухонімий!

Панна Гізі вийняла з уст папіроску і кидає її люто в кут.

— Но, не казала я вам, що мені трапилася страшна річ! Попросту нечуване!

І виходить люто на вулицю.

Пер. в. г.

Дотеперішні осяги „Сільського Господаря" поважні і його нинішня праця — жива. Та всеж вони ще не такі, які з уваги на стан і розміри цієї ділянки повиннііб і моглиб бути. Головна причина цього — замале зрозуміння для сільсько-господарської акції серед широких мас нашої сільської інтелігенції (інтелігентної молоді, що сидить на селі „без посад", сільського духовенства і т. д.). Тому слід підкреслити: Більше уваги сільсько-господарській акції! Скріпім працю „Сільського Господаря"!

Я. Татомир.

Вода на комуністичний та сектантський млин.

ПОЛЬОНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ У ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

Минула буджетова сесія сойму і сенату мала одну рису, що відріжняє її від сесії попереднього року. Це атака на конкордат з Апостольською Столицею. У соймі це зробив посол Войцеховський, у сенаті сенатор Квасневський. Сенатор Квасневський не говорив безпосередньо про зірвання конкордату, тільки висловив думку, що треба збільшити суприматію держави й уряду над Церквою, якщо Польща не має стати клерикально-католицькою державою. Отже це була розвідка, підготова до атаки. Зате посол Войцеховський заатакував конкордат „від фронту". Не завиваючи нічого у паперці, ясно сказав він, що зпід охорони конкордату треба вийняти тільки греко-католицьку Церкву, на те, щоб узалежнити її від урядових чинників. І тому посол Войцеховський, апелюючи до патріотизму кардинала Гльонда, просив його помочі у зірванні конкордату. Згідно з цим пляном посол Войцеховський представив греко-католицьку Церкву як джерело комунізму та революційного тероризму.

Узалежнення Церкви від урядових чинників вилюструє найкраще малюнок з життя. Очевидно, це малюнок з життя нещасної православної Церкви.

Це було 27-го грудня 1937 р. у Камені Каширську, повітовому місті на Поліссі. Декан о. Леонтій Билінський скликав на цей день соборчик духовенства та запросив на засідання повітового старосту Бендра та шкільного інспектора Макаревича. Ще заки прибули запрошені гості, о. декан подав зібраним до відома, що від нині священники та дяки мусять у зносинах з парохіянами вживати тільки польської мови та по-польськи проповідувати у церкві. Коли зявився староста та шкільний інспектор, о. декан казав прочитати постанову св. Синоду, яка забороняє вживати у проповідях „чужі мови" і наказує проповідувати у мові місцевого населення. І безпосередньо після цього о. декан ось так заінтерпретував постанову св. Синоду: „Ponieważ część duchowieństwa naszego powiatu nie zna tutejszego języka, proponuję zamiast niego używać wyłącznie języka polskiego. Ale wszędzie musi być jednolitość: nie może być tak, aby w jednej parafii kazanie wygłaszano po polsku, a w drugiej w mowie tutejszej". Свою пропозицію піддав о. декан під голосування, запитуючи на зразок большевиків: „хто проти його пропозиції"? Очевидно ніхто не відважився на протести, і так повстала постанова соборчика, що перекреслила постанову св. Синоду. Можливо, що навіть о. декан Билінський відчував несамовитість. Тому, якби шукаючи для себе опори, негайно проголосив розпорядок поліського архиепископа Олександра, що наказує всім священникам викладати релігію у школах по-польськи.

Ще більш переконливим аргументом був виступ старости Бендра, який забрав слово і висловив догану всім священникам, що досі ще викладали по українськи. А на завершення прийшло начеб моральне виправдання цих польонізаційних зусиль. О. декан оповів таке: „Znałem jednego prawosławnego księdza na Polesiu, który zdaje się jeszcze żyje. Otóż on zawsze, nawet i za Rosji, wygłaszał kazania tylko po-polsku. Pamięta on bardzo dawne czasy i mówi, że dawniej była tutaj ludność polska, która została później zruszczona". І на цьому закінчилось засідання соборчика. Над постановою Св. Синоду взяла гору неасугарна побрехенька.

Якже виглядало виконання нової, несподіваної постанови? У перший день Різдва о. декан Билінський почав проповідь по польськи. Люди, почувши це, почали виходити з церкви. Подражнений цією демонстрацією, якої він не сподівався, о. Билінський крикнув: „Kto nie chce słuchać, ten może wyjść". І... вийшли з церкви майже всі. Залишилась горстка тих, що не зорієнтувалась, як і що говорить священник. Бо частина населення майже не відріжняє російської мови від польської та не зрозуміє ані одної ані другої. По інших селах повіту селяни просто загрозили своїм парохам, що перейдуть до баптистів, якщо священники будуть далі проповідувати по польськи. І священники почали проповідувати по-українськи чи пак по російськи. Селяни проти тієї останньої мови не дуже гостро виступають, хоч нераз вже просили священників перейти на українську мову. Тільки один священник і далі проповідав по польськи без спротиву своїх парохіян. Але ці парохіяни в 100%, скомунізовані; для них „релігія це опіюм", і до церкви у цьому селі майже ніхто не ходить.

Замість коментаря до постанов соборчика камінь-каширського повіту слід пригадати дещо з останньої 6-ої унійної конференції у Пинську. Там про польонізаційну акцію у Православній Церкві виголосив спеціяльний реферат відомий езуїт Урбан, редактор „Орієнт-у". Він гостро осудив цю акцію. У дискусії над цим рефератом кс. Урбана ніхто не відважився виступити в обороні польонізаційних затій у православній Церкві. Навпаки, конференція ухвалила видати окремою брошуркою реферат кс. Урбана. А в дискусії, між іншими забрав слово сам єпископ-ординарій поліської католицької дієцезії Рухраба і підкреслив, що можливо вся православна людність перейде в сектанство, якщо будуть змушувати православних священників відправляти Службу Божу по-польськи. Але голос цього польського єпископа покищо не міродайний...

З білоруського життя.

ВІДКЛИК У СПРАВІ БІЛОРУСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОМІТЕТУ.

Як ми вже про це писали влада припинила 15-го січня ц. р. діяльність Білоруського Національного Комітету у Вильні. Дня 14-го березня ц. р. виленське городське староство розвязало цей Комітет. Мотивуючи своє рішення староство твердить, що „Білоруський Національний Комітет „змагав до реалізації постанов т. зв. минського маніфесту з 25. III. 1918. р. (проголошення незалежної Білоруської Народньої Республики) тобто до створення самостійної білоруської держави через відірвання від Польщі частини північно-східних земель.

Від цього рішення внесли 26-го березня ц. р. відклик до воєвідського уряду у Вильні, в якому підписані стверджують, що Комітет ані як цілість, ані його управа ані окремі члени не допустилися ніякого злочину та що Комітет змагав тільки до реалізації прав, що прислугують білорусинам у Польщі на підставі конституції. Що торкається маніфесту з 25. III. 1918, то він має для білорусинів тільки символічне значіння, особливо, коли большевики його перекреслили та два рази, 1. I. і 1. VIII. 1919 р. проголосили незалежність Радянської Білоруси. До того ж минський маніфест значно випередив аналогічний польський акт з 11. XI. 1918. р.

З кол зближених до Білоруського Національного Комітету інформують, що на випадок якби цей відклик не мав успіху, відповідні чинники рішилися звернутися у цій справі до Найвищого Адміністраційного Трибуналу.

Подяка.

Велика радість стрінула мене і тим зворушила до сліз на відбутім Ювілею, котрий улаштувала мені Комітет Пань під проводом Вп. Пані О. Поповичевої.

Щоб хоч у частині сплатити довг вдячности, тою дорогою складаю найщирішу подяку на руки ініціятивного і організаційного Комітету Пань всім, кому належиться моя подяка за таку велику прихильність, виявлену мені на Ювілею.

Коли сьогодні застановлююся і на холодно розбираю справу мого Ювілею, находять на мою душу духи і привиди пережитих літ та питаю себе: „Невже і я воїн, який прислужився батьківщині?"

Коли так воно справді то доживати буду віку як одна з найщасливіших, бо умирати в свідомості, що людина сповнила свій життєвий обовязок для нації — солодко.

Олена Левицька.

З ІСТОРІЇ „БЄЛАРУСКОІ КРИНІЦИ".

Влада два рази припинила була „Беларускую Криніцу": рішенням з 18. XII. 1936 р. і 15. IV. 1937. Перше рішення Городський Суд у Вильні присудом з 25. II. 1937 р. відхилив. Внаслідок зажалення прокуратора справу розглядав 30. VI. 1937 р. окружний суд у Вильні, який відхилив присуд городського суду, тобто затвердив припинення часопису. Від цього присуду видавець „Беларускої Криніци" зробив відклик до Найвищого Суду. На підставі вияснень Найвищого Суду відбулася в окружному суді у Вильні 11-го березня ц. р. друга розправа, в якій суд відхилив попереднє рішення, що ним засудив був редактора „Беларускої Криніци".

У справі другого припинення не було досі ще явної судової розправи.

20-ЛІТТЯ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ БІЛОРУСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛИКИ.

На день 25-го березня ц. р. припадали двацяті роковини проголошення незалежної Білоруської Народньої Республики. Під большевиками не було й мови про святкування цих роковин. Не було з цієї нагоди ніяких свят і в Польщі. Білоруська преса у Вильні з конечности обмежилася до повторення загально відомих історичних фактів з того часу, коли розпадалася царська Росія. У звязку з цим треба особливо підкреслити ініціятиву часопису білоруської молоді „Шлях Моладзі", який пропонує проголосити місяць березень кожного року місяцем пізнавання минулого білоруського народу.

10-ЛІТТЯ СМЕРТИ ПЕТРА КРЕЧЕВСЬКОГО.

Перед 10-ти літами, 8-го березня 1928 р. у Празі вмер Петро Кречевський, громадський діяч, літерат, поет та останній голова Ради Білоруської Народньої Республики, що 25-го березня 1918 р. проголосила незалежність білоруської держави. У звязку з цими роковинами Союз Білоруських Студентів в університеті Стефана Баторого у Вильні уладив 26-го березня ц. р. у своїй домівці жалібну академію. Реферат про Кречевського виголосив студ. Чеслав Найдзюк. Дня 29-го березня ц. р. уладили теж відчит про Кречевського для білоруських пластунів.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗУ БІЛОРУСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

В першій половині березня відбулися загальні збори Союзу Білоруських Студентів університету Степана Баторого у Вильні. Союз улаштував у звітовому часі три великі концерти і цілу низку товариських імпрез, відчитів та дискусій. Головою вибрали дотеперішнього голову Адама Дасюкевича. Збори ухвалили йому спеціяльну подяку за його працю для Союзу.

БІЛОРУСЬКИЙ ПЛАСТ.

Білоруський пластовий рух у Вильні молодий. Є тут при білоруській філії державної гімназії ім. Ю. Словацького дві пластові дружини, хлопяча і дівоча. Брак найнеобхіднішого виряду не дає цим дружинам змоги вести нормальну працю. Щоб бодай частинно підпомогти пластову організацію створилося перед кількома роками Товариство Приятелів Білоруського Пласту, що з добровільних складок збирає фонди на підтримку тієї необхідної організації молоді.

Дотеперішні осяги „Сільського Господаря“ поважні і його нинішня праця — жива. Та всеж вони ще не такі, які з уваги на стан і розміри цієї ділянки повинні б і могли б бути. Головна причина цього — замале зрозуміння для сільсько-господарської акції серед широких мас нашої сільської інтелігенції (інтелігентної молоді, що сидить на селі „без посад“, сільського духовенства і т. д.). Тому слід підкреслити: Більше уваги сільсько-господарській акції! Скріпім працю „Сільського Господаря“!

Я. Татомир.

Вода на комуністичний та сектантський млин.

ПОЛЬОНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ У ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

Минула буджетова сесія сойму і сенату мала одну рису, що відріжняє її від сесії попереднього року. Це атака на конкордат з Апостольською Столицею. У соймі це зробив посол Войцеховський, у сенаті сенатор Квасневський. Сенатор Квасневський не говорив безпосередньо про зірвання конкордату, тільки висловив думку, що треба збільшити суприматію держави й уряду над Церквою, якщо Польща не має стати клерикально-католицькою державою. Отже це була розвідка, підготова до атаки. Зате посол Войцеховський заатакував конкордат „від фронту“. Не завиваючи нічого у папері, ясно сказав він, що зпід охорони конкордату треба вийняти тільки греко-католицьку Церкву, на те, щоб узалежнити її від урядових чинників. І тому посол Войцеховський, апелюючи до патріотизму кардинала Гльонда, просив його помочі у зірванні конкордату. Згідно з цим пляном посол Войцеховський представив греко-католицьку Церкву як джерело комунізму та революційного терроризму.

Узалежнення Церкви від урядових чинників ілюструє найкраще малюнок з життя. Очевидно, це малюнок з життя нещасної православної Церкви.

Це було 27-го грудня 1937 р. у Камені Каширську, повітовому місті на Поліссі. Декан о. Леонтій Билінський скликав на цей день соборчик духовенства та запросив на засідання повітового старосту Бендра та шкільного інспектора Макаревича. Ще заки прибули запрошені гості, о. декан подав зібраним до відома, що від нині священники та дяки мусять у зносинах з парохіянами вживати тільки польської мови та по-польськи проповідувати у церкві. Коли звявся староста та шкільний інспектор, о. декан казав прочитати постанову св. Синоду, яка забороняє вживати у проповідях „чужі мови“ і наказує проповідувати у мові місцевого населення. І безпосередньо після цього о. декан ось так заінтерпретував постанову св. Синоду: „Ponieważ część duchowieństwa naszego powiatu nie zna tutejszego języka, proponuję zamiast niego używać wyłącznie języka polskiego. Ale wszędzie musi być jednolitość: nie może być tak, aby w jednej parafii kazanie wygłaszano po polsku, a w drugiej w mowie tutejszej“. Свою пропозицію піддав о. декан під голосування, запитуючи на зразок большевиків: „хто проти його пропозиції“? Очевидно ніхто не відважився на протести, і так повстала постанова соборчика, що перекреслила постанову св. Синоду. Можливо, що навіть о. декан Билінський відчував несамовитість. Тому, якби шукаючи для себе опори, негайно проголосив розпорядок поліського архиепископа Олександра, що наказує всім священникам викладати релігію у школах по-польськи.

Ще більш переконливим аргументом був виступ старости Бендра, який забрав слово і висловив догану всім священникам, що досі ще викладали по українськи. А на завершення прийшло начеб моральне виправдання цих польонізаційних зусиль. О. декан оповів таке: „Znałem jednego prawosławnego księdza na Polesiu, który zdaje się jeszcze żyje. Otóż on zawsze, nawet i za Rosji, wygłaszał kazania tylko po-polsku. Pamięta on bardzo dawne czasy i mówi, że dawniej była tutaj ludność polska, która została później zruszczona“. І на цьому закінчилось засідання соборчика. Над постановою Св. Синоду взяла гору незграрна побрехенька.

Якже виглядало виконання нової, несподіваної постанови? У перший день Різдва о. декан Билінський почав проповідь по польськи. Люди, почувши це, почали виходити з церкви. Подразнений цією демонстрацією, якої він не сподівався, о. Билінський крикнув: „Kto nie chce słuchać, ten może wyjść“. І... вийшли з церкви майже всі. Залишилась горстка тих, що не зорієнтувалась, як і що говорить священник. Бо частина населення майже не відріжняє російської мови від польської та не зрозуміє ані одної ані другої. По інших селах повіту селяни просто загрозили своїм парохам, що перейдуть до баптистів, якщо священники будуть далі проповідувати по польськи. І священники почали проповідувати по-українськи чи пак по російськи. Селяни проти тієї останньої мови не дуже гостро виступають, хоч нераз вже просили священників перейти на українську мову. Тільки один священник і далі проповідав по польськи без спротиву своїх парохіян. Але ці парохіяни в 100% скомунізовані; для них „релігія це опіюм“, і до церкви у цьому селі майже ніхто не ходить.

Замість коментаря до постанов соборчика камінь-каширського повіту слід пригадати дещо з останньої 6-ої унійної конференції у Пинську. Там про польонізаційну акцію у Православній Церкві виголосив спеціяльний реферат відомий езуїт Урбан, редактор „Орієнт-у“. Він гостро осудив цю акцію. У дискусії над цим рефератом кс. Урбана ніхто не відважився виступити в обороні польонізаційних затій у православній Церкві. Навпаки, конференція ухвалила видати окремою брошуркою реферат кс. Урбана. А в дискусії, між іншими забрав слово сам епископ-ординарій поліської католицької дієцезії Рухраба і підкреслив, що можливо вся православна людність перейде в сектанство, якщо будуть змушувати православних священників відправляти Службу Божу по-польськи. Але голос цього польського епископа покищо не міродайний...

З білоруського життя.

ВІДКЛИК У СПРАВІ БІЛОРУСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОМІТЕТУ.

Як ми вже про це писали влада припинила 15-го січня ц. р. діяльність Білоруського Національного Комітету у Вильні. Дня 14-го березня ц. р. виленське городське староство розвязало цей Комітет. Мотивуючи своє рішення староство твердить, що „Білоруський Національний Комітет „змагав до реалізації постанов т. зв. минського маніфесту з 25. III. 1918. р. (проголошення незалежної Білоруської Народньої Республики) тобто до створення самостійної білоруської держави через відірвання від Польщі частини північно-східних земель.

Від цього рішення внесли 26-го березня ц. р. відклик до воєвідського уряду у Вильні, в якому підписані стверджують, що Комітет ані як цілість, ані його управа ані окремі члени не допустилися ніякого злочину та що Комітет змагав тільки до реалізації прав, що прислугують білорусинам у Польщі на підставі конституції. Що торкається маніфесту з 25. III. 1918, то він має для білорусинів тільки символічне значіння, особливо, коли большевики його перекреслили та два рази, 1. І. і 1. VIII. 1919 р. проголосили незалежність Радянської Білоруси. До тогож минський маніфест значно випередив аналогічний польський акт з 11. XI. 1918. р.

З кол зближених до Білоруського Національного Комітету інформують, що на випадок якби цей відклик не мав успіху, відповідні чинники рішилися звернутися у цій справі до Найвищого Адміністраційного Трибуналу.

Подяка.

Велика радість стрінула мене і тим зворушила до сліз на відбутім Ювілею, котрий улаштував мені Комітет Пань під проводом Вп. Пані О. Поповичевої.

Щоб хоч у частині сплатити довг вдячности, тою дорогою складаю найщирішу подяку на руки ініціятивного і організаційного Комітету Пань всім, кому належиться моя подяка за таку велику прихильність, виявлену мені на Ювілею.

Коли сьогодні застановлююся і на холодно розбираю справу мого Ювілею, находять на мою душу думи і привидами пережитих літ та питаю себе: „Невже і я воїн, який прислужився батьківщині?“

Коли так воно справді то доживати буду віку як одна з найщасливіших, бо умирати в свідомости, що людина сповнила свій життєвий обовязок для ней — солодко.

Олена Левицька

З ІСТОРІЇ „БЄЛАРУСКОІ КРИНІЦИ“.

Влада два рази припинила була „Беларускую Криніцу“: рішенням з 18. XII. 1936 р. і 15. IV. 1937. Перше рішення Городський Суд у Вильні присудом з 25. II. 1937 р. відхилив. Вслідок зажалення прокуратора справу розглядав 30. VI. 1937 р. окружний суд у Вильні, який відхилив присуд городського суду, тобто затвердив припинення часопису. Від цього присуду видавець „Беларускої Криніци“ зробив відклик до Найвищого Суду. На підставі вияснень Найвищого Суду відбулася в окружному суді у Вильні 11-го березня ц. р. друга розправа, в якій суд відхилив попереднє рішення, що ним засудив був редактора „Беларускої Криніци“.

У справі другого припинення не було досі ще явної судової розправи.

20-ЛІТТЯ ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ БІЛОРУСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛИКИ.

На день 25-го березня ц. р. припадали двацяті роковини проголошення незалежної Білоруської Народньої Республики. Під большевиками не було й мови про святкування цих роковин. Не було з цієї нагоди ніяких свят і в Польщі. Білоруська преса у Вильні з конечности обмежилася до повторення загально відомих історичних фактів з того часу, коли розпадалася царська Росія. У звязку з цим треба особливо підкреслити ініціятиву часопису білоруської молоді „Шлях Моладзі“, який пропонує проголосити місяць березень кожного року місяцем пізнавання минулого білоруського народу.

10-ЛІТТЯ СМЕРТИ ПЕТРА КРЕЧЕВСЬКОГО.

Перед 10-ти літами, 8-го березня 1928 р. у Празі вмер Петро Кречевський, громадський діяч, літерат, поет та останній голова Ради Білоруської Народньої Республики, що 25-го березня 1918 р. проголосила незалежність білоруської держави. У звязку з цими роковинами Союз Білоруських Студентів в університеті Стефана Баторого у Вильні уладив 26-го березня ц. р. у своїй домівці жалібну академію. Реферат про Кречевського виголосив студ. Чеслав Найдзюк. Дня 29-го березня ц. р. уладили теж відчит про Кречевського для білоруських пластунів.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗУ БІЛОРУСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

В першій половині березня відбулися загальні збори Союзу Білоруських Студентів університету Степана Баторого у Вильні. Союз улаштував у звітовому часі три великі концерти і цілу низку товариських імпрез, відчитів та дискусій. Головою вибрали дотеперішнього голову Адама Дасюкевича. Збори ухвалили йому спеціяльну подяку за його працю для Союзу.

БІЛОРУСЬКИЙ ПЛАСТ.

Білоруський пластовий рух у Вильні молодий. Є тут при білоруській філії державної гімназії ім. Ю. Словацького дві пластові дружини, хлопяча і дівоча. Брак найнеобхіднішого виряду не дає цим дружинам змоги вести нормальну працю. Щоб бодай частинно підпомогти пластову організацію створилося перед кількома роками Товариство Приятелів Білоруського Пласту, що з добровільних складок збирає фонди на підтримку тієї необхідної організації молоді.

ТЕРНИСТИМ ШЛЯХОМ.

Заборона дальшої діяльности Т-ва „Український Народній Дім" у Красній.

В доповненні до короткої вістки подаємо, що дня 23. березня ц. р. голова Т-ва „Український Народній Дім" у Красній пов. Коросно на Лемківщині дістав рішення львівського воєвідського уряду із забороною всякої дальшої діяльности Т-ва, бо вона не вказана з огляду на публичну безпеку. Зараз на другий день прийшов зі староства у Коросні наказ негайної ліквідації цього Т-ва під загрозою кар, передбачених законом про кордони держави та про товариства. Очевидно, цим наказам згадане Т-во мусіло піддатися, але вичерпає всі законом передбачені засоби, щоб привернути назад діяльність цього дуже корисного для Лемківщини Т-ва.

Покищо зліквідована ще одна твердиня на Лемківщині, якої завданням було ширити національну свідомість між українським населенням північно-західної окраїни нашої етнографічної території. Історія цього Т-ва цікава і варто її нині пригадати. Отже ще в 1931 р. заходом кількох свідоміщих місцевих селян та кількох інтелігентів, які вийшли з цього села, засновано статутове товариство, з метою освітнього, культурного та економічного двигнення місцевого українського населення. За допомогою односельчан американців та на їх поклик повстав у селі комітет будови дому для заснованого товариства. Гроші зібрали меткі американські комітети будови Народнього Дому і прислали їх до краю. Місцевий комітет закупив та звіз потрібний до будови поверхового дому матеріял, зладив пляни дому та вніс їх до затвердження до адміністраційної влади.

І минали роки, а пляни лежали незатверджені в однім з виділів львівського воєвідства. Звезений матеріял став псуватись і по селі почали кружляти поголоски, що скоріше на долоні волосся виросте, ніж повстане задумана будівля. Щойно по трьох роках воєвідство нарешті пляни затвердило. Коли надійшла до села ця весела вістка, негайно розпочато будову дому, і то навіть без відповідних на ту ціль фондів, тому, що будівничий п. Володимир Яцина з Лежайська піднявся будови покищо без грошей. У короткому часі здвигнено величаву одноповерхову будівлю і дім покрито бляхою.

Чергового року викінчено ліве крило партеру і віддано дві салі та коридор до вжитку кружкові „С. Г.", що його засновано в селі з початком 1937 р.

Очевидно, від тоді, точніше від осени минулого року, згадане т-во і кружок „С. Г." почали проявляти свою статутову діяльність. У зимі уладжено одну виставу, опісля двомісячний куховарський курс, на якому викладав інж. Василь Созанський. Оба ці курси і вечірка замість проофори пройшли з великим моральним успіхом. Багатьом місцевим людям отворились очі, бо пізнали, хто вони є та хто їх правдивим опікуном.

Цей розмах праці не подобався деяким місцевим москвофілам, що минулого року заснували чит. „общества Качковського". З того часу в селі створилися два табори, але на щастя, до ніяких ворожих виступів не доходило. Правда, москвофіли почали висилати делегації з домаганням віддати їм будинок Народнього Дому, бо, мовляв, і вони привезли кількадесять цегол на цю будову. В селі почали кружляти теж поголоски, що мають відобрати дім силою, але завдяки рішучій поставі правних власників дому до насильства не дійшло.

Здавалось, що буде вже спокій. Одначе перед кількома тижнями в селі зявився урядовець староства в Коросна, перевів докладну ревізію діловодства та рахунковости, при чому на питання, чого шукає, відповів голові Т-ва, що це звичайна річна контроля товариства.

Тимчасом ця контроля закінчилась відомою вже нашим читачам забороною. Т-во „Український Нар. Дім" поклало собі за ціль дати приміщення іншим товариствам, які мали в селі повстати, згідно з постановою свого статуту. Т-во не має за собою ніякого прогрішу, хіба те, що поставило собі за ціль нести між застрашених лемків живе рідне слово та ідеї, що не мають нічого спільного з тереvенями про єдність „русского народа", якими їх тут годують. Тепер недобитки-москвофіли хваляться, що їм вільно все робити, бо їх акція находить підтримку у „власть імущих", а українцям, мовляв — не дпозволить на нѣщо.

Але марна надія москвофілів, що захоплять Народній Дім, бо він у їхні руки не дістанеться. Статут Т-ва виразно каже, що його майно може перейти тільки в руки українців. І так § 17. цього статуту виразно постановляє, що на випадок розвязання Т-ва майно його переходить на одно або більше істнуючих вже у селі українських товариств. Якщоб влада не дозволила на заснування ніякого такого товариства, то майно Українського Народнього Дому у Красній дістається як депозит Т-ву „Просвіта", або „Рідній Школі", або Науковому Т-ву ім. Шевченка у Львові, з тим виразним застереженням, що майно мусять повернути назад кожному українському культурному т-ву у Красній, на якого заснування дозволить влада.

—o—

З українського життя у Варшаві.

НАЙЦІКАВІШІ ВІДЧИТИ.

В Українському Науковому Інституті виступив 18. м. м. (в рямках історичних засідань комісії для студій над українсько-польськими проблемами) **проф. П. Лушпинський** з цікавим відчитом про **відносини Шевченка й Гощинського до Вальтера Скотта.**

Недільні рефератові сходини, організовані управою рухливого мистецького гуртка „Спокій", притягають щораз численнішу авдиторію. На останніх таких сходинах **посол Гоффман з Рівного** на Волині зобразував у живій прелекції, при допомозі привезеного багатого фолькльористичного матеріялу із власної збірки, стан і можливости досліджування волинського народнього мистецтва, звернувши особливу увагу на народні вишивки, столярство, спів і байкарство. Волинське народне мистецтво — суто українське і багате, находиться у фазі швидкого занепаду, уступаючи місця тандиті. Цікавою причиною вицвітання дійсних мистецьких кольористичних вальорів є зріст національної свідомости в масах, що починають демонстраційно жонглювати національними барвами. Автор награв багато народніх мельодій на фонографі і переслав їх **проф. Ф. Колессі** для обрібки. Деякі почини піддержувати поодинокі ділянки народнього мистецтва на Волині шкільною та адміністраційною владою — здебільша не дають успіху, як невлучні у самому підході. В дискусії м. і. забрав слово **сенатор В. Ястшембовський**, ректор Мистецької Академії, і висловив погляд, що загибіль народньої творчости приходить силою обставин, треба тільки по мистецьки використати її оригінальні форми.

В університетському Колі Славістів виступив студент **Середницький** з оригінальним рефератом про Лесю Українку.

ВИБОРЧА КОЗАЦЬКА РАДА „ЗАПОРОЖЖЯ".

17. березня відбулася виборча козацька рада корпорації „Запорожжя" у приявві куратора Т-ва проф. Кордуби, що накликував козацтво корпорації виказатися солідною працею. Кошовим Т-ва вибрано студ. Високої Журналістичної Школи п. **Богдана Кейтржинського**, членами управи пп. **Богуславського і Самчука.**

З „ПРОМЕТЕЯ".

Події в Совітах та їхні відгуки в Европі примушують навіть байдужі донедавна круги варшавських політиків і публіцистів цікавитись осередком протикомуністичного руху, зокрема відчитово-дискусійними вечорами в клюбі **„Прометей"**. За минулу зиму виступило на четвергових вечорах у „Прометеї" багато чолових українських, польських та інших прелегентів, що обговорювали здебільша актуальні події, важні для формування долі східно-европейського суходолу.

На увагу українського обсерватора заслуговує один із останніх „прометейських" відчитів, реферований ред. „Часу" **п. Адамом Ромером.** Прелегент говорив про ролю Польщі супроти сучасних подій і м. і. торкнувся гарячої справи розділу Чехословаччини та майбутньої

Заборона дальшої діяльности Т-ва „Український Народній Дім" у Красній.

В доповненні до короткої вістки подаємо, що дня 23. березня ц. р. голова Т-ва Український Народній Дім" у Красній пов. Коросно на Лемківщині дістав рішення львівського воєвідського уряду із забороною всякої дальшої діяльности Т-ва, бо вона не вказана з огляду на публичну безпеку. Зараз на другий день прийшов зі староства у Коросні наказ негайної ліквідації цього Т-ва під загрозою кар, передбачених законом про кордони держави та про товариства. Очевидно, цим наказам згадане Т-во мусіло піддатися, але вичерпає всі законом передбачені засоби, щоб привернути назад діяльність цього дуже корисного для Лемківщини Т-ва.

Покищо зліквідована ще одна твердиня на Лемківщині, якої завданням було ширити національну свідомість між українським населенням північно-західної окраїни нашої етнографічної території. Історія цього Т-ва цікава і варто її нині пригадати. Отже ще в 1931 р. заходом кількох свідоміших місцевих селян та кількох інтелігентів, які вийшли з цього села, засновано статутове товариство, з метою освітнього, культурного та економічного двигнення місцевого українського населення. За допомогою односельчан американців та на їх поклик повстав у селі комітет будови дому для заснованого товариства. Гроші зібрали меткі американські комітети будови Народнього Дому і прислали їх до краю. Місцевий комітет закупив та звіз потрібний до будови поверхового дому матеріял, зладив пляни дому та вніс їх до затвердження до адміністраційної влади.

І минали роки, а пляни лежали незатверджені в однім з виділів львівського воєвідства. Звезений матеріял став псуватись і по селі почали кружляти поголоски, що скоріше на долоні волосся виросте, ніж повстане задумана будівля. Щойно по трьох роках воєвідство нарешті пляни затвердило. Коли надійшла до села ця весела вістка, негайно розпочато будову дому, і то навіть без відповідних на ту ціль фондів, тому, що будівничий п. Володимир Яцина з Лежайська піднявся будови покищо без грошей. У короткому часі здвигнено величаву одноповерхову будівлю і дім покрито бляхою.

Чергового року викінчено ліве крило партеру і віддано дві салі та коридор до вжитку кружкові „С. Г.", що його засновано в селі з початком 1937 р.

Очевидно, від тоді, точніше від осени минулого року, згадане т-во і кружок „С. Г." почали проявляти свою статутову діяльність. У зимі уладжено одну виставу, опісля двомісячний куховарський курс, на якому викладав інж. Василь Созанський. Оба ці курси і вечірка замість проскури пройшли з великим моральним успіхом. Багатьом місцевим людям отворились очі, бо пізнали, хто вони є та хто їх правдивим опікуном.

Цей розмах праці не подобався деяким місцевим москвофілам, що минулого року заснували чит. „общества Качковського". З того часу в селі створилися два табори, але на щастя, до ніяких ворожих виступів не доходило. Правда, москвофіли почали висилати делегації з домаганням віддати їм будинок Народнього Дому, бо, мовляв, і вони привезли кількадесять цегол на цю будову. В селі почали кружляти теж поголоски, що мають відобрати дім силою, але завдяки рішучій поставі правних власників дому до насильства не дійшло.

Здавалось, що буде вже спокій. Одначе перед кількома тижнями в селі зявився урядовець староства в Коросна, перевів докладну ревізію діловодства та рахунковости, при чому на питання, чого шукає, відповів голові Т-ва, що це звичайна річна контроля товариства.

Тимчасом ця контроля закінчилась відомою вже нашим читачам забороною. Т-во „Український Нар. Дім" поклало собі за ціль дати приміщення іншим товариствам, які мали в селі повстати, згідно з постановою свого статуту. Т-во не мав за собою ніякого програму, хіба те, що поставило собі за ціль нести між застрашених лемків живе рідне слово та ідеї, що не мають нічого спільного з теревенями про єдність „русского народа", якими їх тут годують. Тепер недобитки-москвофіли хваляться, що їм вільно все робити, бо їх акція находить підтримку.

Але марна надія москвофілів, що захоплять Народній Дім, бо він у їхні руки не дістанеться. Статут Т-ва виразно каже, що його майно може перейти тільки в руки українців. І так § 17. цього статуту виразно постановляє, що на випадок розвязання Т-ва майно його переходить на одно або більше істнуючих вже у селі українських товариств. Якщоб влада не дозволила на заснування ніякого такого товариства, то майно Українського Народнього Дому у Красній дістається як депозит Т-ву „Просвіта", або „Рідній Школі", або Науковому Т-ву ім. Шевченка у Львові, з тим виразним застереженням, що майно мусять повернути назад кожному українському культурному т-ву у Красній, на якого заснування дозволить влада.

—o—

З українського життя у Варшаві.

НАЙЦІКАВІШІ ВІДЧИТИ.

В Українському Науковому Інституті виступив 18. м. м. (в рямках історичних засідань комісії для студій над українсько-польськими проблемами) **проф. П. Лушпинський** з цікавим відчитом про **відносини Шевченка й Ґощинського до Вальтера Скотта.**

Недільні рефератові сходини, орґанізовані управою рухливого мистецького гуртка „Спокій", притягають щораз численнішу авдиторію. На останніх таких сходинах **посол Гоффман з Рівного** на Волині зобразував у живій прелекції, при допомозі привезеного багатого фолькльористичного матеріялу із власної збірки, стан і можливости досліджування волинського народнього мистецтва, звернувши особливу увагу на народні вишивки, столярство, спів і байкарство. Волинське народне мистецтво — суто українське і багате, находиться у фазі швидкого занепаду, уступаючи місця тандиті. Цікавою причиною вицвітання дійсних мистецьких кольористичних вальорів є зріст національної свідомости в масах, що починають демонстраційно жонглювати національними барвами. Автор награв багато народніх мельодій на фонографі і переслав їх **проф. Ф. Колессі** для обрібки. Деякі почини піддержувати поодинокі ділянки народнього мистецтва на Волині шкільною та адміністраційною владою — здебільша не дають успіху, як невлучні у самому підході. В дискусії м. і. забрав слово **сенатор В. Ястшембовський,** ректор Мистецької Академії, і висловив погляд, що загибіль народньої творчости приходить силою обставин, треба тільки по мистецьки використати її оригінальні форми.

В університетському Колі Славістів виступив студент **Серединський** з оригінальним рефератом про Лесю Українку.

ВИБОРЧА КОЗАЦЬКА РАДА „ЗАПОРОЖЖЯ".

17. березня відбулася виборча козацька рада корпорації „Запорожжя" у приявні куратора Т-ва проф. Кордуби, що накликував козацтво корпорації виказатися солідною працею. Кошовим Т-ва вибрано студ. Високої Журналістичної Школи п. **Богдана Кейтржинського,** членами управи пп. **Богуславського і Самчука.**

З „ПРОМЕТЕЯ".

Події в Совітах та їхні відгуки в Европі примушують навіть байдужі донедавна круги варшавських політиків і публіцистів цікавитись осередком протикомуністичного руху, зокрема відчитово-дискусійними вечорами в клюбі **„Прометей".** За минулу зиму виступило на четвергових вечорах у „Прометеї" багато чолових українських, польських та інших прелеґентів, що обговорювали здебільша актуальні події, важні для формування долі східно-европейського суходолу.

На увагу українського обсерватора заслуговує один із останніх „прометейських" відчитів, реферований ред. „Часу" **п. Адамом Ромером.** Прелеґент говорив про ролю Польщі супроти сучасних подій і м. і. торкнувся гарячої справи розділу Чехословаччини та майбутньої

долі українського Закарпаття, схилившись у бік мадярофільських концепцій. Українські дискутанти спонукали прелегента зясувати докладно своє становище в цій справі: національна свідомість на Закарпатті — на думку прелегента — зростає, але хто евент. прилучить до себе Підк. Україну — говорити покищо важко.

УКРАЇНЦІ ТА ІНСТИТУТ НАЦІОЛЬОҐІЧНИХ ДОСЛІДІВ.

З ініціятиви абсольвентів національоґічного семинара Інституту Нац. Дослідів у Варшаві зорганізовано „Коло Абсольвентів", якого головою вибрано п. Новаковського, молодого націольоґа. На дискусійних зборах тої організації будуть читати ріжні праці з ділянки національних проблем, м. ін. і з українських справ. На перших інавґураційних зборах прочитав реферат м-р Бежанек про розвоєві дороги меншинного права. КТВ.

В справі паломництва на Евхаристійний Конґрес.

КОМІТЕТ IV.

У звязку з українським паломництвом на Евхаристійний Конґрес до Будапешту подаємо до відома:

1) Додаткові зголошення приймаються до 25. квітня ц. р. Всіх зголошених просимо найдальше до цього дня прислати всі потрібні документи. Пізніші зголошення будуть неважні.

2) Звертаємо увагу всіх учасників на те, що оплата переїзду обіймає тільки оплату від Лавочного до Будапешту, а не зі Львова. Отже кошти подорожі до Лавочного оплачує кожний учасник, користаючи із залізничої знижки у висоті 33 прц. Ця знижка прислуговує кожному учасникові на основі конґресової карти.

3) В справі строїв, що обовязують священників та інших паломників, подамо окрему інформацію після рішення відповідних чинників.

Львів, 6. квітня 1938.

Управа Марійського Товариства Молоді,
Львів, Сикстуська 39 а.

Анґльо-італійські переговори покінчені.

Анґльо-італійські переговори мериторично вже покінчені; на нинішньому засіданні уряд остаточно заапробує текст договору.

ТЕКСТ ДОГОВОРУ.

Як подає ПАТ з Льондону, італійсько-анґлійське порозуміння нормуватиме такі справи:

1) Вел. Британія визнає життєві інтереси Італії на Середземному Морі, Італія визнає британійські інтереси.

2) Оба уряди припинять фортифікацію морських баз на Середземному Морі. Давні фортифікації лишаються, нові буде можна будувати за згодою контрагента.

3) Оба уряди запевнять свободу плавбиї підчас мира і війни для всіх кораблів через Суецький канал згідно з постановами конвенції з 1885. р.

4) Італія приступить до льондонського морського договору з 1936. р.

5) Британійський уряд візьме під увагу опінію італійського щодо змін в устрою Палестини.

6) Британійський уряд запропонує Раді Ліґи Націй, щоби поодиноких членів Ліґи звільнити з обовязку не узнавати анексії Абисинії.

7) Мішані італійсько-анґлійські комісії унормують граничні справи між Абисинією та анґлійськими кольоніями, що з нею сусідують.

8) Британійський та італійський уряд пошанують статус кво на арабськім побережжі Червоного Моря.

9) Італія визнає британійський протекторат над Аденом і околицею.

10) З хвилиною, як італійсько-британійський договір буде правосильний, Італія зменшить війська в Лібії.

11) Італійсько-британійське порозуміння стане правосильне з хвилиною, коли Італія забере з Еспанії свої війська і воєнні матеріяли.

12) Оба уряди не посягнуть по ніякі еспанські території, як в Европі, так і в Африці.

Жидівські торговельні кола домагаються,

ЩОБ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ЗАКЛЮЧИЛА ТОРГОВЕЛЬНЕ ПОРОЗУМІННЯ З НІМЕЧЧИНОЮ.

„Прагер Берзен Кур'єр", що є під впливами жидівських торговельних кол, доказує на основі подрібної аналізи торговельного біллянсу, що чеське господарство після аншлюсу є дуже залежне від Німеччини. Деякі важні предмети вивозу, напр. вугілля, що їх вивозили до Австрії, тепер взагалі втратили збут. Крім того Німеччина може відповідною політикою транспортових тариф утруднити а то й унеможливити чеський вивіз до інших країв. З огляду на те „Прагер Берзен Кур'єр" радить чехословацькому урядові якнайскоріше заключити торговельний договір з Німеччиною.

Ця стаття викликала велике враження у фінансових колах.

ЧЕХІВ РАЗЯТЬ НІМЕЦЬКІ АФІШІ.

Чехословацьке міністерство шляхів домагається, щоби з німецьких поїздів, які транзитом переїздять з Відня до Берліна, знимати пропаґандивні афіші, поналіплювані у звязку з недалеким плебісцитом.

Що писало „Діло" 50 років тому

Ч. 69 Субота, 7. квітня (26. березня) 1888.

ПРИХІД З ПРОПІНАЦІЇ.

В австрійському парляменті натрапив на великі труднощі законопроєкт про підвишку податку від горівки. Поляки з Галичини, що майже виключно мають у своїх руках горівчаний промисл, дуже протестували проти цього проєкту. Одним з таких протестаційних засобів було письмо, яке галицький красвий відділ вислав у цій справі до міністра скарбу Дунаєвського. „Діло" вибирає з цього письма цікаві дані про дохід з пропінації.

„Річний дохід з пропінації приносить більшим власникам суму 3,069.952 зр., а містам 978.000 зр. З міст на Руси мають річного доходу з пропінації: Городок 20.132 зр., Дрогобич 36.759, Золочів 14.000, Коломия 62.394, Перемишль 85.922, Самбір 35.047, Сн... 17.479, Снятин 18.375, Сокаль 10.766, Станиславів 2... Стрий 39.500, Тернопіль 65.509, Яворів 16.891, Яр...лав 23.840. З цих доходів покривають ці міста 30 до 60% своїх видатків. На кожного більшого власника припадає з пропінації пересічно 500 зр. річного доходу".

ВНУТРІШНЄ ПОЛОЖЕННЯ ФРАНЦІЇ.

Як дуже внутрішнє політичне положення Франції зперед 50-ти літ було подібне до сьогоднішнього чи радше навпаки, свідчить про те такий уступ з передової статті в „Ділі".

„Новий французький кабінет не дає ніякої запоруки тривкости. Фльоке, правда, закликає до солідарности і згоди всіх республиканців, але його заклик залишиться без успіху, хоч теперішня пора небезпечніша для республики. Вже нині можна сказати, що дні нового кабінету пораховані, бо він має сам в собі зародок своєї смерти. Новий кабінет складений майже з савих радикалів, бо з виїмком Кранца, Леґранда і Ферулята всі міністри належать до радикальної лівиці. Зі складу нового кабінету виходить, що він не є злукою всіх республиканців під одним прапором; новий уряд, як і попередній, мусітиме вести боротьбу не тільки з противниками републики, але й із самими республиканцями і певно не зможе довго втриматися".

КІЛЬКО ЛЮДНОСТИ МАЄ КИТАЙ?

В новинці читаємо: „Кажуть, що підчас останньої повени в Китаю згинуло 7 міліонів людей. Так повідомляють европейці, що живуть в Китаю. Як це правда, то можна сказати, що такого нещастя не було ще на землі, бо погибло більше людей як в цілій Галичині або Австралії. Ніхто не знає напевно, кілько людности має Китай; одні подають 200 міліонів, інші 400. Це тільки можна знати, що земля в Китаю вже не в силі виживити людей. Китайці, лише ... турист, множаться мов саранча, тому кілька міліонів більше або менше не робить ріжниці".

Знак часу.

Між нечисленними польськими послами, що з соймової трибуни висловили осуд ... „навертання" на латинство гриньківчан, був і Тома Козловський. Однак він опублікував недавно в польській пресі каяння за свій виступ у формі заяв такого змісту („Жице Католицьке" ч. 14):

> „На засіданні буджетової комісії Сойму я окреслив критично акцію переходу на католицтво с. Гриньків на Волині. Свою думку висловив я на підставі помилкових інформацій, достаточно мною не провірених. По точнім ознайомленні з акцією, звязаною з с. Гриньки, стверджую свою помилку і висловлюю жаль, що поставлений мною запит неслушно діткнув найвищі польські чинники на Волині".

Шкода, що п. посол не вияснив, як його звели, або — може — як він сам дійшов до пізнання своєї помилки. Його вияснення напевно булоб цікавою ілюстрацією релігійно-політичної праці тих польських чинників, що про них він говорить у своїй заяві.

—o—

ПОЛЬЩА ВИЗНАЄ МАНДЖУРІЮ?

У японській пресі появилася вістка, що Польща визнає в найближчому часі Манджурію та вишле туди офіційного представника.

—o—

По широкому світі.

Румунським міністром публичного здоровля став ґен. Марінеску.

Америка вивезла минулого місяця до СССР зброї за 1,100.000 долярів, до Канади за 1,200.000, до Японії за 894.000, до Китаю за 180.000.

Румунський король виїде мабуть ... літа до Англії.

долі українського Закарпаття, схилившись у бік мадярофільських концепцій. Українські дискутанти спонукали прелегента засувати докладно своє становище в цій справі: національна свідомість на Закарпатті — на думку прелегента — зростає, але хто евент. прилучить до себе Підк. Україну — говорити покищо важко.

УКРАЇНЦІ ТА ІНСТИТУТ НАЦІОЛЬОҐІЧНИХ ДОСЛІДІВ.

З ініціятиви абсольвентів національоґічного семинара Інституту Нац. Дослідів у Варшаві зорганізовано „Коло Абсольвентів", якого головою вибрано п. Новаковського, молодого націольоґа. На дискусійних зборах тої організації будуть читати ріжні праці з ділянки національних проблем, м. ін. і з українських справ. На перших інавґураційних зборах прочитав реферат м-р Бежанек про розвоєві дороги меншинного права. КТВ.

В справі паломництва на Евхаристійний Конґрес.

КОМІТЕТ IV.

У звязку з українським паломництвом на Евхаристійний Конґрес до Будапешту подаємо до відома:

1) Додаткові зголошення приймаються до 25. квітня ц. р. Всіх зголошених просимо найдальше до цього дня прислати всі потрібні документи. Пізніші зголошення будуть неважні.

2) Звертаємо увагу всіх учасників на те, що оплата переїзду обіймає тільки оплату від Лавочного до Будапешту, а не зі Львова. Отже кошти подорожі до Лавочного оплачує кожний учасник, користаючи із залізничої знижки у висоті 33 прц. Ця знижка прислуґує кожному учасникові на основі конґресової карти.

3) В справі строїв, що обовязують священників та інших паломників, подамо окрему інформацію після рішення відповідних чинників.

Львів, 6. квітня 1938.

Управа Марійського Товариства Молоді, Львів, Сикстуська 39 а.

Анґльо-італійські переговори покінчені.

Анґльо-італійські переговори мериторично вже покінчені; на нинішньому засіданні уряд остаточно заапробує текст договору.

ТЕКСТ ДОГОВОРУ.

Як подає ПАТ з Льондону, італійсько-анґлійське порозуміння нормуватиме такі справи:

1) Вел. Британія визнає життєві інтереси Італії на Середземному Морі, Італія визнає британські інтереси.

2) Оба уряди припинять фортифікацію морських баз на Середземному Морі. Давні фортифікації лишаються, нові буде можна будувати за згодою контрагента.

3) Оба уряди запевнять свободу плавби підчас мира і війни для всіх кораблів через Суезький канал згідно з постановами конвенції з 1885. р.

4) Італія приступить до льондонського морського договору з 1936. р.

5) Британський уряд візьме під увагу опінію італійського щодо змін в устрою Палестини.

6) Британський уряд запропонує Раді Ліґи Націй, щоби поодиноких членів Ліґи звільнити з обовязку не узнавати анексії Абісинії.

7) Мішані італійсько-анґлійські комісії унормують граничні справи між Абисинією та англійськими кольоніями, що з нею сусідують.

8) Британський та італійський уряд пошанують статус кво на арабськім побережжі Червоного Моря.

9) Італія визнає британський протекторат над Аденом і околицею.

10) З хвилиною, як італійсько-британський договір буде правосильний, Італія зменшить війська в Лівії.

11) Італійсько-британське порозуміння стане правосильне з хвилиною, коли Італія забере з Еспанії свої війська і воєнні матеріяли.

12) Оба уряди не посягнуть по ніякі еспанські території, як в Европі, так і в Африці.

Жидівські торговельні кола домагаються,

ЩОБ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ЗАКЛЮЧИЛА ТОРГОВЕЛЬНЕ ПОРОЗУМІННЯ З НІМЕЧЧИНОЮ.

„Праґер Берзен Курієр", що є під впливами жидівських торговельних кол, доказує на основі подрібної аналізи торговельного біляну, що чеське господарство після аншлюсу є дуже залежне від Німеччини. Деякі важні предмети вивозу, напр. вугілля, що їх вивозили до Австрії, тепер взагалі втратили збут. Крім того Німеччина може відповідною політикою транспортових тариф утруднити а то й унеможливити чеський вивіз до інших країв. З огляду на те „Праґер Берзен Курієр" радить чехословацькому урядові якнайскоріше заключити торговельний договір з Німечиною.

Ця стаття викликала велике враження у фінансових колах.

ЧЕХІВ РАЗЯТЬ НІМЕЦЬКІ АФІШІ.

Чехословацьке міністерство шляхів домагається, щоби з німецьких поїздів, які транзитом переїздять з Відня до Берліна, знимати пропаґандивні афіші, поналіплювані у звязку з недалеким плебісцитом.

Що писало „Діло" 50 років тому

Ч. 69. Субота, 7. квітня (26. березня) 188...

ПРИХІД З ПРОПІНАЦІЇ.

В австрійському парляменті натрапив на велик... трудноці законопроєкт про підвишку податку від горівки. Поляки з Галичини, що майже виключно мають у своїх руках горівчаний промисл, дуже протестували проти цього проєкту. Одним з таких протестаційних засобів було письмо, яке галицький краєвий відділ вислав у цій справі до міністра скарбу Дунаєвського. „Діло" вибирає з цього письма цікаві дані про дохід з пропінації.

„Річний дохід з пропінації приносить більшим власникам суму 3.069.952 зр., а містам 978.000 зр. ... міст на Руси мають річного доходу з пропінації: Городок 20.138 зр., Дрогобич 36.759, Золочів 14.000, Коломия 62.394, Перемишль 85.922, Самбір 35.047, Сн... 17.479, Снятин 18.375, Сокаль 10.766, Станиславів 20..., Стрий 29.500, Тернопіль 65.509, Яворів 15.891, Ярослав 23.840. З цих доходів покривають ці міста 50 до 60% своїх видатків. На кожного більшого власника припадає з пропінації пересічно 500 зр. річного доходу".

ВНУТРІШНЄ ПОЛОЖЕННЯ ФРАНЦІЇ.

Як дуже внутрішнє політичне положення Франції зперед 50-ти літ було подібне до сьогоднішнього, чи радше навпаки, свідчить про те такий уступ з передової статті в „Ділі".

„Новий французький кабінет не дає ніякої запоруки тривкости. Фльоке, правда, заклинає до солідарности і згоди всіх республиканців, але його заклик залишиться без успіху, хоч теперішня пора най небезпечніша для республики. Вже нині можна сміло сказати, що дні нового кабінету пораховані, бо він має сам в собі зародок своєї смерти. Новий кабінет складений майже з самих радикалів, бо з винятком Кранца, Лєґранда і Ферулята всі міністри належать до радикальної лівиці. Зі складу нового кабінету виходить, що він не є злукою всіх республиканців під одним прапором; новий уряд, як і попередній, муситиме вести боротьбу не тільки з противниками республики, але й із самими республиканцями і ... не зможе довго втриматися".

КІЛЬКО ЛЮДНОСТИ МАЄ КИТАЙ?

В новинці читаємо: „Кажуть, що підчас останньої повени в Китаю згинуло 7 міліонів людей. Так повідомляють европейці, що живуть в Китаю. Як це правда, то можна сказати, що такого нещастя не було ще на землі, бо погибло більше людей як в цілій Галичині або Австралії. Ніхто не знає напевно, кілько людности має Китай; одні подають 200 міліонів, інші 400. Це тільки можна знати, що земля в Китаю вже не в силі виживити людей. Китайці, пише ... турист, множаться мов саранча, тому кілька міліонів більше або менше не робить ріжниці".

Знак часу.

Між нечисленними польськими послами, що з соймової трибуни висловили осуд акції „навертання" на латинство гриньківчан, був і Тома Козловський. Однак він опублікував недавно в польській пресі каяння за свій виступ у формі заяв такого змісту („Жицє Католіцкє" ч. 14):

„На засіданні буджетової комісії Сойму я окреслив критично акцію переходу на католицтво с. Гриньків на Волині. Свою думку висловив я на підставі помилкових інформацій, достаточно мною не провірених. По точнім ознайомленні з акцією, звязаною з с. Гриньки, стверджую свою помилку і висловлюю жаль, що поставленим мною запит неслушно дікнув найщиріш... польські чинники на Волині".

Шкода, що п. посол не вияснив, як його довели, або — може — як він сам дійшов до пізнання своєї помилки. Його вияснення напевно булоб цікавою ілюстрацією релігійно-політичної праці тих польських чинників, що про них він говорить у своїй заяві.

—o—

ПОЛЬЩА ВИЗНАЄ МАНДЖУРІЮ?

У японській пресі появилася вістка, що Польща визнає в найближчому часі Манджурію та вишле туди офіційного представника.

—o—

По широкому світі.

Румунським міністром публичного здоровля став ґен. Марінеску.

Америка вивезла минулого місяця до СССР зброї за 1,100.000 долярів, до Канади за 1,200.000, до Японії за 894.000, до Китаю за 180.000.

Румунський король виїде мабуть ... літа до Анґлії.

З природи і життя.

Мигдалки, інтелігенція та здоровля.

На границі устної ямини і горла, по обох його боках находяться в людини два піднебінні мигдалки. Вони переважно виступають зпоза бічних стін горла. Є це твори величини волоського горіха, збудовані з лімфатичної тканки; ця тканка витворює білі тільця крови, що мають за ціль боротися з хороботворчими бактеріями, які вдерлися до організму. Крім тих двох мигдалків має людина ще т. зв. третій мигдалок, поміщений на основі черепу, що є горішньою частиною горла за носовою яминою.

Мигдалки — це місця, які часто захворовують тому, що на їхній нерівній поверхні часто затримуються бактерії, яких багато в нашій їжі і у вдихуванім повітрі. Наслідком такого заказження бактеріями є **запалення мигдалків**, які тоді стають червоні, побільшуються і виділюють ропу. Коли **запалення не уступить** зовсім, а перейде в затяжне, тоді **мигдалки**, подражнювані безупинно **хороботворчими** чинниками, побільшуються, і переростають.

Такий переріст має **велике значіння для** розвою дитини, головно, коли **побільшується третій мигдалок.** Він побільшуючись затикає ззаду (від сторони горла) ніс і змушує дитину віддихати устами Це стає причиною цілого ряду недомагань здоровля, бо віддихання устами є нездорове, а то й шкідливе для організму. Повітря, що переходить через ніс огрівається майже до теплоти тіла (36° Ц), бо в носі находяться якби кальорифери, збудовані з сильно розвинених кровоносних судин, через які перепливає тепла кров. Таксамо ніс своєю слиззю звогчує повітря і затримує порох. Ці всі цінні чинники, що роблять повітря нешкідливим для долішніх віддихових доріг (дишиця-бронхи, легені) відпадають тоді, коли дитина мусить віддихати устами.

Головно дуже шкідливе значіння має переріст третього мигдалика **у малих дітей**. Для старших цієї небезпеки немає, бо третій мигдалок щезає сам від себе коло 10—12 року життя. Перерослий третій мигдалок затикає дитині ніс і вона віддихає устами. Слизь, що збирається у носі не може відплисти, подражнює його і спричинює затяжний нежит. Через віддихання носом деформується кістяк лиця, а дитина має придуркуватий вираз лиця з причини безупинно відкритих уст. Це саме стає причиною затяжного запалення горла (коли воно прикро засихає) перериваного сну і кашлю.

Також переріст третього мигдалка стає причиною **затримання умового розвою та інтелігенції** дитини, яка стає притупленою, неохотною до науки, при чому також сильно ослабає память. Причина затримання ненормального умового розвою у дітей з перерослим третім мигдалком не є ще знана. Кажуть, що причиною того має бути утиск побільшеного третього мигдалка на підставу черепу і на мозок. Згадані шкоди, які спричинює нормальному розвоєві дитини переріст третього мигдалка, змушують лікарів до операції, при якій усувають перерослий мигдалик, вслід за ним скоро поправляється здоровля дитини.

Підчас коли переріст третього мигдалка дошкулює лише дітям, то **піднебінні мигдалки** даються у знаки головно старшим дітям і дорослим. Вони також часом переростають надмірно наслідком затяжного запалення. Часом через свою величину можуть побільшені мигдалики перешкодити при проковтуванні куснів страви. Одначе більшу вагу має тут затяжне запалення, що звичайно буває в побільшених мигдалках. Бактерії, що втискаються в середину таких мигдалків, дістаються з лімфою навіть до дуже віддалених органів тіла, як нирки, „сліпа кишка", серце, мізкові оболони, суглоби і можуть там викликати хворобові, звичайно запальні прояви. Такі мигдалки стають неначе воротами, крізь які ціла армія заразнів вдирається до організму людини.

З того погляду не можна собі леговажити занедужань мигдалків, головно затяжних і порадитися лікаря, як треба з ними поступити.

Коли мигдалки є „воротами заказження", якими дістаються бактерії до дальших органів тіла, тоді треба їх безумовно усунути. Втрата мигдалків не приносить жадної шкоди людині ні молодій ні старшій, бо як виказали найновіші досліди вчених, тканка мигдалків є для людини зовсім безвартна і її втрата не має жадного впливу ні на фізично-психічний розвиток дитини ні на здоровля дорослої людини.

Лікар.

Чари содового світла.

Одним з найважніших чинників, що потрібні до життя людини, є **світло.**

Давніше, коли люди жили в первісному стані, вони були залежні у своїх заняттях від денного світла. Одначе людині не вистачав день, що в деяких порах року такий короткий, тому людина хотіла продовжити день штучним освітленням. Таке штучне освітлення удосконалювалося рівнобіжно з розвитком цивілізації і через вогонь, смолоскипи, свічі, нафтове світло та газове, дійшло до світла нинішньої доби, — електричного. Але людський геній не стоїть на місці, лиш далі змагає до поліпшення цього важливого чинника в житті людини, яким є штучне освітлення. Ціллю розшуків є найти таке світло, що булоб ясне, здорове і якнайдешевше. Таємниця такого світла лежить в електричній жарівці, яку безупинно досліджують та удосконалюють. Від часів відкривника жарівок Едісона жарівка значно змінилася. Вугляне волокно первісної жарівки замінили металевим дротиком, а жарівку в середині виповнили газами. Така жарівка зуживає в порівнянні з Едісоновою втроє менше електричної енергії. Одначе це є ще для ощадної людини замало. Дослідники змагають до того, щоб винайти ідеальне світло, т. зв. **холодне світло,** що всю енергію електричної струї зуживалоб на світло, а майже нічого на тепло, що йде на марне.

Світло в газах.

Дослідники світла звернули увагу на те, як поводиться світло витворене електричною струєю в розріджених газах. Показалося, що ті досліди відкрили перед фізикою багато нових претарних можливостей. До найцікавіших ламп, в яких жаріють гази і пари належить т. зв. **содова лямпа**, при якій головну ролю грає перевень сод (знак хем. На) у постаті газу. Содова лямпа виглядає як шкляна рурка у формі лат. букви У і є **виповнена** газом неоновим і парою соду. Коли лямпа не є влучена, сод лежить у стані сталім і холоднім на дні лямпи. Рурка лежить у шклянім коші, що має подвійні стіни, між якими находиться порожнеча. Така стінка стримує тепло і не випускає його поза жарівку. Коли влучити електричну струю, содова лямпа не розблискує зараз світлом як звичайна жарівка, але ясніє щойно тоді, як під впливом нагрівання електричною струєю, металічний сод переходить у пару. Це звичайно настає по 7—14 мін.

Коли металічний сод перейде в рурці в пару, тоді лямпа сильно ясніє однобарвним яскраво-жовтим світлом.

Прикмети содового світла.

Содову лямпу вважають тепер найдосконалішою формою штучного освітлення. Важний тут також зеленаво-жовтий колір світла содової лямпи, який то є найздоровіший для людського ока. Світло содової лямпи не вражає очей людини як біле світло електричних жарівок, тому знаменито надається для освітлення автодоріг. Як відомо, в краях, де багато автодоріг і сильно розвинений автомобільний рух, великий процент катастроф є наслідком осліплення шоферів яскравим світлом. Звичайне яскраве світло кидає на дорогу гострі тіні, які деформують вигляд дороги, витворюючи враження нерівности, а з другої сторони затушовує правдиві небезпеки. Одначе може найціннішою прикметою содового світла є його здібність проникати мряку, що є справжнім джерелом катастроф для літаків, кораблів, самоходів та залізниць. Тому на думку знавців содове світло повинно на публичних дорогах заступити звичайні електричні лямпи.

Світло, що живе 3.000 годин.

Содова лямпа є також дуже ощадна в уживанні: вона зуживає 3—5 разів менше електричної струї ніж звичайна жарівка, а крім того є довговічна. Підчас коли звичайна жарівка горіє найдовше 600—700 годин, то содова лямпа доживає до 3.000 годин. Вона є також нечула на зміни напруги в електричній сітці; підчас коли звичайна електрична жарівка вже при малій зміні напруги миготить, стемняючись чи розжарюючись надмірно, через що жарівка звичайно перепалюється, то при содових лямпах таких скоків немає. Вони горіють увесь час однаково даючи спокійне лагідне світло. Всі ці прикмети роблять содове світло **здоровим** світлом, що задля тих прикмет з певністю скоро увійде в життя і пошириться, що матиме додатній вплив на очі нинішньої людини, головно великих міст, що уночі тонуть у повені штучного світла, яке причиняється до того, що, як кажуть окулісти, так багато людей сьогодні має ослаблений зір.

Чи знаєте, що...

...в Югославії має вийти розпорядок, на основі якого всі молоді лікарі по скінченні студій мусять два роки практикувати в місцевостях, де число мешканців є нижче 4 тис. Цей розпорядок має на меті запобігти надмірному згущенню лікарів по великих містах.

...в Америці винайшли новий спосіб, як відучитись від курення тютюну. А саме Дорсей з Нюйорку поручає заживати рослинну отруту льобеліну в давках по 8 тисячних грама в капсулках. Курець має зажити капсулку тоді, коли мучить його туга за папіроскою. Як каже автор методи Дорсей, охота до курення зникає вже по 8 днях.

Звичайно вистане подавати лиш 3 капсулки на день. У перших днях курації часом виступає брак апетиту і паморoки. Лікарі кажуть, що льобеліна ділає в той спосіб тому, що вона подібна своїми прикметами до нікотини.

Тому лікарська преса з гумором каже, що незадовго замісць курців тютюну розмножиться рід зідачів льобеліни і радить тютюневому монополеві перемінитись на монополь льобеліновий.

...У Злучених Державах Півн. Америки появилася серед наркоманів масово малярія. Лікарі ствердили, що причиною малярії було вживання невистерилізуваних стрикавок, які без стерилізування переходять з рук до рук.

...як жартом пише нім. лікарська преса, лікарі ще й досі не знають добре, до чого потрібна людині селезінка. Д. Магоф каже злобно, що анатоми і фізіольоги так енергійно сваряться над чинністю селезінки, що можна думати, що природа сотворила цей орган не для якихсь фізіольогічних цілей, але щоб впровадити заколот поміж учених.

—o—

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР НА КВІТЕНЬ.

Сонце:	схід:	захід:	док. дня
1. IV.	5.13 год.;	18.08 год.;	12,55 год:
11. IV.	4.50 год.;	18.25 год.;	13,55 год:
21. IV.	4.27 год.;	18.43 год.;	14,16 год:
1. V.	4.07 год.;	19.0 год.;	14,53 год:

МІСЯЦЬ У КВІТНІ:

7. IV. год. 15 — перша квадра, місяць видно звечора.
14. IV. год. 19.30 — повня, видно цілу ніч.
22. IV. год. 21 — остання квадра, місяць видно в другій половині ночі.
30. IV. год. 6.30 — новик, уночі невидний.

МАНДРІВКА ПЛАНЕТ ПО НЕБІ.

Планети **Меркурій, Венера і Марс** творять над західнім обрієм неба гарну констеляцію, видну тільки в першій половині місяця; потім тонуть у блеску Сонця.

Юпітер — сходить в початку квітня коло 4-ої, при кінці коло 2-ої год. вночі.

Сатурна — у квітні не видно, наслідком його перспективічного зближення до Сонця.

— 19 дня квітня Венера зближається на око дуже близько з Ураном, що є видний тільки при помочі люнет.

— В часі 19—22. квітня Земля переходить через дорогу комети з 1861. р., тому можна сподіватися більшого спадання метеорів.

ПОГОДА У КВІТНІ.

Столітній календар каже, що до 7-го пануватиме змінна погода — мрачна потім дощева. Після 20-го випогодиться і гарна погода треватиме до кінця місяця.

З природи і життя.

Мигдалки, інтелігенція та здоровля.

На границі устної ямини і горла, по обох його боках находяться в людини два піднебінні мигдалки. Вони переважно виступають зпоза бічних стін горла. Є це твори величини волоського горіха, збудовані з лімфатичної тканки; ця тканка витворює білі тільця крови, що мають за ціль боротися з хороботворчими бактеріями, які вдерлися до організму. Крім тих двох мигдалків має людина ще т. зв. третій мигдалок, поміщений на основі черепу, що є горішньою частиною горла за носовою яминою.

Мигдалки — це місця, які часто захворовують тому, що на їхній нерівній поверхні часто затримуються бактерії, яких багато в нашій їжі і у вдихуванім повітрі. Наслідком такого закаження бактеріями є **запалення мигдалків**, які тоді стають червоні, побільшуються і виділюють ропу. Коли запалення не уступить зовсім, а перейде в затяжне, тоді мигдалки, подражнювані безупинно хвороботворчими чинниками, побільшуються, і переростають.

Такий переріст має велике значіння для розвою дитини, головно, коли **побільшується третій мигдалок**. Він побільшуючись затикає ззаду (від сторони горла) ніс і змушує дитину віддихати устами Це стає причиною цілого ряду недомагань здоровля, бо віддихання устами є нездорове, а то й шкідливе для організму. Повітря, що переходить через ніс огрівається майже до теплоти тіла (36° Ц), бо в носі находяться якби кальорифери, збудовані з сильно розвинених кровоносних судин, через які переплиає тепла кров. Таксамо ніс своєю слиззю звогчує повітря і затримує порох. Ці всі цінні чинники, що роблять повітря нешкідливим для долішніх віддихових доріг (дишиця-бронхи, легені) відпадають тоді, коли дитина мусить віддихати устами.

Головно дуже шкідливе значіння має переріст третього мигдалика **у малих дітей**. Для старших цієї небезпеки немає, бо третій мигдалок нидіє сам від себе коло 10—12 року життя. Перерослий третій мигдалок затикає дитині ніс і вона віддихає устами. Слизь, що збирається у носі не може відплисти, подражнює його і спричиняє затяжний нежит. Через віддихання носом деформується кістяк лиця, а дитина має придуркуватий вираз лиця з причини безупинно відкритих уст. Це саме стає причиною затяжного запалення горла (коли воно прикро засихає) перериваного сну і кашлю.

Також переріст третього мигдалка стає причиною **затримання умового розвою та інтелігенції** дитини, яка стає притупленою, неохотною до науки, при чому також сильно ослабає память. Причина затримання ненормального умового розвою у дітей з перерослим третім мигдалком не є ще знана. Кажуть, що причиною того має бути утиск побільшеного третього мигдалка на підставу черепу і на мозок. Згадані шкоди, які спричинює нормальному розвоєві дитини переріст третього мигдалка, змушують лікарів до операції, при якій усувають перерослий мигдалик, вслід за ним скоро поправляється здоровля дитини.

Підчас коли переріст третього мигдалка дошкулює лише дітям, то **піднебінні мигдалки** даються у знаки головно старшим дітям і дорослим. Вони також часом переростають надмірно наслідком затяжного запалення. Часом через свою величину можуть побільшені мигдалики перешкодити при проковтуванні кусків страви. Одначе більшу вагу має тут затяжне запалення, що звичайно буває в побільшених мигдалках. Бактерії, що втискаються в середину таких мигдалків, дістаються з лімфою навіть до дуже віддалених органів тіла, як нирки, „сліпа кишка", серце, мізкові оболони, суглоби і можуть там викликати хворобові, звичайно запальні прояви. Такі мигдалки стають неначе воротами, крізь які ціла армія заразнів вдирається до організму людини.

З того погляду не можна собі леговажити занедужань мигдалків, головно затяжних і порадитися лікаря, як треба з ними поступити.

Коли мигдалки є „воротами закаження", якими дістаються бактерії до дальших органів тіла, тоді треба їх безумовно усунути. Втрата мигдалків не приносить жадної шкоди людині ні молодій ні старшій, бо як виказали найновіші досліди вчених, тканка мигдалків є для людини зовсім безвартна і її втрата не має жадного впливу ні на фізично-психічний розвиток дитини ні на здоровля дорослої людини.

Лікар.

Чари содового світла.

Одним з найважніших чинників, що потрібні до життя людини, є **світло**.

Давніше, коли люди жили в первісному стані, вони були залежні у своїх заняттях від денного світла. Одначе людині не вистачав день, що в деяких порах року такий короткий, тому людина хотіла продовжити день штучним освітленням. Таке штучне освітлення удосконалювалося рівнобіжно з розвитком цивілізації і через вогонь, смолоскипи, свічі, нафтове світло та газове, дійшло до світла нинішньої доби, — електричного. Але людський геній не стоїть на місці, лиш далі змагає до поліпшення цього важливого чинника в житті людини, яким є штучне освітлення. Ціллю розшуків є найти таке світло, що булоб ясне, здорове і якнайдешевше. Таємниця такого світла лежить в електричній жарівці, яку безупинно досліджують та удосконалюють. Від часів відкривника жарівок Едісона жарівка значно змінилася. Вугляне волокно первісної жарівки замінили металевим дротиком, а жарівку в середині виповнили ґазами. Така жарівка зуживає в порівнянні з Едісоновою втроє менше електричної енергії. Одначе це є ще для ощадної людини замало. Дослідники змагають до того, щоб винайти ідеальне світло, т. зв. **холодне світло,** що всю енергію електричної струї зуживалоб на світло, а майже нічого на тепло, що йде на марне.

Світло в газах.

Дослідники світла звернули увагу на те, як поводиться світло витворене електричною струєю в розріджених ґазах. Показалося, що ті досліди відкрили перед фізикою багато нових прегарних можливостей. До найцікавіших ламп, в яких жарють ґази і пари належить т. зв. **содова лямпа**, при якій головну ролю грає первень сод (знак хем. На) у постаті ґазу. Содова лямпа виглядає як шкляна рурка у формі букви У і є виповнена ґазом неоновим і парою соду. Коли лямпа не є влучена, сод лежить у стані сталім і холоднім на дні лямпи. Рурка лежить у шклянім коші, що має подвійні стіни, між якими находиться порожнеча. Така стінка стримує тепло і не випускає його поза жарівку. Коли влучити електричну струю, содова лямпа не розблискує зараз світлом як звичайна жарівка, але ясніє щойно тоді, як під впливом нагрівання електричною струєю, металічний сод переходить у пару. Це звичайно настає по 7—14 мін.

Коли металічний сод перейде в рурці в пару, тоді лямпа сильно ясніє однобарвним яскравожовтим світлом.

Прикмети содового світла.

Содову лямпу вважають тепер найдосконалішою формою штучного освітлення. Важний тут також зеленаво-жовтий колір світла содової лямпи, який то є найздоровіший для людського ока. Світло содової лямпи не вражає очей людини як біле світло електричних жарівок, тому знаменито надається для освітлення автодоріг. Як відомо, в краях, де багато автодоріг і сильно розвинений автомобільний рух, великий процент катастроф є наслідком осліплення шоферів яскравим світлом. Звичайне яскраве світло кидає на дорогу гострі тіні, які деформують вигляд дороги, витворюючи враження нерівности, а з другої сторони затушовує правдиві небезпеки. Одначе може найціннішою прикметою содового світла є його здібність проникати мряку, що є справжнім джерелом катастроф для літаків, кораблів, самоходів та залізниць. Тому на думку знавців содове світло повинно на публичних дорогах заступити звичайні електричні лямпи.

Світло, що живе 3.000 годин.

Содова лямпа є також дуже ощадна в ужитті: вона зуживає 3—5 разів менше електричної струї ніж звичайна жарівка, а крім того є довговічна. Підчас коли звичайна жарівка горіє найдовше 600—700 годин, то содова лямпа доживає до 3.000 годин. Вона є також нечула на зміни напруги в електричній сітці; підчас коли звичайна електрична жарівка вже при малій зміні напруги миготить, стемнюючись чи розжарюючись надмірно, через що жарівка звичайно перепалюється, то при содових лямпах таких скоків немає. Вони горіють увесь час однаково даючи спокійне лагідне світло. Всі ці прикмети роблять содове світло здоровим світлом, що задля тих прикмет з певністю скоро увійде в життя і пошириться, що матиме додатній вплив на очі нинішньої людини, головно великих міст, що уночі тонуть у повені штучного світла, яке причиняється до того, що, як кажуть окулісти, так багато людей сьогодні має ослаблений зір.

Чи знаєте, що...

...в Югославії має вийти розпорядок, на основі якого всі молоді лікарі по скінченні студій мусять два роки практикувати в місцевостях, де число мешканців є нижче 4 тис. Цей розпорядок має на меті запобігти надмірному згущенню лікарів по великих містах.

...в Америці винайшли новий спосіб, як відучитись від курення тютюну. А саме Дорсей з Нюйорку поручає заживати рослинну отруту льобеліну в давках по 8 тисячних грама в капсулках. Курець має зажити капсулку тоді, коли мучить його туга за папіроскою. Як каже автор методи Дорсей, охота до курення зникає вже по 8 днях.

Звичайно вистане подавати лиш 3 капсулки на день. У перших днях курації часом виступає брак апетиту і памороки. Лікарі кажуть, що льобеліна ділає в той спосіб тому, що вона подібна своїми прикметами до нікотини.

Тому лікарська преса з гумором каже, що незадовго замісць курців тютюну розмножиться рід зїдачів льобеліни і радить тютюневому монополеві перемінитись на монополь льобеліновий.

...У Злучених Державах Півн. Америки появилася серед наркоманів масово малярія. Лікарі ствердили, що причиною малярії було вживання невистерилізуваних стрикавок, які **без стерилізування переходять з рук до рук.**

...як жартом пише нім. лікарська преса, лікарі ще й досі не знають добре, до чого потрібна людині селезінка. Д. Магоф каже злобно, що анатоми і фізіольоги так енергійно сваряться над чинністю селезінки, що можна думати, що природа сотворила цей орган не для якихсь фізіольогічних цілей, але щоб впровадити заколот поміж учених.

—o—

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР НА КВІТЕНЬ.

Сонце:	схід:	захід:	док. дня
1. IV.	5.13 год.;	18.08 год.;	12,55 год:
11. IV.	4.50 год.;	18.25 год.;	13,55 год:
21. IV.	4.27 год.;	18.43 год.;	14,16 год:
1. V.	4.07 год.;	19.0 год.;	14,53 год:

МІСЯЦЬ У КВІТНІ:

7. IV. год. 15 — перша квадра, місяць видно звечора.
14. IV. год. 19.30 — повня, видно цілу ніч.
22. IV. год. 21 — остання квадра, місяць видно в другій половині ночі.
30. IV. год. 6.30 — новик, уночі невидний.

МАНДРІВКА ПЛАНЕТ ПО НЕБІ.

Планети **Меркурій, Венера** і **Марс** творять над західнім обрієм неба гарну констеляцію, видну тільки в першій половині місяця; потім тонуть у блеску Сонця.

Юпітер — сходить в початку квітня коло 4-ої, при кінці коло 2-ої год. вночі.

Сатурна — у квітні не видно, наслідком його перспективічного зближення до Сонця

— 19 дня квітня Венера зближається на око дуже близько з Ураном, що є видний тільки при помочі люнет.

— В часі 19—22. квітня Земля переходить через дорогу комети з 1861. р., тому можна сподіватися більшого спадання метеорів.

ПОГОДА У КВІТНІ.

Столітній календар каже, що до 7-го пануватиме змінна погода — мрячна потім дощеве. Після 20-го випогодиться і гарна погода триватиме до кінця місяця.

Сторінка без політики.

Звірята — приятелі людини.

ЗАКОНИ ЗАХОДУ

Люди залюбки захоплюються сильною волею провідника німецького народу Гітлера, згадують у глибокій пошані великого політика фон Бісмарка та його політичні тріки. Словом усе, що дає Захід, приймаємо як щось найкращого. З одним тільки важко нам погодитися, а саме з охороною звірят, що її довол́і гостро стосують у себе західні держави. Воно трохи дивно, бо хтож, як не геніяльний Бісмарк сказав: „Ті, що мучать звірят, заслуговують на кару буків." Адже Гітлер, муж сильної волі і ніжного серця видав два тижні після того як обняв владу (26. червня 1935. р.) у вістнику державних законів низку приписів, якими не лише хоронить звірину, але забороняє непотрібне нищення квітів, трав і дерев.

Німецький державний закон короткий та ясний: „Хто знущається над звіриною — підпадає карі до 2 літ вязниці та грошевій карі до 10.000 м." Закон не робить ріжниці між нижчими чи вищими звірятами і так однакова кара тих, що мучать хруща, чи коня.

Один із параграфів містить постанови про хорі звірята, про цькування псів на живі звірята; закон забороняє довіз коней з обтятими хвостами і гостро забороняє такі операції у краю. Звірята треба перед смертю оглушувати; всі операції повинні відбуватися в наркозі. Закон заборонює напихати дріб, щоб його затучити і т. д. Один із законів нормує та обмежовує наукові досліди на живих тваринах, і то виключно до таких звірят, які до цієї пори не були ще відомі і які годі заступити моделями, образами та фільмами. По змозі всі досліди мають відбуватися в наркозі. Мучителям-рецедивістам, на підставі § 11. має дотична краєва влада право відібрати мучену тварину. Закон оберігає теж право квітів і дерева.

Закон не дозволяє нищити непотрібно дані рослини, злобно зривати квіти, збивати бадилля, ломити кущі, толочити збіжжя, сіножати, як воно звичайно буває на літнищах.

Такі є лиш у головних нарисах подані закони охорони звіриного і рослинного царства. Їх підписав ніхто інший, лиш великий муж і вожд Німеччини Гітлер, міністр справедливости Гіртнер і Ґерінґ.

Не тільки своїм розумом і волею зєднав собі Гітлер німецьку націю, він опанував її своїм ніжним почуванням та милосердям. Німці стоять на становищі: Щоби стати могутньою державою і осягнути високий господарський рівень слід передовсім зберігати звіриний і рослинний світ, не лиш як підставу добробуту, але й культури.

Залюбки кажемо, що „ми бідна нація й мусимо дбати про себе, багаті народи заходу можуть дбати про звірят. Людство має стільки турбот, що не пора займатися тепер звірятами" — каже неодин буцімто приятель людей.

Головною причиною людської недолі є: тверде, люте серце людини і взаїмна ненависть. Проте кожний заклик, кожне слово в обороні звірят — це один крок вперед до поборювання ненависти і злочинности серед людей. Це один крок вперед до збільшення прихильности і цих прикмет серця, що приносять людській душі найбільше вдоволля. Звірина здана на ласку і неласку людини. Милосердя для звірят не зменшує любови, чи милосердя до людей.

Якщо справді хочемо зменшити людське горе, то намагаймося пропаґувати почування та милосердя не лиш до людей, але і звірят. Фільософ Прескот каже: „Чим більше вольнолюбний нарід, то він шляхотніший у відношенні до слабших та милосерний для звірят.

Валерія Дудкевич.

„Великий тосканський князь".

Що сталося з історичним бриліянтом австрійської корони, відомим під іменем „Великий тосканський князь"?

Той бриліянт ваги 136 каратів прикрашував австрійську корону ще від часів Марії Тереси. Як кажуть, той бриліянт був колись власністю Карла Сміливого. Італійський вояк знайшов його труп короля, завіз відтак зі собою домів і там продав якомусь купцеві за... 1 фльорена.

Згодом дорогоцінний камінь став власністю папи Юліяна II., який подарував його австрійському цісареві. Від тієї пори „Великий князь Тосканії" відомий ще під назвою „Фльорентійця", не покидає уже Австрії та Відня.

20 літ тому, після абдикації останнього Габсбурга, бриліянт і декілька інших дорогоцінностей — щезли. По якомусь часі цісарева Зита зрадила тайну таємничого запропащення „Князя Тосканії".

— Бриліянт — заявила вона — находиться в Швайцарії у відповідному місці і вернеться до Відня щойно тоді, коли в Австрії буде приверн́ена законна монархія.

Надія б. цісаревої Зити тепер остаточно пропала. В деяких віденських часописах появилися замітки, кому перейдуть дорогоцінности австрійської корони. Імовірно передадуть їх музеям.

В окруженні б. цісареви Зити кажуть, що „Великий князь Тосканії" в ніякому випадку не звернуть націонал-соціялістичному урядові.

—o—

Із Швайцарії до Японії пішки.

До Льондону прибув член одного зі швайцарських спортових клюбів Штайнінгер, якого швайцарські спортові організації вислали пішки до Токіо, куди він повинен зайти на початок Олімпійського здвигу в 1940 р. На своїй дорозі відвідає він цілий ряд столиць. Льондон це перша з них. З Льондону піде він до Парижа, відтак до Риму, з Риму до Греції, відтак до Єгипту і Сирії. Відти через пустиню перейде до Персії. Відтак повинен він перейти через Британську Індію, Китай і пароплавом доїхати до Японії.

На підставі правильника уложеного клюбом, Штайнінгер ніде не має права користуватися якимнебудь іншим засобом комунікації, як лиш власними ногами. Він повинен нести клунок із своїми причандалами ваги 22 кг. та розвинений прапор на плечах. У кожній столиці Штайнінгер обовязаний затриматися не менше як дві години і зайти при тому до ріжних посольств, куди йому передали листи. Штайнінгер обчислив, що він мусітиме кожного дня йти приблизно 9 годин.

—o—

За дефравдації у Венецуелі засудив віденський суд.

Минулого тижня відбувся у Відні оригінальний процес. Віденець Губерт Шайдлер працював кілька літ як готелевий кухар у Карас (Венецуеля). Одного разу директор гостинниці виїхав на довший час і передав Шайдлерові більшу готівку на ведення підприємства. Небавом вибухли у Венецуелі заворушення, які були теж скермовані і проти чужинців. Було воно в липні 1936. р. Тоді Шайдлер не багато думав, спакував свої клунки і з цілою готівкою (менш більше стільки, що 40 тисяч зол.) утік із Венецуелі та через Каліфорнію, Півн. Америку і Францію вернувся до Відня.

Тепер Шайдлера здемаскувало кількох віденців, які працювали з ним теж у згаданій гостинниці. Після дефравдації Шайдлера їх теж викинули з праці. Тепер у Відні вони його пізнали й повідомили поліцію, яка негайно його арештувала. Перед судом казав він, що ніякої дефравдації не виконав і товариші з пімсти його обвинувачують.

Одначе суд засудив Шайдлера на 10 місяців вязниці.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток людини.

ДОТЕПНА ВТЕЧА З ВЯЗНИЦІ

Із лісабонської вязниці втекло перед ... кома днями трьох вязнів. Вязні скористали ... годи, що з вязниці мали вивозити скрині ... писами „шкляні забавки. Обережно перек... й не перекидати".

До тих скринь скрилося трьох вязн... джених на довгоречинцеву вязницю. В... влада випустила скрині, думаючи, що в н... ходяться справді шкляні статуетки, що ї... роблюють у вязничних варстатах. На ... тантажниках скрині відвезли на стацію ... слали до Опорто.

Коли в Опорто відчинили скрині, ... що вони порожні. Один із втікачів Антоні... льо, відсиджував уже кари у вязницях П... Мадриду, Льондону та інших європейськ... лиць, головно за фальшування чеків.

НЕ МІГ ЖИТИ БЕЗ КУЛІ В СЕРЦІ

В Руені помер тамошній мешканець, ... як зі світової війни, який 22 роки жив ... лею в серці. Куля попала йому в серце ... весну 1916. р. під Верден. Операція, що ... лись перевели лікарі в Ліль, щоб вийняти ... лю, викликала зовсім зрозумілу сензацію ... вали на несподіваний вислід. А саме коли ... цієнтові вийняли кулю зі серця, воно пере... ло раптом бити. Тоді лікар для експери... положив кулю знову на тому самому м... тоді серце почало правильно битися.

Чоловік, що жив 22 роки з кулею в ... помер тепер, але не з причини тієї кулі, ... на звичайне запалення легенів.

—o—

АВТОМОБІЛІЗМ В АНҐЛІЇ.

В Льондоні 200.000 власників авт ... ло тепер свої вози до нової реєстрації, ... зголосили вони всі авта, яких реєстрацію ... пинили на час зими. На 48 міліонів ... зареєстровано в Анґлії 2,800.000 авт. З ... шенням моторизації збільшуються теж ... мобілеві катастрофи. За останніх 10 літ ... Анґлії 2 міліони нещасливих випадків, а ... 6.000 смертних випадків.

—o—

Із срібного екрану

ПОЧАТОК КАРІЄРИ.

Два роки тому відома американська ... переживала великі фінансові трудноші. ... мусіла ступнево зменшувати продукцію і ... ліввуді говорили вже доволі багато про ... ліквідацію.

Одного гарного дня до директора ... зголосився режісер-німець, який ... із Німеччини, з причини безробіття. Він ... директорові, що готов працювати навіть ... велику платню. Директор, якого ... необхідність випускати якінебудь фільм ... лиш не дати підприємству остаточно ... здвигнув раменами:

— Можу вам дати 150 долярів на т... Сценарії виберете собі в наших архівах — ... від них полиці ломляться. Але звертаю ... увагу на одно: коштів не можемо ... кривати. Для постанови фільми покор... ся старими декораціями. Ні одного ... можемо видати на нові видатки. Якщо ... умовини підходять, можете вже завтра ... нати працю.

Режісер задумався. Стопятьдесять ... на тиждень дістає в голівудськім студ... ший механік. Для режісера, який бере ... бе цілу відповідальність за фільму ... норар просто нечуваний і смішний. Одн... чого кращого в перспективі не було. ... ти з рук таку, хочби й марну нагоду ... ає і німецький режісер погодився.

Він вибрав собі в архіві сценарій, ... у картотеці фірми світлину маленьк... ки, майже статистки, якій рішив дати ... ролю і виставив фільму... Успіх був ... фірма відразу станула на ноги і ... вильну працю. Тепер вона займає в ... ській фільмовій продукції своє давн... одно з перших.

Той режісер називається Костерліц ... ліввуді він став Костера). Зірка, яку він ... називається Діна Дербен і тепер вона ... пів міліона долярів за фільму. Перша ... виставлена у старих декораціях не с... й до цієї пори з екранів цілого світу ... „Три проворні дівчатка".

Сторінка без політики.

Звірята — приятелі людини.

ЗАКОНИ ЗАХОДУ.

Люди залюбки захоплюються сильною волею провідника німецького народу Гітлера, тримають у глибокій пошані великого політика фон Бісмарка та його політичні тріки. Словом усе, що дає Захід, приймаємо як щось найкращого. З одним тільки важко нам погодитися, а саме з охороною звірят, що її довозі гостро стосують у себе західні держави. Воно трохи дивно, бо хтож, як не геніяльний Бісмарк сказав: „Ті, що мучать звірят, заслуговують на кару буків." Адже Гітлер, муж сильної волі і ніжного серця видав два тижні після того як обняв владу (26. червня 1935. р.) у вістнику державних законів низку приписів, якими не лише хоронить звірину, але забороняє непотрібне нищення квітів, трав і дерев.

Німецький державний закон короткий та ясний: „Хто знущається над звіриною — підпадає карі до 2 літ вязниці та грошевій карі до 10.000 м." Закон не робить ріжниці між нижчими чи вищими звірятами і так однакова кара тих, що мучать хруща, чи коня.

Один із параграфів містить постанови про хорі звірята, про цькування псів на живі звірята; закон забороняє довіз коней з обтятими хвостами і гостро забороняє такі операції у краю. Звірята треба перед смертю оглушувати; всі операції повинні відбуватися в наркозі. Закон забороняє напихати дріб, щоб його загубити і т. д. Один із законів нормує та обмежує наукові досліди на живих тваринах, і то виключно до таких звірят, які до цієї пори не були ще відомі і які годі заступити моделями, образами та фільмами. По змозі всі досліди мають відбуватися в наркозі. Мучителям-рецидивістам, на підставі § 11. має дотична краєва влада право відібрати мучену тварину. Закон оберігає теж право квітів і дерева.

Закон не дозволяє нищити непотрібно дані рослини, злобно зривати квіти, збивати бадилля, ломити кущі, толочити збіжжя, сіножаті, як воно звичайно буває на літнищах.

Такі є лиш у головних нарисах подані закони охорони звіринного і рослинного царства. Їх підписав ніхто інший, лиш великий муж і вожд Німеччини Гітлер, міністр справедливости Гіртнер і Герінг.

Не тільки своїм розумом і волею зєднав собі Гітлер німецьку націю, він опанував її своїм ніжним почуванням та милосердям. Німці стоять на становищі: Щоби стати могутньою державою і осягнути високий господарський рівень слід передовсім зберігати звіринний і рослинний світ, не лиш як підставу добробуту, але й культури.

Залюбки кажемо, що „ми бідна нація й мусимо дбати про себе, багаті народи заходу можуть дбати про звірят. Людство має стільки турбот, що не пора займатися тепер звірятами" — каже неодин буцімто приятель людей.

Головною причиною людської недолі є: тверде, люте серце людини і взаїмна ненависть. Проте кожний заклик, кожне слово в обороні звірят — це один крок вперед до поборювання ненависти і злочинности серед людей. Це один крок вперед до збільшення прихильности і цих прикмет серця, що приносять людській душі найбільше вдовілля. Звірина здана на ласку і неласку людини. Милосердя для звірят не зменшує любови, чи милосердя до людей.

Якщо справді хочемо зменшити людське горе, то намагаймося пропагувати почування та милосердя не лиш до людей, але і звірят. Фільософ Прескот каже: „Чим більше вольноїдний нарід, то він шляхотніший у відношенні до слабших та милосерний для звірят.

Валерія Дудкевич.

„Великий тосканський князь".

Що сталося з історичним бриліянтом австрійської корони, відомим під іменем „Великий тосканський князь"?

Той бриліянт ваги 136 каратів прикрашував австрійську корону ще від часів Марії Тереси. Як кажуть, той бриліянт був колись власністю Карла Сміливого. Італійський вояк знайшов його при трупі короля, завіз відтак зі собою домів і там продав якомусь купцеві за... 1 фльорена.

Згодом дорогоцінний камінь став власністю папи Юліяна II., який подарував його австрійському цісареві. Від тієї пори „Великий князь Тоскани" відомий ще під назвою „Фльорентійця", не покидає уже Австрії та Відня.

20 літ тому, після абдикації останнього Габсбурга, бриліянт і декілька інших дорогоцінностей — щезли. По якомусь часі цісарева Зита зрадила тайну таємничого запропащення „Князя Тоскані".

— Бриліянт — заявила вона — находиться у Швайцарії у відповідному місці і вернеться до Відня щойно тоді, коли в Австрії буде приверчена законна монархія.

Надія б. цісаревої Зити тепер остаточно пропала. В деяких віденських часописах появилися замітки, кому перейдуть дорогоцінности австрійської корони. Імовірно передадуть їх музеям.

В окруженні б. цісареви Зити кажуть, що „Великий князь Тоскані" в ніякому випадку не звернуть націонал-соціялістичному урядові.

—о—

Із Швайцарії до Японії пішки.

До Льондону прибув член одного зі швайцарських спортових клюбів Штайнінгер, якого швайцарські спортові організації вислали пішки до Токіо, куди він повинен зайти на початок Олімпійського здвигу в 1940 р. На своїй дорозі відвідає він цілий ряд столиць. Льондон це перша з них. З Льондону піде він до Парижа, відтак до Риму, з Риму до Греції, відтак до Єгипту і Сирії. Відти через пустиню перейде до Персії. Відтак повинен він перейти через Британську Індію, Китай і пароплавом доїхати до Японії.

На підставі правильника уложеного клюбом, Штайнінгер ніде не має права користуватися якимнебудь іншим засобом комунікації, як лиш власними ногами. Він повинен нести клунок із своїми причандалами ваги 22 кг. та розвинений прапор на плечах. У кожній столиці Штайнінгер обовязаний затримуватися не менше як дві години і зайти при тому до ріжних посольств куди йому передали листи. Штайнінгер обчислив, що він мусітиме кожного дня йти приблизно 9 годин.

—о—

За дефравдації у Венецуелі засудив віденський суд.

Минулого тижня відбувся у Відні оригінальний процес. Віденець Губерт Шайдлер працював кілька літ як готелевий кухар у Карас (Венецуеля). Одного разу директор гостинниці виїхав на довший час і передав Шайдлерові більшу готівку на ведення підприємства. Небавом вибухли у Венецуелі заворушення, які були теж скермовані і проти чужинців. Було воно в липні 1936. р. Тоді Шайдлер не багато думав, спакував свої клунки і з цілою готівкою (менш більше стільки, що 40 тисяч дол.) утік із Венецуелі та через Каліфорнію, Півн. Америку і Францію вернувся до Відня.

Тепер Шайдлера злемаскувало кількох віденців, які працювали з ним теж у згаданій гостинниці. Після дефравдації Шайдлера їх теж викинули з праці. Тепер у Відні вони його пізнали й повідомили поліцію, яка негайно його арештувала. Перед судом казав він, що ніякої дефравдації не виконав і товариші з пімсти його обвинувачують.

Одначе суд засудив Шайдлера на 10 місяців вязниці.

ДОТЕПНА ВТЕЧА З ВЯЗНИЦІ.

Із лісабонської вязниці втекло перед кома днями трьох вязнів. Вязні скористали з годи, що з вязниці мали вивозити скрині з писами „шкляні забавки. Обережно перено й не перекидати".

До тих скринь скрилося трьох вязнів засуджених на довгоречинцеву вязницю. Вязнична влада випустила скрині, думаючи, що в них находяться справді шкляні статуетки, що їх роблюють у вязничних варстатах. На ріжних вантажниках скрині відвезли на стацію і вислали до Опорто.

Коли в Опорто відчинили скрині, виявилося, що вони порожні. Один із втікачів Антоніо ...льо, відсиджував уже кари у вязницях Парижа, Мадриду, Льондону та інших європейських столиць, головно за фальшування чеків.

НЕ МІГ ЖИТИ БЕЗ КУЛІ В СЕРЦІ.

В Руені помер тамошній мешканець, ... як зі світової війни, який 22 роки жив з кулею в серці. Куля попала йому в серце ... весну 1916. р. під Верден. Операція, що ... лись перевели лікарі в Ліль, щоб вийняти кулю, викликала зовсім зрозумілу сензацію ... вала на несподіваний вислід. А саме коли пацієнтові вийняли кулю зі серця, воно перестало раптом бити. Тоді лікар для експерименту положив кулю знову на тому самому місці, тоді серце почало правильно битися.

Чоловік, що жив 22 роки з кулею в серці, помер тепер, але не з причини тієї кулі, ... на звичайне запалення легенів.

—о—

АВТОМОБІЛІЗМ В АНГЛІЇ.

В Льондоні 200.000 власників авт зголосило тепер свої вози до нової реєстрації, а ... зголосили вони всі авта, яких реєстрацію ... пинили на час зими. На 48 міліонів мешканців зарєстровано в Англії 2,800.000 авт. Зі ... шенням моторизації збільшуються теж автомобілеві катастрофи. За останніх 10 літ було в Англії 2 міліони нещасливих випадків, з ... 6.000 смертних випадків.

—о—

Із срібного екрану

ПОЧАТОК КАРІЄРИ.

Два роки тому відома американська фірма переживала великі фінансові труднощі. ... мусіла ступнево зменшувати продукцію і в Голівуді говорили вже доволі багато про її ... ліквідацію.

Одного гарного дня до директора фірми зголосився режісер-німець, який виемігрував із Німеччини, з причини безробіття. Він заявив директорові, що готов працювати навіть за невелику платню. Директор, якого ... необхідність випускати якінебудь фільми ... лиш не дати підприємству остаточно ... здвигнув раменами:

— Можу вам дати 150 долярів на тиждень. Сценарії виберете собі в наших архівах — ... від них полиці ломляться. Але звертаю ... увагу на одно: коштів не можемо великих ... кривати. Для постанови фільми покористуйтеся старими декораціями. Ні одного цента ... можемо видати на нові видатки. Якщо вам умовини підходять, можете вже завтра ... нати працю.

Режісер задумався. Стопятьдесять ... на тиждень дістає в голівудським студіо ... ший механік. Для режісера, який бере ... бе цілу відповідальність за фільму такий ... норар просто нечуваний і смішний. Одначе ... чого кращого в перспективі не було. ... ти з рук таку, хочби й марну нагоду ... до і німецький режісер погодився.

Він вибрав собі в архіві сценарії, ... у картотеці фірми світлину маленької ... ки, майже статистки, якій рішив дати ... ролю і виставив фільму... Успіх був такий ... фірма відразу станула на ноги і повела ... вильну працю. Тепер вона займає в ... ській фільмовій продукції своє давне ... одно з перших.

Той режісер називається Костерліц ... лівуді він став Костера). Зірка, яку він ... називається Діна Дербен і тепер вона ... пів міліона долярів за фільму. Перша ... виставлена у старих декораціях не сходить ... й до цієї пори з екранів цілого світу. ... „Три проворні дівчатка".

Низка українських та інших видань

СТРАТИЛА В ПОЛЬЩІ ДЕБІТ.

Міністерство внутрішніх справ відібрало поштовий дебіт низці закордонних журналів і брошур, друкованих в українській, польській, московській і білоруській мові. З українських стратили дебіт такі видання: „Вісти Музею Визвольної Боротьби України в Празі", „Вісти Української Національної Кольонії в Манчу-Діко" в Харбіні, „Звідомлення про працю Української Національної Кольонії в Манчу-Діко" в Харбіні, „Далекосхідний націоналіст" у Харбіні, „Куди стреміти?", брошура видана в оронто, „Календар української народньої помочі на рік звичайний 1938", брошура видана у Пітсбургу.

Крім того відібрали дебіт книжці А. Попова „Нагінка на православія і русских у Польщі в XX. віку". Ця книжка вийшла в російській мові в Білгороді.

Японія протестує проти совітської військової помочі для Китаю.

Японський амбасадор у Москві запротестував перед Літвіновом проти совітської інтервенції у китайсько-японському конфлікті. Вона полягає на постачанні для Китаю військових літаків; японці зістрілили вже кілька совітських літаків з большевицькою залогою. Японський уряд добачує у цьому ворожу для Японії діяльність та обтяжує СССР відповідальністю за це.

Літвінов відповів, що ці літаки не були призначені до воєнних операцій. У китайському летунстві служать ще й інші чужинці.

З відчитової салі.

Інж. Вол. Шиприкевич: „ПОЛІССЯ В ОЧАХ МАНДРІВНИКА".

Ніде правди діти: про Полісся знаємо всі дуже мало. Причиною цього в першу чергу те, що кожна закутина нашого краю, звязана сяк-так комунікаційними шляхами цивілізації з рештою краю, має змогу стикатись із ширшим життям того краю і тимсамим сама має змогу виявити свою живучість. А щодо Полісся, якого людська рука досі не бралася змінювати, себто зросушити і т. д., збереглося у стані примітивному, сховане перед ширшим світом, консервативне.

Т-во Прихильників Музею НТШ. у Львові, улаштовуючи виставу у салях Музею про Полісся, улаштовує одночасно і цілу низку імпрез: концертів, викладів, відчитів тощо. Дня 5. квітня вечором ц. р. в салі „Української Бесіди", виголосив **інж. Вол. Шиприкевич** відчит п. н.: **„Полісся в очах мандрівника"**. У цьому відчиті прелеґент представив Полісся і поліщуків із боку географічного, економічного, політичного, культурного, суспільного й побутового. Відчит був справді цікавий, широко подуманий, дав слухачам багато нових відомостей і даних про ті наші землі. При кінці висвітлено понад сорок світлин із Полісся, переважно фолькльористичного характеру. Кожну світлину прелеґент широко пояснив.

Публики була повна саля. Вислухано відчиту з великою увагою. І це найкращий доказ, що такі імпрези потрібні і дають великі моральні користи.

М. О.

НАВЧІМ НАШИХ ДІТЕЙ ЛЮБИТИ ЗВІРЯТА!

За почином о. дир. Залевського відбувся 5-го ц. м. в салі філії української ґімназії реферат проф. Віктора Андрієвського про значіння охорони звірят. Тема, до якої понад 100 учнів вищої ґімназії поставилося зразу з насмішкою і резервою, полонила слухачів. Проф. Андрієвський, що говорив 55 хвилин, зумів прикладами і цитатами з літератур ріжних народів, між іншим також з українського звіриного епосу, в якому український нарід виявляє пошану і любов до звірят, і далі оповіданнями про психіку та почування звірят, так зацікавити всіх, що вони зі справжньою насолодою і захопленням вислухали реферату.

Такі реферати — це один з важніших чинників виховання. Вони засівають в молодечі серця зерно вищих етичних та гуманних думок, та викорінюють еґоїзм та жорстокість.

У всіх культурних народів Европи є у вселюдних школах і ґімназіях гуртки охорони звірят, з рожевими молодечими леґітимаціями. Тільки одна Анґлія зорґанізувала у своїх школах мільон молоді, що плекає у своїх душах любов і милосердя для звірят, які мають право вимагати від людини опіки і доброти.

Маємо надію, що за прикладом о. дир. Залевського підуть інші українські школи у Львові і на провінції та поведуть серед молоді пропаґанду за любовою та охороною звірят.

НОВИНКИ.

— **Косметичний кабінет „DISTINCTION"**, Львів, Коперника 42 а, тел. 272-18. „DISTINCTION" дає всякі космет. поради, працює новочасними методами і препаратами. Для пань учительок і урядничок знижка. Веде концесіоновані косметичні курси під проводом д-ра Е. Дурделла та інжиніра хемії. Поради також листовно. —10

— **Хор Т-ва „Львівський Боян" відспіває** в суботу, 9 квітня ц. р., у церкві Преображення Г. Н. І. Хр. (вул. Краківська) псальми Березовського, Бортнянського і Веделя (композиторів т. зв. „Золотої доби" нашої музики). Початок: 19.50. Програмки при вступі в ціні 0.50 сот.
764 1-2

— **Шан. Членів „Українського Товариства Допомоги Інвалідам" у Львові,** повідомляємо, що XVI. Звичайні Загальні Збори УКТОДІ, відбудуться в суботу, 9. квітня 1938 р. в год. 16-тій (4-тій попол.) в салі Т-ва „Українська Бесіда", вул. Рутовського ч. 22/І. пов. — УКТОДІ. 763

— **Драму Т. Шевченка „Назар Стодоля"** виставить молодь філії державної ґімназії та ліцею з українською мовою навчання та молодь дівочої ґімназії та ліцею СС. Василіянок у Львові в дні 9. квітня ц. р. в салі театру „Ріжнородностей". Початок вистави в 16. год. В другій дії **„Вечорниці" Ніщинського** у виконанні хорів обидвох ґімназій. Ближчі інформації дає Батьківський Кружок при філії української держ. ґімн. кожного дня в ранішніх годинах. 759

— **Весняний сезон у Черчі від 1. травня.** Черче-живець лікує: затяжний гостець, (ревматизм), ґіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, недуги скірні, жіночі та нервові. Відкриття сезону 1. травня. У весняному сезоні ціни знижені. Інформації: Управа Живця — Черче п. Рогатин.

— **Нововідкрита** крамниця і робітня взуття: Григорій Боднар, Станиславів, Собіського 38.

— **Лиси,** пелеринки, краватки з футер виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до перехову літом. 3229

— **Вже появився** з друку ІІ-ий том повісти Галини Журби **„Революція йде"**. Обєм книжки 264 стор. Ціна з почтовою пересилкою 2.50 зол. Замовляти: Видавництво „Батьківщина", Львів, вул. Чарнецького ч. 8. —5

— **Союз Діячів** Українського Театрального Мистецтва у Львові повідомляє, що дня **22. квітня** ц. р. в год. 4-ій пополудні відбудуться загальні збори цього товариства в домівці кооперативи „Український Театр" при вул. Шашкевича ч. 5, партер. **Рада С. Д. У. Т. М. у Львові.**

— **„Підгіряни"**, мельодраму І. Гушалевича, музика М. Вербицького, при супроводі власної орхестри виставить Учнівський Драматичний Кружок при Державній Академічній Ґімназії в неділю 10. IV. ц. р. у шкільній салі при вул. Льва Сапіги 14. Початок точно в год. 18 (6).

— **Листування у Львові.** Дирекція Почт і Телеграфів у Львові повідомляє що місцеві листи у Львові треба кидати до спеціяльно призначених для цього зелених почтових скриньок. З них вибирають кореспонденцію тричі денно, тобто в год. 6., 10. і 16-ій та доручують її ще цього самого дня. Місцевий лист коштує 15 гр., листівка 10 гр.

—**До чого доходить!** Пишуть нам з Перемишля: Греко-католицьким військовим капеляном у Перемишлі є о. Ваврик, який вже відомий з того, що до вояків греко-католиків виголошує від якогось часу проповіди по польськи. Тепер о. Ваврик зробив новий крок наперед та вбирається вже в комжу і стулу замісць епітрахилю й наших риз і так відбирає присягу від наших новобранців. Невже греко-католицький священик стидається вбирати в епітрахиль і церковні ризи? Чи може дістав уже наказ згори, щоб надягати комжу і стулу? В кожному випадку сумне свідоцтво виставляє собі о. Ваврик і напевно такою поведінкою пошани собі не здобуде.

— **Справа нострифікації закордонних науко вих диплюмів.** Міністерство освіти у Варшав видало розпорядок, що нормує справу нострифікації закордонних наукових диплюмів у Польщі. Про нострифікацію мають рішати від повідні ради факультетів університетів. Якщо закордонний науковий ступінь не має відповідника у Польщі, рішить міністерство освіти. Та кож міністр освіти замикатиме нострифікацію на окремих виділах даного академічного року. Розпорядок звільняє від нострифікації диплюми, придбані підчас займанщини та інжинірські диплюми, придбані до 1. листопада 1918 р. Од

Низка українських та інших видань

СТРАТИЛА В ПОЛЬЩІ ДЕБІТ.

Міністерство внутрішніх справ відібрало поштовий дебіт низці закордонних журналів і брошур, друкованих в українській, польській, московській і білоруській мові. З українських стратили дебіт такі видання: „Вісти Музею Визвольної Боротьби України в Празі", „Вісти Української Національної Кольонії в Манчу-Діко" в Харбіні, „Звідомлення про працю Української Національної Кольонії в Манчу-Діко" в Харбіні, „Далекосхідний націоналіст" у Харбіні, „Куди стреміти?", брошура видана в оронто, „Календар української народньої помочі на рік звичайний 1938", брошура видана у Пітсбургу.

Крім того відібрали дебіт книжці А. Попова „Нагінка на православія і русских у Польщі в XX. віку". Ця книжка вийшла в російській мові в Білгороді.

Японія протестує проти совітської військової помочі для Китаю.

Японський амбасадор у Москві запротестував перед Літвіновом проти совітської інтервенції у китайсько-японському конфлікті. Вона полягає на постачанні для Китаю військових літаків; японці зістрілили вже кілька совітських літаків з большевицькою залогою. Японський уряд добачує у цьому ворожу для Японії діяльність та обтяжує СССР відповідальністю за це.

Літвінов відповів, що ці літаки не були призначені до воєнних операцій. У китайському летунстві служать ще й інші чужинці.

З відчитової салі.

Інж. Вол. Шиприкевич: „ПОЛІССЯ В ОЧАХ МАНДРІВНИКА".

Ніде правди діти: про Полісся знаємо всі дуже мало. Причиною цього в першу чергу те, що кожна закутина нашого краю, звязана сяк-так комунікаційними шляхами цивілізації з рештою краю, має змогу стикатись із ширшим життям того краю і тимсамим **сама має змогу** виявити свою живучість. А щодо Полісся, якого людська рука досі не бралася змінювати, себто зросушити і т. д., збереглося у стані примітивному, сховане перед ширшим світом, консервативне.

Т-во Прихильників Музею НТШ. у Львові, улаштовуючи виставу у салях Музею про Полісся, улаштовує одночасно і цілу низку імпрез: концертів, викладів, відчитів тощо. Дня 5. квітня вечором ц. р. в салі „Української Бесіди", виголосив **інж. Вол. Шиприкевич** відчит п. н.: **„Полісся в очах мандрівника"**. У цьому відчиті прелеґент представив Полісся і поліщуків із боку ґеографічного, економічного, політичного, культурного, суспільного й побутового. Відчит був справді цікавий, широко подуманий, дав слухачам багато нових відомостей і даних про ті наші землі. При кінці висвітлено понад сорок світлин із Полісся, переважно фолькльористичного характеру. Кожну світлину прелеґент широко пояснив.

Публики була повна саля. Вислухано відчиту з великою увагою. І це найкращий доказ, що такі імпрези потрібні і дають великі моральні користи.

м. о.

НАВЧІМ НАШИХ ДІТЕЙ ЛЮБИТИ ЗВІРЯТА!

За почином о. дир. Залевського відбувся 5-го ц. м. в салі філії української ґімназії реферат проф. Віктора Андрієвського про значіння охорони звірят. Тема, до якої понад 100 учнів вищої ґімназії поставилося зразу з насмішкою і резервою, полонила слухачів. Проф. Андрієвський, що говорив 55 хвилин, зумів прикладами і цитатами з літератур ріжних народів, між іншим також з українського звіринного епосу, в якому український нарід виявляє пошану і любов до звірят, і далі оповіданнями про психіку та почування звірят, так зацікавити всіх, що вони зі справжньою насолодою і захопленням вислухали реферату.

Такі реферати — це один з важніших чинників виховання. Вони засівають в молодечі серця зерно вищих етичних та гуманних думок, та викорінюють еґоїзм та жорстокість.

У всіх культурних народів Европи є у вселюдних школах і ґімназіях гуртки охорони звірят, з рожевими молодечими леґітимаціями. Тільки одна Анґлія зорґанізувала у своїх школах міліон молоді, що плекає у своїх душах любов і милосердя для звірят, які мають право вимагати від людини опіки і доброти.

Маємо надію, що за прикладом о. дир. Залевського підуть інші українські школи у Львові і на провінції та поведуть серед молоді пропаганду за любовою та охороною звірят.

НОВИНКИ.

— Косметичний кабінет **„DISTINCTION"**, Львів, Коперника 42 а, тел. 272-18. „DISTINCTION" дає всякі космет. поради, працює новочасними методами і препаратами. Для пань учительок і урядничок знижка. Веде концесіоновані косметичні курси під проводом д-ра Е. Дурделла та інжиніра хемії. Поради також листовно. —10

— **Хор Т-ва „Львівський Боян" відспіває** в суботу, 9 квітня ц. р., у церкві Преображення Г. Н. І. Хр. (вул. Краківська) псальми Березовського, Бортнянського і Веделя (композиторів т. зв. „Золотої доби" нашої музики). Початок: 19.50. Програмки при вступі в ціні 0.50 сот.
764 1-2

— **Шан. Членів „Українського Товариства Допомоги Інвалідам" у Львові,** повідомляємо, що XVI. Звичайні Загальні Збори УКТОДІ, відбудуться в суботу, 9. квітня 1938 р. в год. 16-тій (4-тій попол.) в салі Т-ва „Українська Бесіда", вул. Рутовського ч. 22/І. пов. — УКТОДІ. 763

— **Драму Т. Шевченка „Назар Стодоля"** виставить молодь філії державної ґімназії та ліцею з українською мовою навчання та молодь дівочої ґімназії та ліцею СС. Василіянок у Львові в дні 9. квітня ц. р. в салі театру „Ріжнородностей". Початок вистави в 16. год. В другій дії **„Вечорниці" Ніщинського** у виконанні хорів обидвох ґімназій. Ближчі інформації дає Батьківський Кружок при філії української держ. ґімн. кожного дня в ранішніх годинах. 759

— **Весняний сезон у Черчі від 1. травня.** Черче-живець лікує: затяжний гостець, (ревматизм), ґіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, недуги скірні, жіночі та нервові. Відкриття сезону 1. травня. У весняному сезоні ціни знижені. Інформації: Управа Живця — Черче п. Рогатин.

— **Нововідкрита** крамниця і робітня взуття: Григорій Боднар, Станиславів, Собіського 38.

— **Лиси,** пелеринки, краватки з футер виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до перехову літом. 3229

— **Вже появився** з друку ІІ-ий том повісти Галини Журби **„Революція йде"**. Обєм книжки 264 стор. Ціна з почтовою пересилкою 2.50 зол. Замовляти: Видавництво „Батьківщина", Львів, вул. Чарнецького ч. 8. —5

— **Союз Діячів** Українського Театрального Мистецтва у Львові повідомляє, що дня **22. квітня** ц. р. в год. 4-ій пополудні відбудуться загальні збори цього товариства в домівці кооперативи „Український Театр" при вул. Шашкевича ч. 5, партер. **Рада С. Д. У. Т. М. у Львові.**

— **„Підгіряни"**, мельодраму І. Гушалевича, музика М. Вербицького, при супроводі власної орхестри виставить Учнівський Драматичний Кружок при Державній Академічній Ґімназії в неділю 10. IV. ц. р. у шкільній салі при вул. Льва Сапіги 14. Початок точно в год. 18 (6).

— **Листування у Львові.** Дирекція Почт і Телеграфів у Львові повідомляє що місцеві листи у Львові треба кидати до спеціяльно призначених для цього зелених почтових скриньок. З них вибирають кореспонденцію тричі денно, тобто в год. 6., 10. і 16-ій та доручують її ще цього самого дня. Місцевий лист коштує 15 гр., листівка 10 гр.

— **До чого доходить!** Пишуть нам з Перемишля: Греко-католицьким військовим капеляном у Перемишлі є о. Ваврик, який вже відомий з того, що до вояків греко-католиків виголошує від якогось часу проповіди по польськи. Тепер о. Ваврик зробив новий крок наперед та вбирається вже в комжу і стулу замісць епітрахилю й наших риз і так відбирає присягу від наших новобранців. Невже греко-католицький священик стидається вбирати в епітрахиль і церковні ризи? Чи може дістав уже наказ згори, щоб надягати комжу і стулу? В кожному випадку сумне свідоцтво виставляє собі о. Ваврик і напевно такою поведінкою пошани собі не здобуде.

— **Справа нострифікації закордонних наукових дипльомів.** Міністерство освіти у Варшаві видало розпорядок, що нормує справу нострифікації закордонних наукових дипльомів у Польщі. Про нострифікацію мають рішати відповідні ради факультетів університетів. Якщо закордонний науковий ступінь не має відповідника у Польщі, рішить міністерство освіти. Також міністр освіти замикатиме нострифікацію на окремих виділах даного академічного року. Розпорядок звільняє від нострифікації дипльоми придбані підчас займанщини та інжинірськи дипльоми, придбані до 1. листопада 1918 р. Од-

иочасно нормує справу оплат за нострифікацію, що виносить 150 зол. за допущення до нострифікації, 150 зол. від кожної групи іспитів і 10 зол. як маніпуляційні оплати.

— **Львівська хроніка.** У вівторок вполудне невідомий злодій забрав футро М. Бачевської з авта при вул. Клементини Танської вартости 1.000 зол. — При вул. Казимира Великого занедужала нагло 42-літня робітниця Анна Савриш, зам. при вул. Шпитальній ч. 68. Її відвезли до шпиталю. — З Левандівки привезли до шпиталю В. Замойського, якого в середу вранці зранив важко невідомий напасник.

— **Краєва хроніка.** Окружний суд у Золочеві засудив Яна Літвіна на 4 роки вязниці за комуністичну діяльність. — У Витвиці пов. Долина пожежа знищила дім Носовича і девять сусідніх будинків з живим і мертвим інвентарем. — У селі Пйло 18-літній Мартин Бойчук знайшов у лісі дві гранати, що вибухли і вбили його. —

— **Таємна кримінальна загадка.** На залізничому шляху недалеко Берези Картуської знайшли змасакроване тіло 24-літнього студента варшавської політехніки Едварда Гурки. Польська преса пригадує при цій нагоді, що Е. Ґурку видобув рибак Бартосінський з Висли 19. квітня м. р. Тоді то Ґурка був звязаний дротом і недавав уже майже ознак життя. Щойно по довгих зусиллях лікаря вдалося привернути топельника до життя. На поліції Гурка зізнав, що день передтим вийшов з хати, зустрінувся з товаришем і пішов з ним до бару, де випив дві пляшки горілки. По якімсь часі вийшов з бару і розпрощався з товаришем. Незабаром почув, що хтось зловив його сильно за карк і затягнув до самоходу і відвіз над Вислу. Там напасники Гурку розібрали з одіння, звязали руки і ноги дротом та вкинули до води. Поліція не повірила зізнанням Гурки і прийшла до переконання, що він сам обвязався дротом та скочив до води. В яких умовинах Гурка тепер згинув — невідомо. Слідство виявило, що він вийшов перед 5-ма днями з хати своїх батьків з готівкою кількасот золотих. Від того часу загинув по нім слід.

— **„Згубив 887.77 зол."** Поліція арештувала листаря Болеслава Станевича у Відзах за присвоєння грошей. Листар дістав з початком квітня ц. р. 1.550 зол. на виплату емеритур. Незабаром після того зголосився до начальника почтового уряду кажучи, що... згубив 887.77 зол. Одначе при ревізії знайдено в нього 790 зол. і тому поліція арештувала його під замітом присвоєння грошей.

— **Корабель з божевільними.** До Гдині прибув минулого вівтірка корабель „Варшава" зі 156-ма божевільними поляками з Франції, яких виселив французький уряд як небажаних чужинців. Більшість умово-недужих — це рільні робітники і гірники, які занедужали підчас побуту на роботах у Франції. Вони приїхали до Польщі під опікою 6 лікарів психіятрів, 7 доглядачів і 29 санітарів під проводом директора шпиталю для умово недужих у Хороші д-ра Ст. Дереша. Божевільних відвезли спеціяльним поїздом до Білостоку, звідтіля перевезли їх автобусами до шпиталю в Хороші. Слід згадати, що це покищо перший транспорт божевільних із Франції до Польщі, бо цього місяця прийдуть ще два дальші транспорти.

— **Пісок засипує залізницю.** У звязку з напруженим положенням на Далекому Сході совітські військові кола дуже затривожені дуже поганим станом туркестансько-сибірської залізниці, що її будову закінчено в 1928 р. Ця залізниця є головною нафтовою артерією (Баку-Красноводськ і Ташкент — Далекий Схід). Найбільша швидкість поїздів на цім залізничім шляху не перевищає 30 км., а середня швидкість ледви... 8 км. Ці факти ствердив особисто Ворошилов ще на XVII. зїзді комуністичної партії в 1934 р. і від того часу стан залізниці не поправився. Залізнича влада даремне бореться теж з піском, що засипує залізничі шляхи. До того у степах Туркестану відчувається велику недостачу води.

— **Пошесть пришиці** поширилась майже в цілій Англії. З 50 англійських графств вільні від пришиці покищо два графства полудневозахідної Англії і чотири північні графства, що межують зі Шкотією. На пришицю хорує 5 і пів міл. штук рогатої худоби. В округах, навіщених цією пошестю, не вільно гнати ні худоби ні овець. Також не вільно зганяти худоби на публичні торговиці.

— **Страшна самоходова катастрофа** трапилася в Гайлігенгафен у Німеччині, підчас якої згинуло чотири члени націонал-соціялістичної організації. В самоході, що його відступило військо з метою допомогти повенянам у Гольштині, їхало 17 осіб. На закруті самохід наїхав на дерево і розбився. З катастрофи вийшло 6 осіб важко і 7 легко ранених.

— **Пил знищив шпихлір.** У Ню Орлеані дійшло до вибуху пилу в міськім 9-поверховім збіжевім шпихлірі, що від вибуху завалився. В катастрофі згинуло дві особи, 25 є ранених. Сильний вибух викликав переполох в найближчій околиці.

— **„Підлий зрадник Криленко".** „Ізвєстія" пишуть, що на засіданні інституту права прок. Вишинський виступив з гострими закидами проти свого попередника Криленка кажучи що він був не лише „саботажистом, але також підлим зрадником". Ось так Криленко, який ще донедавна обвинувачував на всіх показових великих процесах у Москві — сам засяде на лаві підсудних за державну зраду і саботаж. Слід згадати, що Криленка усунули зі становища комісаря СССР щойно в січні ц. р. Слідом Криленка помандрує напевно теж Вишинський, а „Ізвєстія" напевно не жалуватимуть йому таких самих епітетів „підлий зрадник — Вишинський".

— **„Сталіне! Твої дні почислені!"** Закордонна преса широко розписується про таємну аферу протисовітської радіостації. Англійська преса пише, що в останньому часі тайна радіостація надає промови такого змісту: „Сталіне! Твої дні почислені. Ми спасителі Росії радо посвятимо своє життя, якщо лише нам удасться вбити тебе. Твоя смерть буде куди страшніша, ніж смерть Тугачевського". Тому, що агенти ГПУ не зважаючи на найбільші зусилля не викрили осідку тайної радіостації — Єжов, шеф ГПУ приїхав до Минська, а звідтіля на польсько-совітський кордон, щоб кермувати особисто слідством. Большевики запевняють, що тайна радіостація находиться закордоном.

— **Пятенята у Злучених Державах.** Канадійські пятенята матимуть суперників у Злучених Державах, де у стейті Сан Сальвадор у Сонсонаго привела на світ пятенята 22-літня селянка Мерцедес Ескобар Андіно. Обійшлось навіть без лікаря, бо раду з пятенятами дала собі сама сільська повитуха. Справді одно з пятенят вже померло, але інші діти і матір почуваються якнайкраще.

— **Крівава пімста єгипетських селян.** Недалеко Марабга в Єгипті згинуло підчас суперечки шість осіб. До суперечки дійшло тому, що один з найбагатших землевласників горішнього Єгипту Салег Баша Лямиун застрілив селянина, який затарасував дорогу своїм возом. Тоді інші селяни застрілили Салег Башу, його брата та ще три особи, які їхали з ним. Єгипетський міністр внутрішніх справ видав комунікат, ... вбивство Салег Баші не мало політичного ... кладу.

— **130 каратовий бриліянт.** До Бомбаю п... їхав представник великої ювилірської ... сько-нюйорської фірми, щоби продати від... бриліянт „Джонкер" одному з індійських ... Діямант „Джонкер" важив 726 каратів і ... його поділили на 12 частин та негайно їх ... дали. Дотепер не продали ще найбільшого ... ліянта, що по ошліфуванні важить 130 кар... Ціна його 220.000 фунтів стерлінгів. Хоч ... бриліянт менший від бриліянтів „Зоря Аф... і „Калінен", що є власністю англійського ... ля, але перевищає їх блеском і грою барв.

— **Відповідні книжки ліком для недуж...** Відомий еспанський лікар Ляссо де ля Вега ... чав лікувати недужих новою методою т. зв. ... бліотерапією. Вона зводиться до того, що ... дужий крім ліків і дісти дістає теж книжки ... повідні до свого звання, освіти і... недуги ... книжки читає недужий сам або їх читає ... доглядачка. Лектура добірних книжок ... в недужого на зміну настрою та вириває ... з апатії.

— **Важне для Пань дому.** Знамениту книжку з ... писами д-ра А. Еткера п. з. „Добра господиня ... пече" можна дістати у всіх крамницях кольоніяльних і книгарнях. Знижена ціна 30 сотиків. Книжка ... цінна, зокрема в недалекім святочнім часі — ... гато приписів печива, тощо.

—o—

Зі судової салі.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД УВІЛЬНИВ ВІД ВИНИ І КАРИ.

Дня 6. ц. м. відбулася перед апеляційним судом у Львові розправа проти о. ... **Олександра Русина** — декана і визначного ... яча з Коломиї за провину зі ст. 187 к. к.

Окружний суд у Коломиї засудив ... о. дек. Русина на 6 місяців безоглядної ... ці за провину зі ст. 187 к. к., бо — мовляв — засуджений підробив підпис одної особи ... зголошенні до староства у справі переходу ... греко-католицький обряд. Проти цього ... ду вніс оборонець о. дек. Русина апеляцію ... апеляційній розправі виявилась повна ... ність о. дек. О. Русина і тому апеляційний ... скасував присуд І. інстанції та увільнив ... о. дек. Русина від вини і кари. Розправу ... апеляційний суддя Ланевський, обвинувачував прок. Гриневецький, боронив **проф. д-р В. Старосольський.**

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „СЛІПИЙ ЗАУЛОК"

Вся дія відбувається у малім глухім ... Льонг Айленд. З одного боку — канал і ... брудніші темні вулички із домами бідаків ... ками та бараками, з другого елегантний ... гатіїв, відгороджений від нужди і сопух ... ною брамою і високим муром. На вулиці і ... каналом забавляються діти бідаків — ... на злочинців і ґанґстерів. Тут живе і ... неодного ґанґстера. Один такий „ворог ... дянства ч. 1.", що втік перед поліцією ... місяців, нараз вертається. Його зустріч і ... рю і коханою тільки змішнює в ньому ... ня ненависти до „чесних людей". У ... них домів живе молодий інжинір, безробітний, що пробивається покищо як робітник. ... не увагу на нову змову ґанґстерів і ... ся чесною бідною дівчиною — сестрою ... ни, якому загрожує тяжка хвороба. Голо...

вочасно нормує справу оплат за нострифікацію, що виносить 150 зол. за допущення до нострифікації, 150 зол. від кожної групи іспитів і 10 зол. як маніпуляційні оплати.

— **Львівська хроніка.** У вівторок вполудне невідомий злодій забрав футро М. Бачевської з авта при вул. Клементини Танської вартости 1.000 зол. — При вул. Казимира Великого занедужала нагло 42-літня робітниця Анна Савриш, зам. при вул. Шпитальній ч. 68. Її відвезли до шпиталю. — З Левандівки привезли до шпиталю В. Замойського, якого в середу вранці зранив важко невідомий напасник.

— **Краєва хроніка.** Окружний суд у Золочеві засудив Яна Літвіна на 4 роки вязниці за комуністичну діяльність. — У Витвиці пов. Долина пожежа знищила дім Носовича і девять сусідніх будинків з живим і мертвим інвентарем. — У селі Пійло 18-літній Мартин Бойчук знайшов у лісі дві гранати, що вибухли і вбили його. —

— **Таємна кримінальна загадка.** На залізничому шляху недалеко Берези Картуської знайшли змасакроване тіло 24-літнього студента варшавської політехніки Едварда Гурки. Польська преса пригадує при цій нагоді, що Е. Гурку видобув рибак Бартосінський з Висли 19. квітня м. р. Тоді то Гурка був звязаний дротом і не давав уже майже ознак життя. Щойно по довгих зусиллях лікаря вдалося привернути топельника до життя. На поліції Гурка зізнав, що день передтим вийшов з хати, зустрінувся з товаришем і пішов з ним до бару, де випив дві пляшки горівки. По якімсь часі вийшов з бару і розпрощався з товаришем. Незабаром почув, що хтось зловив його сильно за карк і затягнув до самоходу і відвіз над Вислу. Там напасники Гурку розібрали з одіння, звязали руки і ноги дротом та вкинули до води. Поліція не повірила зізнанням Гурки і прийшла до переконання, що він сам обвязався дротом та скочив до води. В яких умовинах Гурка тепер згинув — невідомо. Слідство виявило, що він вийшов перед 5-ма днями з хати своїх батьків з готівкою кількасот золотих. Від того часу загинув по нім слід.

— **„Згубив 887.77 зол.“** Поліція арештувала листаря Болеслава Станевича у Відзах за присвоєння грошей. Листар дістав з початком квітня ц. р. 1.550 зол. на виплату емеритур. Незабаром після того зголосився до начальника почтового уряду кажучи, що... згубив 887.77 зол. Одначе при ревізії знайдено в нього 790 зол. і тому поліція арештувала його під замітом присвоєння грошей.

— **Корабель з божевільними.** До Гдині приплив минулого вівтірка корабель „Варшава“ зі 156-ма божевільними поляками з Франції, яких виселив французький уряд як небажаних чужинців. Більшість умово-недужих — це рільні робітники і гірники, які занедужали підчас побуту на роботах у Франції. Вони приїхали до Польщі під опікою 6 лікарів психіятрів, 7 доглядачів і 29 санітарів під проводом директора шпиталю для умово недужих у Хорощі д-ра Ст. Дереща. Божевільних відвезли спеціяльним поїздом до Білостоку, звідтіля перевезли їх автобусами до шпиталю в Хороще. Слід згадати, що це покищо перший транспорт божевільних із Франції до Польщі, бо цього місяця прийдуть ще два дальші транспорти.

— **Пісок засипує залізницю.** У звязку з напруженим положенням на Далекому Сході совітські військові кола дуже затривожені дуже поганим станом туркестансько-сибірської залізниці, що її будову закінчено в 1928 р. Ця залізниця є головною нафтовою артерією (Баку-Красноводськ і Ташкент — Далекий Схід). Найбільша швидкість поїздів на цім залізничім шляху не перевищає 30 км., а середня швидкість ледви... 8 км. Ці факти ствердив особисто Ворошилов ще на XVII. зїзді комуністичної партії в 1934 р. і від того часу стан залізниці не поправився. Залізнича влада даремне бореться теж з піском, що засипує залізничі шляхи. До того у степах Туркестану відчувається велику недостачу води.

— **Пошесть пришиці** поширилась майже в цілій Англії. З 50 англійських графств вільні від пришиці покищо два графства полудново-західної Англії і чотири північні графства що межують зі Шкотією. На пришицю хорує 5 і пів міл. штук рогатої худоби. В округах, навіщених цією пошестю, не вільно гнати ні худоби ні овець. Також не вільно зганяти худоби на публичні торговиці.

— **Страшна самоходова катастрофа** трапилася в Гайлігенгафен у Німеччині, підчас якої згинуло чотири члени націонал-соціялістичної організації. В самоході, що його відступило військо з метою допомогти повенянам у Гольштині, їхало 17 осіб. На закруті самохід наїхав на дерево і розбився. З катастрофи вийшло 6 осіб важко і 7 легко ранених.

— **Пил знищив шпихлір.** У Ню Орлеані дійшло до вибуху пилу в міськім 9-поверховім збіжевім шпихлірі, що від вибуху завалився. В катастрофі згинуло дві особи, 25 є ранених. Сильний вибух викликав переполох в найближчій околиці.

— **„Підлий зрадник Криленко“.** „Ізвестія“ пишуть, що на засіданні інституту права прок. Вишинський виступив з гострими закидами проти свого попередника Криленка кажучи що він був не лише „саботажистом, але також підлим зрадником“. Ось так Криленко, який ще донедавна обвинувачував на всіх показових великих процесах у Москві — сам засяде на лаві підсудних за державну зраду і саботаж. Слід згадати, що Криленка усунули зі становища комісаря СССР щойно в січні ц. р. Слідом Криленка помандрує напевно теж Вишинський, а „Ізвестія“ напевно не жалуватимуть йому таких самих епітетів „підлий зрадник. — Вишинський“.

— **„Сталіне! Твої дні почислені!“** Закордонна преса широко розписується про таємну аферу протисовітської радіостації. Англійська преса пише, що в останньому часі тайна радіостація надає промови такого змісту: „Сталіне! Твої дні почислені. Ми спасителі Росії радо посвятимо своє життя, якщо лише нам удасться вбити тебе. Твоя смерть буде куди страшніша, ніж смерть Тугачевського“. Тому, що агенти ГПУ не зважаючи на найбільші зусилля не викрили осідку тайної радіостації — Єжов, шеф ГПУ приїхав до Минська, а звідтіля на польсько-совітський кордон, щоб кермувати особисто слідством. Большевики запевняють, що тайна радіостація находиться закордоном.

— **Пятенята у Злучених Державах.** Канадійські пятенята матимуть суперників у Злучених Державах, де у стейті Сан Сальвадор у Сонсонаго привела на світ пятенята 22-літня селянка Мерцедес Ескобан Андіно. Обійшлось навіть без лікаря, бо раду з пятенятами дала собі сама сільська повитуха. Справді одно з пятенят вже померло, але інші діти і матір почуваються якнайкраще.

— **Крівава пімста єгипетських селян.** Недалеко Марабга в Єгипті згинуло підчас суперечки шість осіб. До суперечки дійшло тому, що один з найбагатших землевласників горішнього Єгипту Салег Баша Лямиун застрілив селянина, який затарасував дорогу своїм возом. Тоді інші селяни застрілили Салег Башу, його брата та ще три особи, які їхали з ним. Єгипетський міністр внутрішніх справ видав комунікат, що вбивство Салег Баші не мало політичного підкладу.

— **130 каратовий бриліянт.** До Бомбаю приїхав представник великої ювилірської льондонсько-нюйорської фірми, щоби продати відомий бриліянт „Джонкер“ одному з індійських князів. Діямант „Джонкер“ важив 726 каратів і тому його поділили на 12 частин та негайно їх продали. Дотепер не продали ще найбільшого бриліянта, що по ошліфуванні важить 130 каратів. Ціна його 220.000 фунтів стерлінгів. Хоч цей бриліянт менший від бриліянтів „Зоря Африки“ і „Калінен“, що є власністю англійського короля, але перевищає їх блеском і грою барв.

— **Відповідні книжки ліком для недужих.** Відомий еспанський лікар Ляссо де ля Вега почав лікувати недужих новою методою т. зв. бліотерапією. Вона зводиться до того, що недужий крім ліків і дієти дістає теж книжки відповідні до свого звання, освіти і... недуги. Ці книжки читає недужий сам або їх читає йому доглядачка. Лектура добірних книжок впливає в недужого на зміну настрою та вириває його з апатії.

—o—

Зі судової салі.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД УВІЛЬНИВ ВІД ВИНИ І КАРИ.

Дня 6. ц. м. відбулася перед апеляційним судом у Львові розправа проти о. прал. Олександра Русина — декана і визначного діяча з Коломиї за провину зі ст. 187 к. к.

Окружний суд у Коломиї засудив недавно о. дек. Русина на 6 місяців безоглядної вязниці за провину зі ст. 187 к. к., бо — мовляв — засуджений підробив підпис одної особи в зголошенні до староства у справі переходу на греко-католицький обряд. Проти цього присуду вніс оборонець о. дек. Русина апеляцію. На апеляційній розправі виявилась повна невинність о. дек. О. Русина і тому апеляційний суд скасував присуд І. інстанції та увільнив від о. дек. Русина від вини і кари. Розправу вів апеляційний суддя **Ланевський**, обвинувачував прок. **Гриневецький**, боронив **проф. д-р В... Старосольський.**

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК“: „СЛІПИЙ ЗАУЛОК“.

Вся дія відбувається у малім ґаухім ... Льонґ Айленд. З одного боку — канали і ... брудніші темні вулички із домами бідаків, ... ками та бараками, з другого елеґантний ... ґатіїв, відгороджений від нужди і сопуху ... ною брамою і високим муром. На вулиці і ... каналом забавляються діти бідаків — кандидати на злочинців і ґанґстерів. Тут живе і ... неодного ґанґстера. Один такий „ворог ... дянства ч. 1.“, що втік перед поліцією на ... місяців, нараз вертається. Його зустріч з ... рю і коханою тільки зміцнює в ньому ... ня ненависти до „чесних людей“. У близькому ... них домів живе молодий інжинір, безробітний, що пробивається покищо як робітник. Він ... не увагу на нову змову ґанґстерів і закохується ... ся чесною бідною дівчиною — сестрою ... ня, якому загрожує тяжка кара. Головні ролі ...

грають Сільвія Сідней і Джоель Мек Крі, що люблять сцени повні драматичних моментів, сліз і розпуки.

✝ Посмертні згадки.

Дня 5. квітня 1938 р. помер у 71 році життя і 44 священства **о. Василь Полянський,** парох в Судовій Вишні, бувший Голова Надзірної Ради Торговельної Споживчої Спілки „Український Народний Дім", член-основник і перший Голова Надзірної Ради Кредитової Кооперативи „Зоря" в Судовій Вишні, член усіх місцевих українських товариств і член Ради міста Судової Вишні. Перенесення тлінних останків з дому жалоби до місцевої парохіяльної церкви відбудеться 7. квітня 1938 р. пополудні. Похорон зачнеться 8. квітня в годині 7-ій зранку в парохіяльній церкві. Жалібне богослуження за упокій о. В. Полянського відбудеться 11. квітня 1938 р. в годині 8 зранку в церкві Св. Трійці. Просимо численно явитися на похороні і на богослуженні. — Надзірна Рада і Дирекція Кооперативного Банку „Український Народний Дім" у Судовій Вишні.

БОГДАН МАЄВСЬКИЙ,

абсольвент бучацької державної гімназії з іспитом зрілости, уроджений 1914 року, единий син емеритованого управителя школи Михайла Маєвського, вмер 24. березня ц. р. по довгій і тяжкій грудній недузі в Городниці, повіт Городенка і там похоронений 26. березня 1938 року. 762

Спорт.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

Мистецький метч обох дружин відбудеться в неділю 10. ц. м. в год. 11.30 передполуднем на грищі Погоні.

Україна буде змагатися на цьому метчу доказати, що фатальна програна минулої неділі була лиш припадкова. Ресовія була у Львові завжди грізним противником для всіх дружин і тому теж можна сподіватися, що недільний метч буде завзятий та емоційний. Точний склад України подамо в черговому числі.

ЗОРЯ — ЛЄХІЯ (Юніори).

Товариський метч української дружини з мистцем юніорів Львівської Округи відбудеться в неділю 10. ц. м. на грищі 40. п. п. (Погулянка). Початок змагань в год. 4. попол.

ЛЬВІВ. ПОГОНЬ — РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛЬВОВА 2:1 1:0.

У вівторок 5. ц. м. відбувся на грищі Погоні метч між лігового дружиною Погоні та репрезентацією Львова. Метч закінчився незаслуженою перемогою Погоні над тим, в якому грали між іншим граві України: Бойко, Воробець, Мікльош і Магоцький.

Погонь здобула ворота з карних. Для тому стріляв ворота Мікльош. Дохід з метчу був призначений для безробітних.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Обнова.

Буває так нераз: знаєте якусь старшу паню рік, два. Бачите в неї зморшки на лиці, пригаслі очі, бліді уста і багато-багато срібла в волоссі. Почнете балачку про життя, про весну, чи інший карнавал, то почуєте слова:

— Де вже мені до цього! Старість, мій пане...

— Ей, пані добродійко! — перебиваєте без переконання. — Яка там старість! Скільки далеко старших від вас пань має ще претенсії до життя. Не вільно нам старітися психічно.

— Що значить не вільно. Психічна старість іде за фізичною.

— Не погоджуюся. Знаю молодих людей, що психічно мають понад сімдесять літ і навпаки...

Така розмова зовсім не перешкоджує вам за день-два сказати до знайомого:

— Але-ж та пані Ікс постарілася...

Трапляється нераз, що ви не бачите пані Ікс цілий місяць, а то й більше.

І нараз одного дня кліпаєте очима з дива: вона чи не вона?! До вас приємно всміхається якась чорнявка, з рожевими щічками і малиновими устами.

Ні, не вона!.. Але всміхається вона, то й ви всміхаєтесь.

— Що то, пане, не пізнаєте мене?!

— Чому ні... Якжеж ні... Цілую ручку пані добродійки!

І щойно тепер ви певні: пані Ікс! Але яка зміна, яка кольосальна зміна на ліпше. Десь поділося і сиве волосся і зморшки і бліді уста.

— Знаменито пані добродійка виглядають...

— Чуюся направду добре. Спеціяльно психічно добре. Памятаєте нашу розмову зперед двох місяців. Я взяла її собі дуже до серця і тепер уважаю, щоби психічно не старітися.

Косметичні заведення це інституції повні не тільки косметиків, але й дискреції. Тому ви тільки з трудом можете довідатися, що пані Ікс повних два місяці відмолоджувала психіку всілякими масажами, кремами і тим подібними „геннами".

Чому я те все пишу?

Бо дивлячись на нашу стару редакцію прийшла мені на думку підстаріла жінка.

Хто був у нашій редакції тому місяць, той прийшовши сюди тепер ахне з дива.

Ні сліду сивини на книжках, печах і лямпах, ні сліду зморшків на стінах, чи блідини на дверях.

Стане редакційний гість на порозі редакції і закліпає очима: вона чи не вона?!

Вона! Шановні Гості! Вона!...

Взяла собі до серця всі теорії Воронова, Штайнаха та пані Містінгет і почала відмолоджуватись.

Час, потрібний на відмолодження викликав був досить гарячу дискусію. Найбільший оптиміст між директорами казав — два дні, найбільший оптиміст між редакторами казав — тиждень, а вийшло по середині: три тижні. Три тижні повні малярів, теслів, механіків і проєктів. Під впливом масажів стара редакція заокруглилась до ще трьох кімнат, а під впливом кімнатної косметики" змінилася до непізнаки, відмолодніла і якось ясніше дивиться на львівський ринок.

— Ой, Боже! Одна попільничка на цілу редакцію...

— Тяжкі часи, голубе.

Це було так давніше.

А тепер:

— Слухайте, редактор! Досить ви вже при такім паршивім бюрку насиділися. Завтра приходить нове.

— Алеж, пане директор... Може за великий видаток...

— Що значить одно бюрко до тих адаптацій. Нема про що балакати — приходить.

І приходить не одно, а чотири.

А редактори, хоч мають повні вуха стукоту, а повні носи терпентини — всі радісно всміхнені і вічно щось радять.

— Що такого, панове?

— Раднимо, якіб ще іновації завести... Бо за місяць, як усе уложиться, буде за пізно.

— То возьміть, будь ласка, під увагу попільнички.

Беруть без зайвого слова.

Обнова на цілій лінії!...

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

HASLA KONGRESU KUPIECTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO w świetle rzeczywistości gospodarczej. Wyd „Rady Naczelnej Kupiectwa Żydowskiego w Polsce" Warszawa, 1937.

LES NATIONS OPPRIMEES ET LA SOCIETE DES NATIONS par P. E. Briquet. Bibliothèque du Comité d'Amitié des Peuples du Caucase, du Turkestan et de l'Ukraine. Paris, 1938.

PRAGA 1938. Mezinárodni vystava postovnich znamek v Praze 26. VI.—VII. 1938.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер 7. IV. год. 7.30 „Роз-Марі" прем'єра.

Пятниця 8. IV. год. 7.30 „Роз-Марі".

Театр Рівнородностей:

Четвер 7. IV. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".

Пятниця 8. IV. год. 7.30 „Подружжя, яких мало".

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

РОЖНЯТІВ:

7. IV. Орфей у пеклі.
8. IV. Під куретелею.
9. IV. Орлеан.
10. IV. Процес Мері Деган.
11. IV. Пісня Шопа
12. IV. Невольник.

Український Народній Театр ім. М Садовського:

БУЧАЧ:

7. IV. Гетьман Полуботок.
8. IV. Мазепа.

КІНА.

АПОЛЬО: „Дівчина шукає кохання".
АТЛЯНТИК: „Герой наших днів" (Еролль Флин, Джоан Бльонделль).
БАЛТИК: „Королівський вязень".
ВАНДА: „Належу до тебе"; „Пазурі і кликаки".
ҐРАЖИНА: „Карієра" з Мартою Еґерт.
ЕВРОПА: „Перли корони" (Саша Ґітрі).
КАСІНО: „Пані Валевська" (Ґрета Ґарбо).
КОПЕРНИК: „Сліпий заулок" із Сильвією Сідней.
МАРУСЕНЬКА: „Таємне прохання", „Самітний дім".
МЕТРО: „Дон Боско" реліг. фільма.
МІРАЖ: „Йошівара".
МУЗА: „Коли ти залюблена".
ПАКС: „Голгофта" пасійна фільма.
ПАЛЯС: „Світла бульварів".
РАЙ: „Зірка Рівієри" з Ерною Зак.
РІЯЛЬТО: „Несподівана година".
СВІТ: „Обвинувачена"; „2.100 потіх".
СТИЛЕВЕ: „Геревій" і ревія.
ТОН: „Місто у вогні"; „Кід Ґалагед".
УТІХА: „Таємний стріл" і ревія.
ХИМЕРА: „Веселий волоцюга".

ФОТОПЛЯСТІКОН: (вл. Марійська 5). „Індія".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7) „Амапони".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 7. квітня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Музпоранок для гімназій: „Народні перлини в музиці", орх., спів; 11.40 Россіні „Семіраміда" увертура, пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Комунікат Хліборобської Палати; 13.50 Легка музика з пл.; 14.10 **Молоді таланти: Грає 15-літній пяніст Северин Сапрун; 14.25 Українські пісні з гр. пл. (Людкевич. Воробкевич);** 15.00 Фрагм. із пов. І. Лама „Коронар у Галичині". Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Гутірка музична для молоді; 16.15 Концерт солістів: мецосопр., віол., форт.; 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Про книжку Лепецького „Мадагаскар"; 17.15 Сальон. орх.; 17.50 18.50 Спорт; 18.10 Підземне Поділля; 19.20 Популярна музика у вик. цитр. дуету (Вол. Ілевич. Ґн. Якотик) і акордеону; 18.40 Листи та програми; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Тато дзвонить"; 19.30 Форт.; 20.00 Нар. капеля; 20.45 Веч. денник; 21.00 „Весняний рейд" словно-муз. авд., тенор, бас, баритон, інструм. ансамбль; 21.45 За молоду оцінічну творчість; 22.00 Камер. концерт: Фл. Шмідт: Форт. квінтет оп. 51; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Із оліверового альбума.

Пятниця, 8. квітня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Для шкіл „Намальований король"; 11.40 Дволяа: Концерт оп. 104 з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Суспільна гутірка; 13.50 Бетовен із гр. пл.; 15.00 Фрагм. із пов. І. Лама „Коронар у Галичині", Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Пливемо великою рікою, авд. для старших дітей; 16.05 Гутірка з хорими; 16.20 Роср. концерт; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Вчімся мешкати; 17.15 Шуманові пісні; сопран, тенор, форт.; 17.50 Огляд видань; 18.00 Світовий комунікат; 18.10 Туристичний інформатор; 18.15 Німецькі й італійські дуети, сопран, мецосопран у супр. форт.; 18.35 Потрійний вузол; 18.50 Спорт; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „У закла-

грають Сільвія Сідней і Джоель Мек Крі, що люблять сцени повні драматичних моментів, сліз і розпуки.

✝ Посмертні згадки.

Дня 5. квітня 1938 р. помер у 71 році життя і 44 священства **о. Василь Полянський**, парох в Судовій Вишні, бувший Голова Надзірної Ради Торговельної Споживчої Спілки „Український Народний Дім“, член-основник і перший Голова Надзірної Ради Кредитової Кооперативи „Зоря“ в Судовій Вишні, член усіх місцевих українських товариств і член Ради міста Судової Вишні. Перенесення тлінних останків з дому жалоби до місцевої парохіяльної церкви відбудеться 7. квітня 1938 р. пополудні. Похорон зачнеться 8. квітня в годині 7-ій зранку в парохіяльній церкві. Жалібне богослуження за упокій о. В. Полянського відбудеться 11. квітня 1938 р. в годині 8 зранку в церкві Св. Трійці. Просимо численно явитися на похороні і на богослуженні. — Надзірна Рада і Дирекція Кооперативного Банку „Український Народній Дім“ у Судовій Вишні.

БОГДАН МАЄВСЬКИЙ,

абсольвент бучацької державної гімназії з іспитом зрілости, уроджений 1914 року, єдиний син емеритованого управителя школи Михайла Маєвського, вмер 24. березня ц. р. по довгій і тяжкій грудній недузі в Городниці, повіт Городенка і там похоронений 26. березня 1938 року. 762

Спорт.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

Мистецький метч обох дружин відбудеться в неділю 10. ц. м. в год. 11.30 передполуднем на грищі Погоні.

Україна буде змагатися на цьому метчу доказати, що фатальна програна минулої неділі була лиш припадкова. Ресовія була у Львові завжди грізним противником для всіх дружин і тому теж можна сподіватися, що недільний метч буде завзятий та емоційний. Точний склад України подамо в черговому числі.

ЗОРЯ — ЛЕХІЯ (Юніори).

Товариський метч української дружини з мистцем юніорів Львівської Округи відбудеться в неділю 10. ц. м. на грищі 40. п. п. (Погулянка). Початок змагань в год. 4. попол.

ЛЬВІВ. ПОГОНЬ — РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛЬВОВА 2:1 1:0.

У вівторок 5. ц. м. відбувся на грищі Погоні метч між лиговою дружиною Погоні та репрезентацією Львова. Метч закінчився незаслуженою перемогою Погоні над тимом, в якому грали між іншим граві України: Бойів, Воробець, Міклош і Магоцький.

Погонь здобула ворота з карних. Для тиму стрілив ворота Міклош. Дохід з метчу був призначений для безробітних.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Обнова.

Буває так нераз: знаєте якусь старшу паню рік, два. Бачите в неї зморшки на лиці, пригаслі очі, бліді уста і багато-багато срібла в волоссі. Почнете балачку про життя, про весну, чи інший карнавал, то почуєте слова:

— Де вже мені до цього! Старість, мій пане...

— Ей, пані добродійко: — перебиваєте без переконання. — Яка там старість! Скільки далеко старших від вас пань має ще претенсії до життя. Не вільно нам старітися психічно.

— Що значить не вільно. Психічна старість іде за фізичною.

— Не погоджуюся. Знаю молодих людей, що психічно мають понад сімдесять літ і навпаки...

Така розмова зовсім не перешкоджує вам за день-два сказати до знайомого:

— Але-ж та пані Ікс постарілася...

Трапляється нераз, що ви не бачите пані Ікс цілий місяць, а то й більше.

І нараз одного дня кліпаєте очима з дива: вона чи не вона?! До вас приємно всміхається якась чорнявка, з рожевими щічками і малиновими устами.

Ні, не вона!.. Але всміхається вона, то й ви всміхаєтесь.

— Що то, пане, не пізнаєте мене?!

— Чому ні... Якжеж ні... Цілую ручку пані добродійки!

І щойно тепер ви певні: пані Ікс! Але яка зміна, яка кольосальна зміна на ліпше. Десь поділося і сиве волосся і зморшки і бліді уста.

— Знаменито пані добродійка виглядають...

— Чуюся направду добре. Спеціяльно психічно добре. Памятаєте нашу розмову заперед двох місяців. Я взяла її собі дуже до серця і тепер уважаю, щоби психічно не старітися.

Косметичні заведення це інституції повні не тільки косметиків, але й дискреції. Тому ви тільки з трудом можете довідатися, що пані Ікс повних два місяці відмолоджувала психіку всілякими масажами, кремами і тим подібними „геннами“.

Чому я те все пишу?

Бо дивлячись на нашу стару редакцію прийшла мені на думку підстаріла жінка.

Хто був у нашій редакції тому місяць, той прийшовши сюди тепер ахне з дива.

Ні сліду сивини на книжках, печах і лямпах, ні сліду зморшків на стінах, чи блідини на дверях.

Стане редакційний гість на порозі редакції і закліпає очима: вона чи не вона?!

Вона! Шановні Гості! Вона!...

Взяла собі до серця всі теорії Воронова, Штайнаха та пані Містінгет і почала відмолоджуватись.

Час, потрібний на відмолодження викликав був досить гарячу дискусію. Найбільший оптиміст між директорами казав — два дні, найбільший оптиміст між редакторами казав — тиждень, а вийшло по середині: три тижні. Три тижні повні малярів, теслів, механіків і проєктів. Під впливом масажів стара редакція заокруглилась до ще трьох кімнат, а під впливом кімнатної косметики змінилася до непознаки, відмолодніла і якось ясніше дивиться на львівський ринок.

— Ой, Боже! Одна попільничка на цілу редакцію...

— Тяжкі часи, голубе.

Це було так давніше.

А тепер:

— Слухайте, редактор! Досить ви вже при такім паршивім бюрку насиділися. Завтра приходить нове.

— Алеж, пане директор... Може за великий видаток...

— Що значить одно бюрко до тих адаптацій. Нема про що балакати — приходить.

І приходить не одно, а чотири.

А редактори, хоч мають повні вуха стукоту, а повні носи терпентини — всі радісно всміхнені і вічно щось радять.

— Що такого, панове?

— Радимо, якіб ще іновації завести... Бо за місяць, як усе уложиться, буде за пізно.

— То возьміть, будь ласка, під увагу попільнички.

Беруть без зайвого слова.

Обнова на цілій лінії!...

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

HASLA KONGRESU KUPIECTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO w świetle rzeczywistości gospodarczej. Wyd. „Rady Naczelnej Kupiectwa Żydowskiego w Polsce“ Warszawa, 1937.

LES NATIONS OPPRIMÉES ET LA SOCIETE DES NATIONS par P. E. Briquet. Bibliothèque du Comité d'Amitié des Peuples du Caucase, du Turkestan et de l'Ukraine. Paris, 1938.

PRAGA 1938. Mezinárodní vystava postovních známek v Praze 26. VI.—VII. 1938.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відвідає.

Театри.

Великий Театр:

Четвер 7. IV. год. 7.30 „Роз-Марі“ прем'єра.

Пятниця 8. IV. год. 7.30 „Роз-Марі“.

Театр Ріжнородностей:

Четвер 7. IV. год. 7.30 „Подружжя, яких мало“.

Пятниця 8. IV. год. 7.30 „Подружжя, яких мало“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича:

РОЖНЯТІВ:
7. IV. Орфей у пеклі.
8. IV. Під куротелем.
9. IV. Орлевя.
10. IV. Процес Мері Дуган.
11. IV. Лісова Пісня
12. IV. Невольник.

Український Народній Театр ім. М. Садовського:

БУЧАЧ:
7. IV. Гетьман Полуботок.
8. IV. Мазепа.

КІНА.

АПОЛЬО: „Дівчина шукає кохання“.
АТЛЯНТИК: „Герой наших днів“ (Ероль Флін, Джоан Бльонделль).
БАЛТИК: „Королівський вязень“.
ВАНДА: „Належу до тебе“; „Лазурі і клюваки“.
ГРАЖИНА: „Кар'єра“ з Мартою Еґерт.
ЕВРОПА: „Перли корони“ (Шаша Ґітрі).
КАСІНО: „Пані Валевська“ (Ґрета Ґарбо).
КОПЕРНИК: „Сліпий заулок“ з Сильвією Сідней.
МАРУСЕНЬКА: „Таємне проміння“, „Самітний дім“.
МЕТРО: „Дон Боско“ реліг. фільма.
МІРАЖ: „Йошівара“.
МУЗА: „Коли ти залюблена“. —
ПАКС: „Ґолґофта“ пасійна фільма.
ПАЛЯС: „Світла бульварів“.
РАЙ: „Зірка Рів'єри“ з Ерною Зак.
РІЯЛЬТО: „Неоправдана година“.
СВІТ: „Обвинувачена“; „2.100 потіх“.
СТИЛЕВЕ: „Ґеревій“ і ревія.
ТОН: „Місто у вогні“; „Кід Ґалагад“.
УТІХА: „Таємний стріл“ і ревія.
ХИМЕРА: „Веселий волоцюга“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Індія“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід“ (Пасаж Гавсмана ч. 7)
„Америка“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 7. квітня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Музпоранок для гімназій: „Народні перлі в музиці“, орх., спів; 11.40 Россіні „Семіраміда“ увертюра, пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Комунікат Хліборобської Палати; 13.50 Легка музика з пл.; 14.10 **Молоді таланти: Грає 15-літній лініст Северин Сапрун; 14.25 Українські пісні з гр. пл. (Людкевич, Воробкевич);** 15.00 Фрагм. з пов. І. Лями „Коронар у Галичині“. Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Гутірка музика з молодю; 16.15 Концерт солістів: мецосопр., віол., форт.; 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Про книжку Лепецького „Мадагаскар“; 17.15 Сальон. орх.; 17.50 18.50 Спорт; 18.10 Підземне Поділля; 18.20 Популярна музика у вик. цитр. дуету (Вол. Ілевич, Гн. Янотик) і акордеону; 18.40 Листи та програми; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Тато дзвонить“; 19.30 Форт.; 20.00 Нар. капели; 20.45 Веч. дневник; 21.00 „Весняний рейд“ слово-муз. авд., тенор, бас, баритон, інструм. ансамбль; 21.45 За молоду спеціяльну творчість; 22.00 Камер. концерт: Фл. Шмідт: Форт. квінтет оп. 51; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Із слівевого альбому.

Пятниця, 8. квітня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для шкіл „Немальований король“; 11.40 Дворжак: Концерт оп. 104 з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Суспільна гутірка; 13.50 Бетовен із гр. пл.; 15.00 Фрагм. з пов. І. Лями „Коронар у Галичині“. Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Плеснемо великою річкою, авд. для старших дітей; 16.05 Гутірка з хорими; 16.20 Розр. концерт; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Вчімся мешкати; 17.15 Шуманові пісні: сопран, тенор, форт.; 17.30 Огляд видань; 18.00 Світовий комунікат; 18.10 Туристичний інформатор; 18.15 Німецькі й італійські дуети, сопран, мецосопран у супр. форт.; 18.35 Потрібний музей; 18.50 Спорт; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „У закиної

тім ділі" (фрагм. із „Зачарованого кола" Л. Ридля); 19.20 Пісні про море та моряків, хор вар. школи в Торуні; 20.00 Симф. концерт орх., скрипка; у перерві коло год. 21.00 Веч. денник, акт. гутірка; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Популярна музика з пл.

Субота, 9. квітня 1938.

5.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Для села: Співаймо пісеньки; 11.40 Тостіові пісні, пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Концерт бажань; 15.20 Технічна скринька; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Театр Уяви для дітей: „Про сем вруків" з муз. кносту; 16.15 Розр. концерт; 16.50 18.35 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Гігієна в давніх часах; 17.15 Форт. рецітал; 17.30 Наша програма; 18.00 18.30 Спорт; 18.10 Розр. концерт у вик. сальон. тріо; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Перемога під Кирхгольмом і Клушином, авд. для дітей; „Поморя"; 20.00 „Фіялка з Монмартру", оперетка Кальмана, у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, акт. гутірка; 22.00 „Прохання та приказки" скеч; 22.15 Концерт орх.; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Легка музика з пл.; у перерві в год. 23.10 „Лікар і пацієнт" скеч В. Раорта.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 7. квітня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Вечір танку; БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 20.30 Скрипка; БУДАПЕШТ 12.05 Спів, 17.00 Хор, 18.05 22.25 Циг. музика, 20.40 21.00 Орх. концерт, 21.20 Форт. сонати Бетовена; ВІДЕНЬ 10.50 Нар. музика, 15.30 Казки для молоді, 17.30 18.00 Військова орх. 20.00 21.00 В танку впродовж 4-х століть, 21.15 Симф. концерт; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Давня камер. музика, 18.00 Моцарт, Гайдн. 20.00 21.00 Орх. концерт під дир. проф. Абендрота; КОШИЦІ 18.00 „Яка є вартість хліб. майна на Закарпатті"; ЛІОН 20.15 21.00 22.00 23.00 „Ромео та Джулієта" оп. Гунода; МІЛЯНО 17.15 Іт.-брав. концерт, 21.00 Симф. концерт. 22.10 Концерт хору; ПРАГА 15.15 Розр. концерт; військ. орх. сол., 20.15 Хор, 20.55 21.00 Орх. концерт; РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 23.00 Опера; РИМ 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 „Аква вета" оп. Пієтрі; СОФІЯ 18.40 Пісеньки.

Пятниця, 8. квітня 1938.

БЕРЛІН 14.15 15.00 музика. 20.00 21.00 Концерт; БІЛГОРОД 18.20 Скрипка, 20.00 Концрт із Загребу; БРЮСЕЛЬ ФР. 20.00 21.00 „Дочка полку" оп. Доніцетти; БУДАПЕШТ 12.05 20.40 21.00 Циг. музика, 17.25 Джез, 18.05 Віол., 21.40 22.00 Моцартівський концерт: II. частина; БУДАПЕШТ II. 20.40 Моцартівський концерт I. частина; ВІДЕНЬ 18.15 Розр. музика. 15.30 Баритон, скрипка, 18.00 Опереткові мельодії, 19.10 Розр. концерт. 22.30 Танц. музика; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 18.30 Пісні Вольфа у вик. Г. Вока, баритон. 22.30 Мала сонета Вельтера на форт.; КОШИЦІ 18.00 Наше село та місто, Концерт; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.30 21.40 Розр. музика, 21.00 Сценки. 22.00 Пісеньки; ПРАГА 14.00 Муз. лад. в нім. мові, 16.25 Тріо, 18.25 Італ. концерт; РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 „Мадам Сан Жен" драма Сарду; РИМ 16.00 Концерт квартету, 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Орх. концерт; СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.15 Спів (чеські пісні); 20.00 Форт., 20.45 21.00 Концерт.

Субота, 9. квітня 1938.

БІЛГОРОД 20.00 21.00 Нар. музика; БУДАПЕШТ 12.05 Орх. концерт. 18.35 19.00 Циг. музика, 20.40 21.00 Оп. орх., 21.45 22.00 Розр. музика; КОШИЦІ 18.00 „Проти незаконних, одначе правосильних рішень адм. урядів"; МІЛЯНО 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Парсифаль" оп. Вагнера; ПРАГА 15.15 16.05 Концерт орх., 19.20 Сальон. музика. 20.00 21.00 „Циганський барон" оп. І. Штравса. РАДІО ПАРІ 18.00 Сентиментальний тиждень. 20.15 Пісні, 20.30 21.00 Театр Уяви, 21.00 Кабарет, 22.05 Концерт симф. музики; РИГА 19.15 20.00 „Легенда-Вендамбіс" оперетка Крайсманіса; СОФІЯ 18.00 Легка музика, 20.00 Спів.

(Замітка: Всі німецькі радіостації надають на основі заповідання).

БІРЖА.

Львів, 6 квітня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89 5/89·10, Доляри американські 5.30·00, 527·50 Доляри канад. 5 27·00—5.25·00. Фльорени гол. 295·04—293·30, Франки фр. 16·72—16·22, Франки швайцарські 122 10—121 30. Фунти англ. 26·44—26·25, Гульдени данц. 100·25—99 75, Корони ч. 15 20—14 00 Кор. дан. 118·05—117 20 Кор. норв 132·73—131·73, Корони шв. 136·35—135 35, Ліри італ. 23 70—22·50, Марки фінлянд. 11·70—11·25, Марки нім. 104·00 — 99·00 Шилінги австр. 89·00—84·00, Тель Авів 26·20—25·95, Марки нім. срібні 119·00 — 115·00

Акції.

Банк Польський 112·00, Цукор. 35·00, Вугіль 30·50, 28·50, Ліліпоп 67·50, Модзеля 13·00, Островець 55·00, Стараховичі, 38·25, 37·25, Габербуш 44·00.

Папери

4 і пів проп. внутр. 65·50, 65·50, 3 інв 1 см. 82·00 серія непот. 3 поз. інв. 2 см 80·75, серія 89·00 3. конверс. 70·50 прем. дол. 41·00, 4 консол. 66·00

Тенденція вдержана.

ЦІ И „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 6 квітня 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·55 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. в опак.	3·60 зол.
молоко	18—19 сот.
(яйця копа)	3·00 зол.

Тенденція на масло звишкова, на молоко й яйця сильна.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів …

тім ліс" (фрагм. із „Зачарованого кола" Л. Ридля); 19.30 Пісні про море та моряків, хор нар. школи в Торуні; 20.00 Симф. концерт, орх., скрипка; у перерві коло год. 21.00 Веч. довідн. акт. гутірка; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Популярна музика з пл.

Субота, 9. квітня 1938.

3.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Для дітей: Співаймо пісеньки; 11.40 Тостієві пісні, пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Концерт баяна; 15.20 Технічна скринька; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Театр Уяви для дітей: „Про сім братів" з муз. ілюстр.; 16.15 Розр. концерт; 16.50 18.35 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 Гігієна в давних часах; 17.15 Форт. ресітал; 17.50 Наша програма; 18.00 18.50 Спорт; 18.10 Розр. концерт у вик. сальон. тріо; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Перемоса під Кірхгольмом і Клушином, авд. для дітей; „Поморя"; 20.00 „Фіялка з Монмартру", оперетка Кальмана, у перерві коло год. 20.45 Веч. довідн. акт. гутірка; 22.00 „Прохання та призвання" звеч; 22.15 Концерт орх.; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Легка музика з пл.; у перерві в год. 23.10 „Лікар і пацієнт" скеч В. Раорта.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 7. квітня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.00 21.00 Вечір танку; БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 20.30 Скрипка; БУДАПЕШТ 12.05 Спів, 17.00 Хор, 18.05 22.25 Циг. музика, 20.40 21.00 Орх. концерт, 21.20 Форт. сонати Бетовена; ВІДЕНЬ 10.50 Нар. музика, 15.30 Казки для молоді, 17.30 18.00 Військова орх., 20.00 21.00 В танку впродовж 4-х століть, 21.15 Симф. концерт; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Давня камер. музика, 18.00 Моцарт, Гайдн. 20.00 21.00 Орх. концерт під дир. проф. Абендрота; КОШИЦІ 18.00 „Яка є вартість хліб. майна на Закарпатті"; ЛІОН 20.15 21.00 22.00 23.00 „Ромео та Джулієта" оп. Гунода; МІЛЯНО 17.15 Іт.-браз. концерт, 21.00 Симф. концерт, 22.10 Концерт хору; ПРАГА 15.15 Розр. концерт; військ. орх. сол., 20.15 Хор, 20.55 21.00 Орх. концерт; РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 23.00 Опера; РИМ 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 „Аква кета" оп. Пєтрі; СОФІЯ 18.40 Пісеньки.

Пятниця, 8. квітня 1938.

БЕРЛІН 14.15 15.00 музика. 20.00 21.00 Концерт; БІЛГОРОД 18.20 Скрипка, 20.00 Концерт із Загребу; БРЮСЕЛЬ ФР. 20.00 21.00 „Дочка полку" оп. Доніцетія; БУДАПЕШТ 12.05 20.40 21.00 Циг. музика, 17.25 Джез, 18.05 Віол., 21.40 22.00 Моцартівський концерт: II. частина; БУДАПЕШТ II. 20.40 Моцартівський концерт I. частина; ВІДЕНЬ 13.15 Розр. музика, 15.30 Баритон, скрипка, 18.00 Оперетові мельодії, 19.10 Розр. концерт, 22.30 Танк. музика; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Діточі пісні, 18.30 Пісні Вольфа у вик. Г. Бока, баритон, 22.30 Мала соната Вольтера на форт.; КОШИЦІ 18.00 Наше село та місто, Концерт; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.30 21.40 Розр. музика, 21.00 Сценки. 22.00 Пісеньки; ПРАГА 14.00 Муз. авд. в нім. мові 16.25 Тріо, 18.25 Італ. концерт; РАДІО ПАРІ 20.15 Пісні, 20.30 21.00 22.00 „Мадам Сан Жен" драма Сарду; РИМ 16.00 Концерт квартету, 19.30 Розр. музика 21.00 22.00 Орх. концерт; СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.15 Спів (чеські пісні); 20.00 Форт., 20.45 21.00 Концерт.

Субота, 9. квітня 1938.

БІЛГОРОД 20.00 21.00 Нар. музика; БУДАПЕШТ 12.05 Орх. концерт, 18.35 19.00 Циг. музика, 20.40 21.00 Оп. орх., 21.45 22.00 Розр. музика; КОШИЦІ 18.00 „Проти незаконних, одначе правосильних рішень адм. урядів"; МІЛЯНО 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Парсіфаль" оп. Вагнера; ПРАГА 15.15 16.05 Концерт орх., 19.20 Сальон. музика, 20.00 21.00 „Циганський барон" оп. І. Штрауса, РАДІО ПАРІ 18.00 Сентиментальний тиждень, 20.15 Пісні 20.30 21.00 Театр Уяви, 21.00 Кабарет, 22.05 Концерт симф. музики; РИГА 19.15 20.00 „Легенда Вендамбіс" оперетка Крайсманіса; СОФІЯ 18.00 Легка музика, 20.00 Спів.

(Замітка: Всі німецькі радіостації надають на основі заповідання).

БІРЖА.

Львів, 6 квітня 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·57 89·10, Доляри американські 5.30·00, 527·50 Доляри канад. 5 27·00—5.25·00. Фльорени гол. 295·04—293·30, Франки фр. 16·72 — 16·22, Франки швайцарські 122 10—121·30. Фунти англ. 26·44—26·28, Гульдени данц. 100·25—99 75, Корони ч. 15 20—14 00 Кор. дан. 118·05—117·20 Кор. норв. 132·75 — 131·75, Корони шв. 136·35—135 35, Ліри італ. 23·70—22·90, Марки фінлянд. 11·70 —11·25, Марки нім. 104·00 — 99·00 Шилінги австр. 89·00—84·00, Тель Авів 26·20 —25·95, Марки нім. срібні 119·00 — 113·00

Акції.

Банк Польський 112·00 Цукр. 35·00, Бугодь 30·50, 28·50, Ліпоп 67·50. Можеїв 13·00, Островець 55·00, Стараховичі, 38·25, 37·25, Габербуш 41·00.

Папери

4 і пів проц. внутр. 65·50, 65·50, 3 інв 1 ем. 82·00 серія непот. 3 поз. інв. 2 ем 80·75, серія 89·00 5. конверс. 70·50 прем. дол. 41·00, 4 консол. 66·00
Тенденція вдержана.

ЦІ И „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 6 квітня 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3·55 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·60 зол.
молоко	18—19 сот.
(я[illegible] копа)	3·00 зол.

Тенденція на масло звишкова на молоко й яйця сильна.

Найгарніші глинянські КИЛИМИ власного виробу
поручає фабричний склад
СТ. ҐАЛАНА Львів, Сикстуська ч. 20 (ріг Костюшки)
Низькі ціни. — Продаж за готівку і на сплати. Приймаємо Облігації Позички Народ. та інші вартісні папери.
Спеціяльність фірми: ґобелінові портієри, капи на ліжка і столи.

Український Текстильний Склад
„Manufactura" Львів, Капітульна Площа 3.
Подаємо до відома наших Вельмишановних Клієнтів, що найновіші весняні матеріяли на мужеські та жіночі одяги маємо вже на складі. Радо теж служимо інформаціями про моду кольорів матерії, виробів та десенів. 6-15

КУПНО - ПРОДАЖ

МАШИНИ до писання ТРІЮМФ найдешевше, на догідних умовинах продає МІХАЛЬСЬКИЙ, Львів, Фредри 7. 5-5

БРОШУРУ „ЛІК ЗІЛЛЯ НА ЖІНОЧІ НЕДУГИ" дістати можна у книгарні Шевченка Львів, Ринок та у Гринька Бобяка Бережани. Ціна 50, поштою 65, порученою 95 сотиків по надісланню готівки. Книгарням, товариствам знижка. 752 2-5

РОВЕРИ, мотороовери, мотоциклі гуртово поручає Ігнаци Роман, Ска з обм. пор. Львів, Легіонів 27. Цінники на бажання даром. 15/55 4-2

ХЛОПЯЧІ СОРОЧКИ попелінові, оксфордові вже за 2.25, дівочі гаптовані 1.10 „СЬВЯТ ДЗЄЦКА", Львів, Сикстуська 2. 746 1-4

ШАФУ комбіновану, горіх, продасть столярня Кастер, вул. Склепінського 11, Замарстинів. 761 1-1

МЕШКАННЯ

ВИНАЙМУ 1. травня Контишевського 58, I. поверх 3 покоі, кухня, лазничка, бальков, город — о. Лішинський, Борислав. 760 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ЛЬВІВСЬКИЙ АДВОКАТ шукає апліканта. Зголошення слати до Адміністрації „Діла" під „Адвокат". Оферти не прийняті остануть без відповіди. 772 1-1

РІЖНІ

ШАФГАВЗЕН, ЛЬОНЖІН, ЗЕНІТ, ОМЕГА, ДОКСА та ін. годинники найпрецизніше направить фірма П. Карпинець, Домініканська 7. Купує золото, срібло.

РОБІТНЯ АРТ. БРОНЗІВНИЧА Ст. Фединського Львів, Вірменська 25 (дім „Зорі") виконує всякі церковні предмети зі срібла і бронзи. Позолочує старі чаші. 673 6-9

АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ добре розвинену в повітовому місті львівського воєвідства (гімназія, лицей) відступимо. Зголошення до Адміністр. „Діла" під „Канцелярія". 768 1-2

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську — міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 672 3-4

ЛІКАРІ-ДЕНТИСТИ. З початком травня ц. р. можна перебрати в Тернополі дуже добре розвинене дентистичне заведення по лікарці дентистці. Клієнтеля запевнена, бо в Тернополі нема дентиста українця. Інформації дасть д-р Марія Миколаєвич-Ермолаєва, Тернопіль, вул. Пілсудського 18. 742 1-3

УВАГА! Вже вернулася з паризької кравецької Академії першорядна сила і виконує фасони за найновішими паризькими моделями по приступних цінах **Сальон жіночого кравецтва** Клоса Івана. Львів, Академічна 24. I. п. Тел. 295-88. 734 2-6

ГОДИННИКАРСЬКА робітня Розенмана, Зибликевича 19 направляє прецизійно ріжного роду годинники по найнижчих цінах. Купую золото і срібло. 736 2-4

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Д-р Богдан Гординський
спеціяліст внутрішніх недуг
ЛЬВІВ, ВИШНЕВЕЦЬКИХ 1. III.
771 (напроти Еміграційного Дому). 1-8

ОГОЛОШЕННЯ.

ХУСТКИ І ШАЛІ ШОВКОВІ всякого роду а також БЛАВАТНІ МАТЕРІЯЛИ у великім виборі поручає
ГУРТІВНЯ **І. й. Марель**
Львів, — Фірманська 14. Тел.: 272-08.

Повідомляю Шановних Клієнтів, що я вернувся зі спеціяльного КУРСУ ВІДЕНСЬКОГО І АНГЛІЙСЬКОГО КРОЮ та поручаю на весняний сезон убрання, загортки, військові мундури, жіночі костюми і також реверенди для Всечеснішого Духовенства з власних і припоручених матеріялів. — Ціни приступні!
Павло Андрус
ЛЬВІВ, УЛ. НА СКАЛЦІ 5.
(бічна Зибликевича) тел.: 237-32.

ФІРМА
Брати Стажевські
ЛЬВІВ ГАЛИЦЬКА 6.
поручають БІЛЛЯ ЖІНОЧЕ, МУЖЕСЬКЕ І ПОСТІЛЬ. 727 -10

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88.
Станиславів, 3-го Мая 4
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7, Філія КОПЕРНИКА 15а, Філія ГАЛИЦЬКА 16.
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗА ДУРНО гарний дарунок.

До великодного тіста
цукор „ВАНІЛІН"
олійки до печива
порошок до печива
„Backin"
d-ra OETKERA

НАСІННЯ
ГОРОДОВИННІ, КВІТОВІ І ГОСПОДАРСЬКІ, теж байци до оперкування дерев поручає фірма
Еміль Фреґе
Львів, Трибунальська ч. 3. — Тел. 725-[illegible]

ВЖЕ ОТВОРЕНЕ
ЗАВЕДЕННЯ ҐАПТУ І ПЛІСУВАН[illegible]
Доньки Міллері
молодшого
ЛЬВІВ. ЗИБЛИКЕВИЧА 19. Тел. [illegible]

З НАГОДИ НЕДАЛЕКИХ СВЯТ ВЕЛИКОДНЯ
кожна дбайлива господиня постарає[illegible] завчасу про нову кухарську книжку М. Горбачевої п. з. „ПРАКТИЧНА ГОСПОДИНЯ" у 2 томах; перший том містить коло 500 приписів на [illegible] страви, другий том подає стільки ж [illegible] писів на домашнє печиво. Усі приписи випробувані і пристосовані до теперішніх обставин. Книжка коштує 5 зол. [illegible] томи); можна купити окремо том [illegible] 2.75. Висилає за попереднім надісланням готівки: Марія Гапуляк[illegible], Львів, [illegible]ленцка 8.

Жадайте тільки муштарди
„МІКА"
Львів, Городецька 121
Тел. 295-50 1—10

Меблеві покриття хідники, [illegible] церати, [illegible] капи і намітки, в найбільшім виборі
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР
Львів, Легіонів 29, в подвірю, тел. [illegible]

Навіть мурин [illegible]
вживаючи цього [illegible]
мила Квітової Води [illegible]
поручає
ВАШЕ ОЧК[illegible]
ГАЛИЦЬКА 1. РІГ [illegible]

НА СВЯТА
Ріжного роду **ОВОЧІ**, **ЦУКОРКИ** і т. п. у великому виборі поручає по найнижчих цінах
К. БРУННЕР
Львів, Сикстуська 31. Тел. [illegible]

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок [illegible]